

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

URAD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA PREPREČEVANJE PRANJA DENARJA

Cankarjeva 5, p.p.1696, 1001 Ljubljana

T: 01 425 41 89

F: 01 425 20 87

E: mf.uppd@gov.si

www.uppd.gov.si

**POROČILO O DELU
URADA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA PREPREČEVANJE PRANJA DENARJA
ZA LETO 2018**

Ljubljana, 14.7.2020

1	UVOD	5
1.1	PРАВNA PODLAGA ZA DELO URADA.....	5
1.2	ORGANIZACIJSKA SHEMA URADA.....	7
2	DELO URADA NA PODROČJU SPREJEMA TRANSAKCIJ NAD DOLOČENIM ZNESKOM	9
2.1	GOTOVINSKE TRANSAKCIJE NAD 15.000 EUR	9
2.2	NAKAZILA V VREDNOSTI NAD 15.000 EUR POVEZANA S TVEGANIMI DRŽAVAMI.....	10
2.2.1	<i>Nakazila na račune tujih pravnih oseb s sedežem v tveganih državah</i> 11	
2.2.2	<i>Nakazila na račune tujih pravnih oseb na račune odprte v tveganih državah</i>	12
2.3	PRENOSI GOTOVINE V VREDNOSTI 10.000 EUR ALI VEČ ČEZ MEJO EVROPSKE SKUPNOSTI	13
3	DELO URADA NA PODROČJU SUMLJIVIH TRANSAKCIJ	14
3.1	ZADEVE, PRI KATERIH SO PODANI RAZLOGI ZA SUM PRANJA DENARJA ALI FINANCIRANJA TERORIZMA	14
3.1.1	<i>Prijavitelji</i>	14
3.1.2	<i>Število in dinamika odprtih in zaključenih zadev</i>	16
3.1.3	<i>Zadeve, posredovane UKP MNZ in/ali državnemu tožilstvu zaradi suma storitve kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1</i>	17
3.1.4	<i>Zadeve, posredovane UKP MNZ in/ali državnemu tožilstvu zaradi suma storitve kaznivega dejanja financiranja terorizma po 109. členu KZ-1</i> .	19
3.1.5	<i>Zadeve, posredovane UKP MNZ in drugim pristojnim državnim organom zaradi suma storitve drugih kaznivih dejanj</i>	19
3.1.5.1	<i>Analiza informacij</i>	20
3.1.5.2	<i>Analiza informacij poslanih Finančni upravi RS (FURS)</i>	22
3.1.6	<i>Izvajanje pooblastila za začasno ustavitev izvršitve transakcij</i>	23
3.1.7	<i>Vrednost začasno zavarovanega premoženja v zadevah s področja pranja denarja</i>	23
3.1.8	<i>Vrednost odvzetega premoženja v zadevah s področja pranja denarja</i> 24	
3.1.9	<i>Tipologija sumljivih transakcij</i>	24
3.2	ŠTEVILO DRUGIH ZADEV, Odstopljenih v obravnavo pristojnim organom	27
4	SODELOVANJE Z DRUGIMI DRŽAVNIMI ORGANI PRI ODKRIVANJU, PREISKOVANJU IN PREGONU PRANJA DENARJA	28
4.1	KAZNIVA DEJANJA IN IZVAJANJE 121. ČLENA ZPPDFT-1	28
4.1.1	<i>Statistični podatki Policije o kaznivih dejanjih pranja denarja</i>	29
4.1.2	<i>Statistični podatki tožilstev o kaznivih dejanjih pranja denarja</i>	30
4.1.3	<i>Kazenske ovadbe in postopki povezani s pranjem denarja glede na vir začetnega podatka</i>	31
4.1.4	<i>Statistični podatki o predkazenskih in kazenskih postopkih za kaznivo dejanje pranja denarja</i>	32

4.1.5	<i>Podatki o izrečenih pravnomočnih sodbah zaradi storitve kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1 in 252. členu KZ</i>	34
4.2	PREDLOG UKREPOV	35
5	PREVENTIVA IN NADZOR	37
5.1	ZAKONODAJA TER POMOČ PRI NJENEM IZVAJANJU	37
5.1.2	<i>Pisna mnenja in stališča v zvezi z izvajanjem ZPPDFT-1</i>	38
5.2	DELO V OKVIRU MEDNARODNIH TELES	38
5.2.1	<i>Svet Evrope</i>	38
5.2.1.1	<i>Odbor strokovnjakov Sveta Evrope za ocenjevanje ukrepov s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma (MONEYVAL)</i>	38
5.2.2	<i>Evropska unija</i>	39
5.2.2.1	<i>Skupina strokovnjakov za pranje denarja in financiranje terorizma</i>	39
5.2.2.2	<i>Sestanki EU – FIU platform v organizaciji Evropske komisije</i>	41
5.3	SODELOVANJE PRI STROKOVNEM USPOSABLJANJU	41
5.3.1	<i>Strokovna usposabljanja in predavanja v Sloveniji</i>	41
5.4	NADZOR NAD IZVAJANJEM DOLOČIL ZPPDFT-1 PRI ZAVEZANCIH	42
5.4.2.1	<i>Splošno</i>	43
5.4.2.2	<i>Zaznane kršitve</i>	44
5.5	OBVEŠČANJE JAVNOSTI PREKO MEDIJEV	45
5.6	INFORMACIJE JAVNEGA ZNAČAJA	46
6	MEDNARODNO SODELOVANJE	47
6.1	MULTILATERALNO SODELOVANJE	47
6.1.1	<i>Aktivnosti v okviru mednarodne skupine EGMONT</i>	47
6.2	BILATERALNO SODELOVANJE	48
6.2.1	<i>Mednarodno sodelovanje na podlagi določil ZPPDFT-1</i>	48
6.2.1.1	<i>Sklenjena pisma o izmenjavi podatkov</i>	50
6.2.2	<i>Mednarodno sodelovanje na podlagi Konvencije Sveta Evrope št. 198</i> 50	
6.2.3	<i>Ostale oblike mednarodnega sodelovanja</i>	50
6.2.4	<i>Bilateralno sodelovanje Urada RS za preprečevanje pranja denarja</i> ...	51
7	DELO NA PODROČJU LOGISTIKE IN INFORMATIKE	52
7.1	ORGANIZACIJSKO - KADROVSKE ZADEVE	52
7.1.1	<i>Gibanje in struktura kadrov</i>	52
7.2	FINANČNO MATERIALNO POSLOVANJE	52
7.3	INFORMATIKA	53
7.3.1	<i>Izvedba javnega naročila po projektu ePPD (EU sredstva)</i>	53
7.3.2	<i>Izvajanje sporazuma (SLA) z Ministrstvom za javno upravo in priprava na migracijo uporabnikov v Državni računalniški oblak (DRO)</i>	53
7.3.3	<i>Vzdrževanje podatkovne baze in evidenčnega sistema Urada</i>	53
7.3.4	<i>Zbiranje, hranjenje in objava podatkov o transakcijah, ki jih sporočajo zavezanci na podlagi drugega odstavka 68. člena ZPPDFT-1</i>	53
7.3.5	<i>Priprava statističnih podatkov in analiza gotovinskih transakcij za letno poročilo</i>	53
7.3.6	<i>Administriranje in vzdrževanje notranjih strežnikov Urada</i>	53

7.3.7	<i>Vzpostavitev varnostnega kopiranja virtualiziranih strežnikov</i>	54
7.3.8	<i>Arhiviranje prejetih zaupnih podatkov</i>	54
7.3.8.1	<i>Egmont (ESW)</i>	54
7.3.8.2	<i>Podatki o sporočenih gotovinskih transakcijah</i>	54
7.3.8.3	<i>Podatki o prenosih gotovine čez državno mejo</i>	54
7.3.9	<i>Vključevanje novih sodelavcev v delovni proces Urada</i>	54
7.3.10	<i>Aktivnosti izobraževanja uporabnikov</i>	54
8	POVZETEK	55
8.1	GOTOVINSKE TRANSAKCIJE, NAKAZILA POVEZANA S TVEGANIMI DRŽAVAMI IN PRENOSI GOTOVINE ČEZ MEJO SKUPNOSTI	55
8.2	SUMLJIVE TRANSAKCIJE	55
8.3	FAZE POSTOPKOV V ZVEZI S PODANIMI KAZENSKIMI OVADBAMI ZA PRANJE DENARJA	56
8.4	PREVENTIVA IN NADZOR	57
8.5	MEDNARODNO SODELOVANJE	57
8.6	INFORMATIKA	58
8.7	KADROVSKE ZADEVE	58
8.8	FINANČNO MATERIALNO POSLOVANJE	58

1 UVOD

Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS št. 68/16, 81/19 in 91/20, v nadaljevanju ZPPDFT-1) v 119. členu, določa, da mora Urad RS za preprečevanje pranja denarja (v nadaljevanju Urad) najmanj enkrat letno o svojem delu poročati Vladi Republike Slovenije.

Poročilo o delu Urada za leto 2018 je že triindvajseto poročilo Vladi RS, nanaša pa se na obdobje od dne 1. 1. 2018 do dne 31. 12. 2018. Navedeno obdobje je glede statističnih in drugih številčnih podatkov prikazano posebej, zaradi primerjav med leti pa so v poročilu podani tudi določeni podatki iz prejšnjih obdobj.

1.1 PRAVNA PODLAGA ZA DELO URADA

Urad je bil ustanovljen z Zakonom o organizaciji in delovnem področju ministrstev (Uradni list RS, št. 71/94) kot organ v sestavi Ministrstva za finance. Na podlagi 19. člena tega zakona je Urad formalno pričel z delom dne 1. 1. 1995. Urad je tudi po reorganizaciji državne uprave in po uveljavitvi Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05-UPB, 89/07-odl. US, 126/07-ZUP-E, 48/09, 8/10- ZUP-G, 8/12-ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14 in 51/16) ter Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 35/15, 62/15, 84/16, 41/17, 53/17, 52/18, 84/18, 10/19 in 64/19) ostal organ v sestavi Ministrstva za finance.

Vsebinsko in formalno podlago za delovanje Urada so, poleg že omenjenih predpisov, v obravnavanem obdobju predstavljali še naslednji zakonski in podzakonski akti ter predpisi EU:

- **Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS št. 68/16, ZPPDFT-1), ki je pričel veljati dne 19. 11. 2016;**
- **Pravilnik o izvajanju notranje kontrole, pooblaščenca, hrambi in varstvu podatkov, strokovnem usposabljanju ter upravljanju evidenc pri zavezancih (Uradni list RS, št. 54/17);**
- **Pravilnik o načinu sporočanja podatkov Uradu RS za preprečevanje pranja denarja (Uradni list RS št. 32/17);**
- **Pravilnik o določitvi pogojev za ugotavljanje in preverjanje istovetnosti stranke z uporabo sredstva elektronske identifikacije (Uradni list RS, št. 50/17);**
- **Pravilnik o dejavnih neznatnega in povečanega tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma (Uradni list RS, št. 6/18);**
- **Pravilnik o določitvi pogojev, pod katerimi za nekatere stranke ni treba sporočiti podatkov o gotovinskih transakcijah (Uradni list RS, 31/18);**
- **Pravilnik o tehničnih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati videoelektronska identifikacijska sredstva (Uradni list RS, št. 32/18);**
- **Pravilnik o službeni izkaznici inšpektorjev za preprečevanje pranja denarja (Uradni list RS, št. 30/17);**
- **Pravilnik o vzpostavitvi, vzdrževanju in upravljanju Registra dejanskih lastnikov (Uradni list RS, št. 66/17);**
- **Uredba o izvzemu prirediteljev klasičnih iger na srečo iz izvajanja ukrepov za odkrivanje in preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 66/18;**
- **Uredba o omejevalnih ukrepih proti Demokratični ljudski republiki Koreji in izvajanju uredb (EU) v zvezi s temi omejevalnimi ukrepi (Uradni list RS, št. 18/2017), ki je pričela veljati 15.4.2017**
- **Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 50/12-UPB, 6/16-popr., 54/15, 38/16 in 27/17-KZ-1);**
- **Zakon o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 32/12-ZKP-UPB8, 47/13, 87/14, 8/16-odl. US, 64/16-odl. US, 65/16-odl. US, 66/17-ORZKP153,154)**
- **Zakon o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja (Uradni list RS, št. 98/04-UPB1, 65/08 in 57/12- ZOPOKD);**
- **Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora (Uradni list RS, št. 91/11, 25/14, 53/18-odl.US - ZOPNI)**
- **Zakon o bančništvu (Uradni list RS, št. 25/15, 44/16-ZRPPB, 77/16-ZCKR IN 41/17-ZBan-2);**

- Zakon o plačilnih storitvah in sistemih (Uradni list RS, št. 58/09, 34/10-ZPlaSS-A, 9/11-ZPlaSS-B);
- Zakon o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih (Uradni list RS, št. 7/18 in 9/18-popr.- ZPlaSSIED);
- Zakon o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 108/10-UBP, 78/11, 55/12, 105/12-ZBan-1J, 63/13-ZS-K, 30/16 in 9/17- ZTFI);
- Zakon o deviznem poslovanju (Uradni list RS, št. 16/08, 85/09 in 109/12- ZDP-2);
- Zakon o ratifikaciji konvencije Združenih narodov zoper nezakonit promet mamil in psihotropnih snovi (Ur. l. SFRJ, MP, št. 14/90);
- Zakon o ratifikaciji Konvencije Sveta Evrope o pranju, odkrivanju, zasegu in zaplembi premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, in o financiranju terorizma (Uradni list RS, št. 24/10);
- Zakon o ratifikaciji kazenskopravne konvencije Sveta Evrope o korupciji (Uradni list RS, št. 26/00 - MP, št. 7/00) ter Zakon o ratifikaciji Dodatnega protokola h Kazenskopravni konvenciji o korupciji (Uradni list RS – MP, št. 17/04);
- Zakon o ratifikaciji konvencije o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju (Uradni list RS - MP, št. 1/01);
- Zakon o ratifikaciji Konvencije Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu (Uradni list RS – MP, št. 14/04);
- Zakon o ratifikaciji mednarodne konvencije o zatiranju financiranja terorizma (Uradni list RS – MP, št. 21/04);
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/60/ES z dne 26. oktobra 2005 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja in financiranje terorizma (UL L št. 309 z dne 25. 11. 2005);
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2015/849 z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L št. 141 z dne 5.6.2015)
- Direktiva Komisije 2006/70/ES z dne 1. avgusta 2006 o določitvi izvedbenih ukrepov za direktivo 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede opredelitve politično izpostavljene osebe in tehničnih meril za postopke poenostavljene dolžnosti skrbnosti pri ugotavljanju identitete stranke ter izjeme na podlagi finančne dejavnosti, ki poteka zgolj občasno ali v omejenem obsegu (UL L št. 214 z dne 4. 8. 2006);
- Sklep Sveta št. 2000/642/PNZ dne 17. oktobra 2000 o sodelovanju med finančnimi obveščevalnimi enotami držav članic pri izmenjavi informacij (UL L št. 271 z dne 24. 10. 2000);
- Okvirni sklep Sveta št. 2001/500/PNZ z dne 26. junij 2001 o pranju denarja, identifikaciji, sledenju, zamrznitvi, zasegu in odvzemu predmetov in premoženjske koristi, ki izvirajo iz kaznivih dejanj (UL L št. 182 z dne 5. 7. 2001);
- Uredba (ES) št. 1889/2005 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. 10. 2005 o kontroli gotovine ob vstopu v Skupnost ali izstopu iz nje (UL L št. 309 z dne 25. 11. 2005).
- Uredba (EU) 2015/847 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o informacijah, ki spremljajo prenose sredstev, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1781/2006 (UL L št. 141 z dne 5. 6. 2015);
- Uredba Sveta (ES) št. 1110/2008 z dne 10. novembra 2008 o spremembi Uredbe (ES) št. 423/2007 o omejevalnih ukrepih proti Iranu (UL L št. 300 z dne 11. 11. 2008),

Urad je pri delu upošteval tudi nekatere mednarodne predpise, ki formalno niso sestavni del pravnega reda Republike Slovenije, vendar pa se je Slovenija zaradi članstva v nekaterih mednarodnih organizacijah zavezala, da bo svojo zakonodajo uskladila s temi predpisi (Priporočila FATF¹).

*Predpisi, veljavni v obravnavanem obdobju in izdani na podlagi ZPPDFT-1, so zgoraj označeni krepko.

¹ Projektna skupina za finančno ukrepanje (Financial Action Task Force - FATF) je vodilno mednarodno telo za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma, ki postavlja mednarodne standarde na tem področju (40 priporočil FATF iz februarja 2012). Deluje pod okriljem OECD vendar ni njegovo telo. Slovenija ni članica te skupine predvsem zaradi strateške odločitve FATF, da za stalne članice sprejme le še redke države (ob upoštevanju največje možne velikosti FATF, enakomerne geografske zastopanosti držav članic in pomembnosti, oziroma moči posameznega gospodarstva).

1.2 ORGANIZACIJSKA SHEMA URADA

Sistem odkrivanja pranja denarja je z uveljavitvijo preventivnih zakonov o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma² ter z ustanovitvijo uradov za preprečevanje pranja denarja, ki so po svetu nastali pred petindvajsetimi leti, namenil pomembno vlogo tudi zavezancem (finančnim in nefinančnim institucijam) in uradom za preprečevanje pranja denarja. Mednarodno uveljavljen izraz za te urade je *Financial Intelligence Unit – FIU*, oziroma v prevodu »finančna obveščevalna enota«, kar poenostavljeno pomeni, da je ena od njegovih nalog sprejemanje, analiziranje in pošiljanje finančnih in drugih obveščevalnih podatkov pristojnim organom. Ta naloga urada je razvidna tudi iz definicije že omenjene Projektne skupine za finančno ukrepanje – FATF, po kateri so uradi za preprečevanje pranja denarja »**osrednji državni organ za sprejemanje, analiziranje in obveščanje pristojnih organov o sumljivih transakcijah in drugih morebitnih podatkih o pranju denarja ali financiranju terorizma**«.

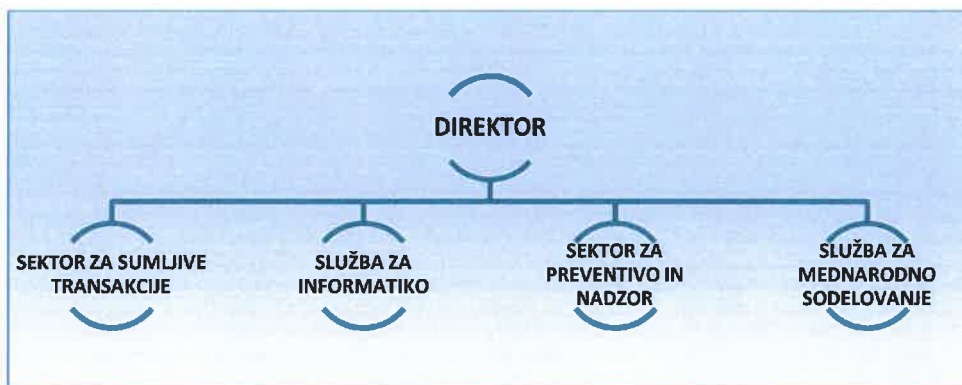
Glede na organizacijsko obliko se uradi po svetu delijo na administrativne, policijske, tožilske/sodne in hibridne vrste, največ je prvih (v skoraj polovici držav članic EU). Tudi naša država se je odločila za administrativni tip urada, ki nima policijskih pooblastil, s čimer je poleg odkrivanja poudarjena tudi njegova vloga pri preprečevanju³ pranja denarja in financiranja terorizma. Prednost takih uradov je v možnosti razvijanja sodelovanja urada z zavezanci, posebno z bankami.

Urad je torej administrativni organ v sestavi Ministrstva za finance in deluje v vlogi posrednika med institucijami finančnega sistema na eni, ter organi odkrivanja in pregona kaznivih dejanj na drugi strani. V skladu s pooblastili analizira sporočene sumljive transakcije, ki mu jih sporočajo zavezanci, in če pri tem ugotovi razloge za sum pranja denarja ali financiranja terorizma, ali drugih kaznivih dejanj, zbrane podatke kot obvestilo ali informacijo pošlje v nadaljnjo obravnavo pristojnim organom, kakršna sta pri nas policija in tožilstvo.

V zvezi z obvestili Urada policiji/tožilstvu velja poudariti, da gre za obveščevalne podatke, katerih del je opravljena analiza finančnih in drugih podatkov, in ne za kazenske ovadbe v smislu Zakona o kazenskem postopku (ZKP).

Organizacijska shema Urada se v letu 2004 na podlagi sprememb Zakona o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 56/02) in na podlagi Uredbe o notranji organizaciji, sistemizaciji delovnih mest in nazivih v organih javne uprave in pravosodnih organih (Uradni list RS, št. 58/2003), ni bistveno spremenila in je vse do leta 2013 ostala enaka. V začetku leta 2014 je bila organizacijska struktura Urada spremenjena. Ukinjena je bila Služba za analitiko, njene naloge pa je prevzel Sektor za sumljive transakcije.

Organigram: Organizacijska shema Urada

² Kaznivo dejanje pranja denarja je bilo v naši nacionalni zakonodaji uzakonjeno v Kazenskem zakoniku leta 1995. Istega leta je pričel veljati tudi prvi zakon o preprečevanju pranja denarja in bil ustanovljen Urad RS za preprečevanja pranja denarja.

³ Naloge Urada, ki se nanašajo na preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma so predlaganje sprememb predpisov, pripravljane smernic za zavezance, sodelovanje pri pripravi seznama indikatorjev za prepoznavanje sumljivih transakcij, sodelovanje pri strokovnem usposabljanju zavezancev, spremljanje tipologij in trendov.

Urad sestavljajo poleg vodstva še štiri organizacijske enote:

- Sektor za sumljive transakcije,
- Služba za informatiko,
- Sektor za preventivo in nadzor,
- Služba za mednarodno sodelovanje.

2 DELO URADA NA PODROČJU SPREJEMA TRANSAKCIJ NAD DOLOČENIM ZNESKOM

Od 19.11.2016, ko je pričel veljati ZPPDFT-1, Urad od zavezancev iz 4. člena ZPPDFT-1 in Finančne uprave RS prejema podatke o vseh transakcijah nad določenim zneskom, in sicer:

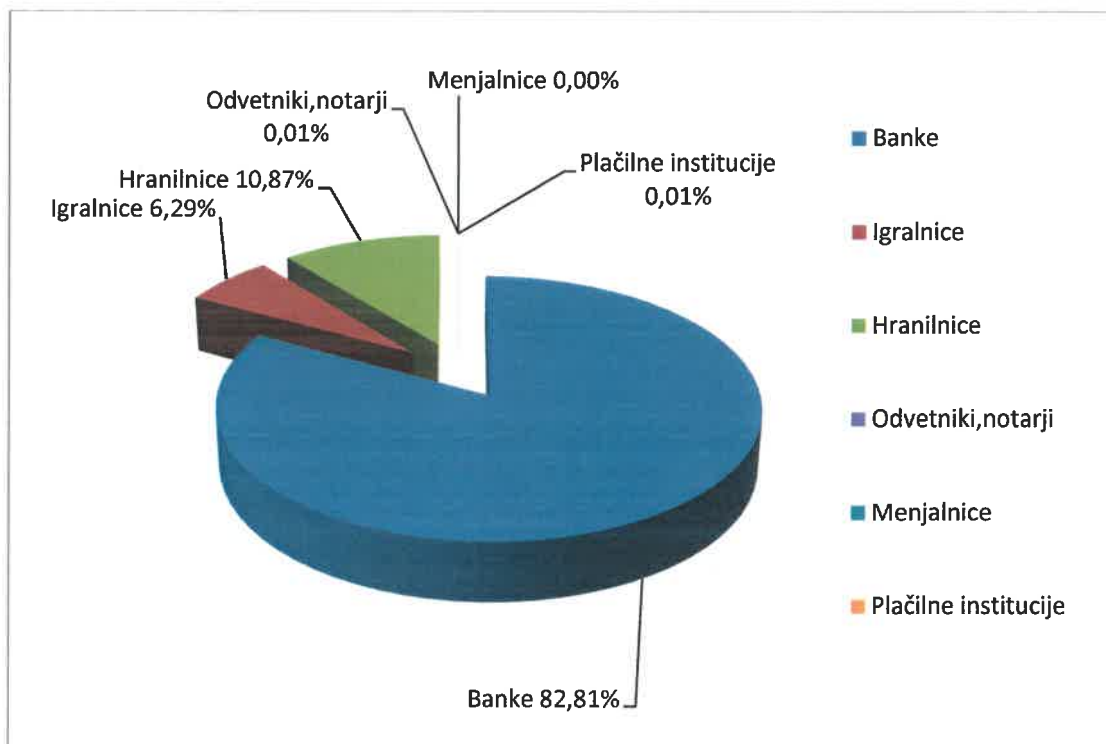
- o vseh gotovinskih transakcijah nad 15.000 EUR (v nadaljevanju gotovinske transakcije),
- o vseh nakazilih nad 15.000 EUR, ki so bila na zahtevo stranke izvršena na račune v države oz. na račune fizičnih in pravnih oseb s prebivališčem oziroma sedežem v državah, ki so uvrščene na seznam visoko tveganih držav ali v zvezi z njimi obstaja povečano tveganje za pojav pranja denarja ali financiranje terorizma (v nadaljevanju nakazila povezana s tveganimi državami) in
- o prenosih gotovine v vrednosti nad 10.000 EUR čez slovenski del meje Evropske Skupnosti na podlagi Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o kontroli gotovine ob vstopu v Skupnost ali izstopu iz nje (v nadaljevanju: prenosi gotovine čez mejo Skupnosti).

2.1 GOTOVINSKE TRANSAKCIJE NAD 15.000 EUR

V skladu z 68. členom ZPPDFT-1 morajo organizacije od 19.11.2016 Uradu poročati o vseh gotovinskih transakcijah nad 15.000 EUR. Od 1.9.2017, ko je pričel veljati Pravilnik o načinu sporočanja podatkov Uradu RS za preprečevanje pranja denarja (Uradni list RS št. 32/17), vsi zavezanci posredujejo podatke o gotovinskih transakcijah preko zaščitene elektronske povezave.

V letu 2018 je Urad po zaščiteni elektronski poti od zavezancev prejel podatke o **44.537 gotovinskih transakcijah⁴ nad 15.000 EUR v skupnem znesku 1.528.639.650 EUR.**

Graf 1: Struktura prijaviteljev gotovinskih transakcij nad 15.000 EUR v letu 2018

Delež sporočenih gotovinskih transakcij po sektorjih je podoben prejšnjim letom, pri čemer v skladu z ZPPDFT-1 skupno prikazujemo število sporočenih gotovinskih transakcij za igralnice in igralne salone ter hranilnice in hranilno kreditne službe. **Ugotavljamo, da se je skupni znesek prijavljenih transakcij v primerjavi z letom 2017 zmanjšal za 8,6 %, medtem ko se je število zmanjšalo za 16,14 %.**

⁴ Igralnice zaradi specifičnega izvajanja transakcij Uradu poročajo o seštevku transakcij, ki presegajo 15.000 EUR. V letu 2018 so igralnice poročale o 8.537 transakcijah z gotovino, katerih seštevke je le v 2.800 transakcijah presegal 15.000 EUR.

Za potrebe medletne primerjave smo po sektorjih primerjali samo število sporočenih gotovinskih transakcije **nad 30.000 EUR**, ki so bile izvršene v valuti EUR (te transakcije vsako leto predstavljajo več kot 95 % vseh transakcij izvršenih v gotovini), in hkrati upoštevali samo sektorje, ki so nam sporočili več kot 10 takih transakcij.

Tabela 1: Število in delež gotovinskih transakcij nad 30.000 EUR v obdobju 2016 – 2018 po prijaviteljih

Zavezanci	2016		2017		2018	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Banke	9.968	73,18 %	11.989	80,44 %	10.911	85,96 %
Igralnice	2.173	15,95 %	1.285	8,62 %	656	5,16 %
Hranilnice	1.114	8,18 %	1.102	7,39 %	1.125	8,86 %
Pošta	367	2,69 %	516	3,46 %		
Skupaj gotovinske transakcije	13.622	100,00 %	14.892	100,00 %	12.695	100 %
Skupni znesek	780.436.149		919.844.278		764.939.885	
Znesek/Transakcijo	63.321		61.767		60.255	

Iz te primerjave izhaja, da največ gotovinskih transakcij, tako kot že vsa leta poprej, Uradu sporočijo zavezanci iz bančnega sektorja, sledi sektor hranilnic ter igralnic, medtem ko ostali zavezanci iz ZPPDFT-1 (menjalnice, odvetniki...) posredujejo manj kot 10 gotovinskih transakcij letno. Gotovinske transakcije za Pošto je v letu 2018 sporočala banka, kjer Pošta opravlja plačilne transakcije. Ena izmed glavnih ugotovitev medletnih primerjav je, da sporočene gotovinske transakcije v sektorju igralnice močno padajo, kar gre zaenkrat pripisati nižjemu obisku igralnic.

Glede na trend upadanja števila gotovinskih transakcij nad 30.000 EUR, ki je bil prisoten celotno obdobje od leta 2008, ko smo prejeli podatke o več kot 24.000 transakcij z gotovino, do konca leta 2015, ko smo prejeli podatke o 12.733 takih transakcijah, lahko sedaj ugotovimo, da se je število sporočenih transakcij umirilo in že štiri leta vztraja pri povprečnem številu 13.500 sporočenih gotovinskih transakcij nad 30.000 EUR letno.

2.2 NAKAZILA V VREDNOSTI NAD 15.000 EUR POVEZANA S TVEGANIMI DRŽAVAMI

V skladu z 68. členom ZPPDFT-1 morajo zavezanci od 19. 11. 2016 najpozneje v treh delovnih dneh uradu sporočiti podatke o vsakem nakazilu nad 15.000 EUR, ki je bilo na zahtevo stranke izvršeno:

- na račune fizičnih in pravnih oseb s stalnim ali začasnim prebivališčem ali sedežem v državah, v zvezi s katerimi obstaja visoko ali povečano tveganje za pojav pranja denarja ali financiranja terorizma ali
- na račune v države iz prejšnje alineje.

V nadaljevanju te transakcije poimenujemo nakazila povezana s tveganimi državami. Seznam držav, v zvezi s katerimi obstaja visoko ali povečano tveganje za pojav pranja denarja ali financiranja terorizma, se je v letu 2018 spremenil štirikrat, konec leta pa je seznam zajemal 66 držav in je javno objavljen na spletnih straneh Urada.

V času od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018 so organizacije uradu sporočile podatke o **17.618 transakcijah v skupnem znesku 1.210.230.698 EUR, 207.847.654 USD, 3.181.206 BAM, 499.256.100 RSD, 621.408 AUD, 534.208 CHF, 4.660.840 GBP in 134.749 HRK (skupaj po tečaju na dan 31.12.2018 1.212.809.508 EUR)**, ki so jih družbe z bančnih računov, odprtih v Sloveniji, izvršile družbam s sedežem v tvegani državi ali na bančne račune odprte v tvegani državi. Del podatkov o izvršenih nakazilih na račune pravnih oseb je objavljen tudi na spletnih straneh Urada.

Več kot očitno je, da se je število transakcij povezanih s tveganimi državami močno povečalo, in sicer za okoli 80 %, saj je bilo v letu 2017 Uradu sporočeno 9.773 transakcij, medtem ko se je njihova skupna vrednost povečala le za 12 % (iz 1.073.534.071 EUR leta 2017).

V nadaljevanju analiziramo samo transakcije, ki so bile izvršene za račun pravne osebe in so objavljene tudi na spletnih straneh Urada, hkrati pa te transakcije predstavljajo več kot 95 % vseh transakcij povezanih s tveganimi državami.

Večji del nakazil povezanih s tveganimi državami ali 14.164 transakcij v skupnem znesku 1.156.435.131 EUR in 172.954.116 USD so izvršile slovenske družbe, medtem ko so 2.524 transakcij v skupnem znesku 192.497.189 EUR in 47.808.269 USD izvršile tuje družbe z računom odprtim pri slovenski banki.

Med vsemi družbami, ki so izvršile nakazila iz Slovenije, močno izstopata dve tuji družbi, in sicer družba iz Velike Britanije, ki se ukvarja z virtualnimi valutami, in družba iz Cipra, ki se ukvarja s storitvijo prenosa finančnih sredstev, ter tri slovenske družbe, ki se ukvarjajo s predelavo odpadkov. Omenjene družbe so skupaj izvršile kar 18,34 % vseh nakazil povezanih s tveganimi državami.

Obe tuji družbi sta izvršili okoli 15 % celotnega zneska transakcij izvršenih v valuti EUR, medtem ko je samo družba, ki se ukvarja z virtualnimi valutami, izvršila kar 26 % vrednosti vseh nakazil v valuti USD.

V nadaljevanju podrobneje predstavljamo nakazila povezana s tveganimi državami po obeh kriterijih ločeno, in sicer najprej nakazila glede na sedež prejemnika, nato pa še nakazila izvršena na račun v tvegani državi, in to samo v valutah EUR in USD, ki predstavljajo 98 % vseh nakazil v tvegane države.

2.2.1 Nakazila na račune tujih pravnih oseb s sedežem v tveganih državah

Družbam s sedežem v tveganih državah je bilo v letu 2018 skupno izvedenih **16.619 transakcij, od tega v valuti evro 15.269 nakazil v skupnem znesku 1.156.435.131 EUR in v valuti ameriški dolar 1.350 nakazil v skupnem znesku 172.954.116 USD**. V spodnji tabeli prikazujemo seznam tveganih držav, v katerih imajo družbe prejemnice svoje sedeže, in sicer samo tiste države, katerih družbe so prejele več kot 50 nakazil.

Tabela 2: Nakazila nad 15.000 EUR tujim podjetjem s sedežem v tveganih državah od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018 v EUR in USD

VALUTA	EUR		USD		
	DRŽAVA SEDEŽA PREJEMNIKA	Znesek	Število transakcij	Znesek	Število transakcij
	Bosna in Hercegovina	571.274.460	7930	4.115.601	60
	Srbija	415.778.382	5887	5.934.207	83
	Ukrajina	24.907.226	422	1.175.138	13
	Liechtenstein	9.250.984	179	1.555.475	6
	Egipt	9.675.384	93	4.786.384	84
	Pakistan	3.222.062	52	6.334.011	112
	Malezija	412.659	15	8.828.290	135
	Maroko	3.812.304	59	2.564.338	75
	Panama	2.096.701	58	4.058.701	53
	Filipini	226.605	3	30.003.407	89
	Indonezija	2.172.082	54	17.563.144	37
	Šrilanka	775.636	24	2.288.144	60
	Kolumbija	3.672.090	5	30.706.050	74
	Kostarika	272.923	3	10.055.928	76
	Tunizija	2.112.209	51	598.448	13

Kot je razvidno iz tabele je bilo daleč največ sredstev oziroma 84 % (13.960) vseh nakazil iz Slovenije nakazanih družbam s sedežem v Srbiji ter Bosni in Hercegovini, katerim je sredstva nakazalo okoli 1.300 slovenskih družb ter okoli 20 tujih družb. Glede na gospodarske stike med državami je to povsem običajno. Po številu izvršenih transakcij izstopa družba s sedežem iz Cipra, ki je izvršila 2.039 transakcij finančnim družbam s sedežem v Bosni in Hercegovini z namenom poravnave finančnih storitev, ter tri slovenske družbe, ki se ukvarjajo s predelavo odpadkov in so v Bosno in Hercegovino izvršile 476 transakcij. Večina družb s sedežem v Bosni in Hercegovini je prejela sredstva na račune odprte v Bosni in Hercegovini, medtem ko je bil manjši del teh nakazil, skupaj 67, nakazan na bančne račune v Avstrijo, Turčijo ter Slovenijo.

Med ostalimi nakazili družbam, ki imajo sedež v tveganih državah, po skupnem znesku nakazil izstopajo še nakazila v Kolumbijo, Ukrajino, Filipine in Indonezijo, pri katerih velja ugotovitev, da gre za znane dobavitelje energentov in surovin slovenskim družbam, medtem ko gre v primeru nakazil družbam s sedežem na Filipinih v večjem delu za nakazila povezana z virtualnimi valutami.

2.2.2 Nakazila na račune tujih pravnih oseb na račune odprte v tveganih državah

Družbam z odprtimi bančnimi računi v tveganih državah je bilo v letu 2018 skupno nakazano **16.619 transakcij**, od tega v valuti evro **15.269 nakazil v skupnem znesku 1.156.435.131 EUR** in v valuti ameriški dolar **1.350 nakazil v skupnem znesku 172.954.116 USD**. V spodnji tabeli prikazujemo seznam tveganih držav, v katerih imajo družbe prejemnice odprte bančne račune, in sicer samo tiste države, kamor so družbe skupno prejele več kot 30 nakazil v valutah EUR in USD.

Tabela 3: Nakazila nad 15.000 EUR tujim podjetjem na račune v tvegane države od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018 v EUR in USD

VALUTA	EUR		USD	
	Znesek	Število transakcij	Znesek	Število transakcij
NAKAZILO V DRŽAVO				
Bosna in Hercegovina	568.046.777	7874	4.028.232	59
Srbija	419.121.813	5933	5.934.207	83
Ukrajina	24.360.664	407	1.175.138	13
Liechtenstein	70.003.451	209	1.604.291	8
Malezija	472.391	17	9.533.113	160
Egipt	8.638.952	87	4.215.298	73
Pakistan	3.063.772	49	5.979.571	98
Maroko	3.710.318	55	2.564.338	75
Filipini	226.605	3	30.090.830	90
Indonezija	2.076.332	55	970.155	33
Šrilanka	775.636	24	2.349.784	61
Tunizija	2.635.397	66	579.748	12
Kostarika	272.923	3	9.730.380	69
Panama	200.338	5	4.282.258	60
Mavricij	781.427	21	2.083.269	22
Jordan	1.141.869	12	2.129.079	25
Kenija	272.100	5	3.424.805	31
Saudova Arabija	1.068.994	11	1.830.771	23

Podobno kot v prejšnjem poglavju je bilo tudi po kriteriju števila nakazil družbam z bančnimi računi v tveganih državah največ nakazil oziroma 84 % iz Slovenije izvršenih v Srbijo ter Bosno in Hercegovino. Ta nakazila je podobno kot v prejšnjem poglavju izvršilo preko 1.200 slovenskih družb ter okoli 30 tujih družb, pri čemer po številu in znesku izstopa že omenjena družba s sedežem na Cipru.

Med nakazili po skupnem znesku izvršenih nakazil izstopajo še nakazila v Liechtenstein, Filipine in Ukrajino. Kot smo ugotovili že v prejšnjem poglavju, gre v primeru Ukrajine večinoma za nakazila povezana z nakupi energentov in surovin, medtem ko so nakazila v Filipine ter Liechtenstein povezana s transakcijami, ki se nanašajo na trgovanje z virtualnimi valutami.

2.3 PRENOSI GOTOVINE V VREDNOSTI 10.000 EUR ALI VEČ ČEZ MEJO EVROPSKE SKUPNOSTI

V skladu s 120. členom ZPPDFT-1 morajo carinski organi najpozneje v treh dneh Uradu sporočiti podatke o prijavi vnosa ali iznosa gotovine v vrednosti 10.000 EUR ali več pri vstopu v Skupnost ali izstopu iz nje. **V letu 2018 je bilo na slovenskem delu meje Skupnosti skupno prijavljenih 140 prenosov gotovine čez mejo**, kar je le malenkost več kot v letu 2017, ko je bilo takih prenosov 110. V letu 2017 ni bilo ugotovljenih neprijavljenih prenosov gotovine preko meje Skupnosti.

Med **140 prijavljenimi prenosi** je bilo 83 vnosov gotovine v skupni vrednosti 2.912.606 EUR, 91.300 USD ter 8.250 GBP in 57 iznosov gotovine v skupnem znesku 856.725 EUR in 786.410 USD. Skoraj 60 % vseh iznosov se nanaša na prenos gotovine na ladje, medtem ko se 18 % vseh vnosov v Skupnost nanaša na nakup vozila, kot razlog vnosa pa je bilo v 10 % navedeno tudi, da bodo sredstva namenjena investicijam in v 10 % za nakup premičnin.

3 DELO URADA NA PODROČJU SUMLJIVIH TRANSAKCIJ

Urad je v letu 2018 od zavezancev, navedenih v 4. členu ZPPDFT-1, prejemal podatke o sumljivih transakcijah, ne glede na znesek, in podatke o osebah, sredstvih ter premoženju, v zvezi s katerimi so podani razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma. V skladu z Uredbo o omejevalnih ukrepih proti Demokratični ljudski republiki Koreji (Uradni list RS, št. 18/2017), je Urad pristojen tudi za sprejemanje sumljivih transakcij povezanih s prepovedanim razvojem in širjenjem jedrskega orožja (prolifracija), vendar v letu 2018 Urad ni prejel nobene take prijave.

Urad je lahko začel nekatere zadeve obravnavati tudi na podlagi pobud določenih državnih in inšpekcijskih organov navedenih v 99. členu ZPPDFT-1 ter na podlagi sporočenih dejstev nadzornih organov, navedenih v 139. členu ZPPDFT-1. Poleg tega Urad na podlagi 105. člena ZPPDFT-1 prejema določene podatke od sorodnih organov iz tujine ter preverja evidenco gotovinskih transakcij, evidenco prenosov gotovine preko meja Skupnosti ter evidenco nakazil povezanih z državami s povečanim ali visokim tveganjem za pranje denarja ter financiranje terorizma, ki prav tako lahko služijo kot osnova za pričetek zbiranja podatkov o sumljivih transakcijah, premoženju ali osebah.

ZPPDFT-1 v drugem odstavku 87. člena določa, da Urad sprejema, zbira, posreduje in analizira podatke in informacije na podlagi ZPPDFT-1, v 101. in 102. členu pa pooblašča Urad, da v primerih, ko presodi, da so pri transakcijah podani razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma ali drugih uradno pregonljivih kaznivih dejanj, za katera je predpisana zaporna kazen, o tem obvesti pristojne organe.

3.1 ZADEVE, PRI KATERIH SO PODANI RAZLOGI ZA SUM PRANJA DENARJA ALI FINANCIRANJA TERORIZMA

V Uradu smo leta 2018 v skladu z določili ZPPDFT-1 prejeli 753 prijav sumljivih transakcij ali sumljivih aktivnosti, ki so se nanašale na razloge za sum pranja denarja, 29 prijav, ki so se nanašale na razloge za sum financiranja terorizma, medtem ko smo 5 prijav prejeli od tožilstva, ki je po predhodnem strinjanju Urada odredilo finančno preiskavo v skladu z Zakonom o odvzemu premoženja nezakonitega izvora.

Na podlagi vseh teh prijav je Urad odprl 787 zadev in jih obravnaval v skladu z ZPPDFT-1. Obravnavane prijave smo skupaj s primerjalnimi podatki za obdobje 2014 - 2018 v poročilu razvrstili glede na:

1. *prijavitelje,*
2. *število in dinamiko odprtih in zaključenih zadev,*
3. *zadeve, posredovane Upravi kriminalistične policije v Ministrstvu za notranje zadeve (v nadaljevanju: UKP MNZ) zaradi razlogov za sum pranja denarja,*
4. *zadeve, posredovane UKP MNZ zaradi razlogov za sum financiranja terorizma,*
5. *zadeve, posredovane UKP MNZ in drugim pristojnim državnim organom zaradi suma storitve določenih drugih kaznivih dejanj,*
6. *izvajanje pooblastila za začasno ustavitev izvršitve transakcije,*
7. *vrednost začasno zaseženega umazanega denarja in premoženja,*
8. *tipologijo sumljivih transakcij.*

3.1.1 Prijavitelji

Podrobnejše podatke o prijaviteljih sumljivih transakcij in osebah, na podlagi katerih smo v Uradu leta 2018 odprli in obravnavali posamezne prijave, prikazujemo v nadaljevanju, kjer smo zaradi medletne primerjave navedli tudi podatke o prijavah od leta 2014 dalje. V spodnji tabeli so zajeti tisti prijavitelji, ki so izrecno določeni v ZPPDFT-1, saj lahko Urad samo na podlagi takih zaznav začne obravnavati določeno zadevo in izvajati svoja pooblastila.

Tabela 4: Število in delež zadev po prijaviteljih v obdobju 2014 – 2018

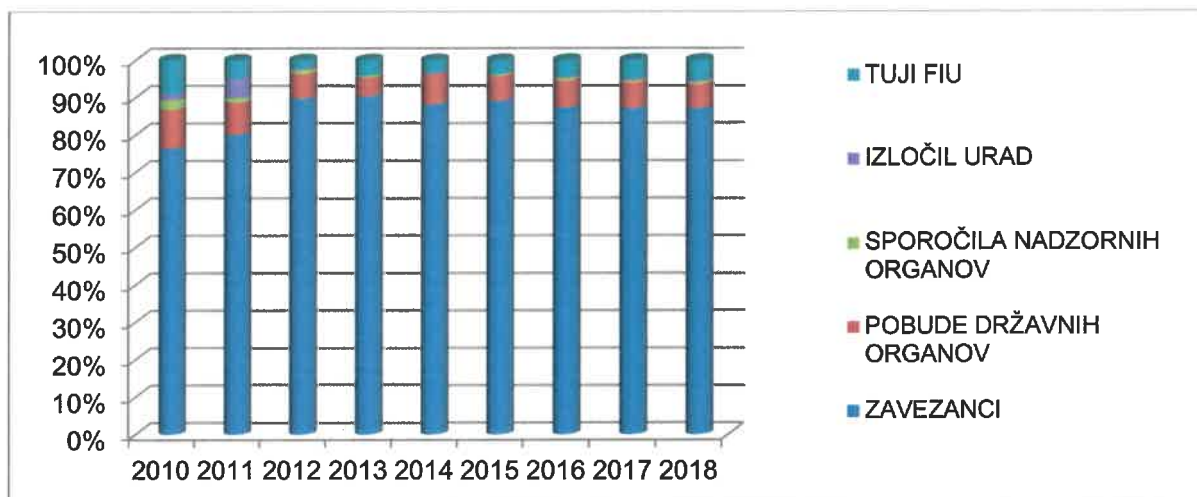
PRIJAVITELJI	2014	2015	2016	2017	2018	
					PD	FT
1. PRIJAVE ZAVEZANCEV	423	464	392	484	660	25
	87,29%	88,48%	87,30%	86,74%	87,07%	86,21%
Banke	372	422	361	426	548	18
Hranilnice	25	19	22	28	75	
Pošta	4	6	2	10	15	
BPH in DZU	4	2	1	3	2	
Leasing	4	1		2	2	
Revizorji in računovodje	1			2		1
Igralnice	2	2	2	10	5	
Ostali priveditelji iger na srečo	2	1		1		
Zlatarji	2	5	2		3	
Nepremičninske agencije	1		1	1		
Zavarovalnice	1	3		1		
Virtualne valute					1	
Izvajalci plačilnega prometa					4	6
Drugi zavezanci	1				3	
Notarji	4		1	2	2	
Odvetniki		3				
3. POBUDE DRŽAVNIH ORGANOV	39	35	32	38	49	2
	8,13%	6,72%	7,12%	6,81%	6,46%	6,90%
Ministrstvo za notranje zadeve, UKP	25	28	18	18	30	
Državno tožilstvo	8	5	7	13	13	
Sodišče	2		1			
Komisija za preprečevanje korupcije	2					
SOVA	2	2	6	7	6	1
MORS-OVS						1
4. SPOROČILA DEJSTEV NADZORNIKOV	0	2	3	3	5	0
	0,00%	0,38%	0,67%	0,54%	0,66%	0,00%
Ministrstvo za finance, FURS			2			
ATVP			1		1	
Tržni inšpektorat		1			1	
Banka Slovenije		1		3	3	
5. URAD NA LASTNO POBUDO	2		2	3	4	
	0,42%	0,00%	0,45%	0,54%	0,53%	0,00%
6. URADI DRUGIH DRŽAV	16	20	20	28	40	2
	3,33%	3,84%	4,45%	5,02%	5,28%	6,90%
SKUPAJ	480	521	449	558	758	29

Kot smo že navedli, smo v letu 2018 na podlagi sporočenih sumljivih transakcij prijaviteljev odprli 787 zadev, in sicer:

- 685 zadev smo odprli na podlagi sporočenih sumljivih transakcij zavezancev;
- 51 zadev smo odprli na podlagi pobud državnih organov;
- 5 zadeve smo odprli na podlagi dejstev prejetih od nadzornih organov;
- 4 zadeve smo odprli na podlagi podatkov iz evidenc Urada;
- 42 zadev smo odprli na podlagi podatkov iz zaprosil tujih sorodnih uradov s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma.

V nadaljevanju v grafu, na podlagi zgoraj navedenih podatkov, prikazujemo deleže prijav posameznih prijaviteljev v obdobju od 2010 - 2018.

Graf 2: Delež posameznih prijaviteljev v skupnem številu prijav v obdobju 2010 – 2018

Iz Tabele 4 in Grafa 2 je razvidno, da so največ prijav sumljivih transakcij Uradu posredovali zavezanci (finančne in nefinančne institucije), med katerimi po številu posredovanih prijav izstopajo banke, ki Uradu vsako leto posredujejo največje število prijav, v zvezi s katerimi naj bi po njihovi oceni obstajali razlogi za sum pranja denarja. Omenjeni trend je bil zaznan tudi v letu 2018, saj je bilo od vseh 558 zadev kar 426 odprtih na podlagi podatkov iz prijav bank, kar znaša 76,34 % delež vseh odprtih zadev.

3.1.2 Število in dinamika odprtih in zaključenih zadev

V nadaljevanju v spodnji tabeli prikazujemo število odprtih in zaključenih zadev v obdobju 2010 – 2018, torej prirast in zaključevanje zadev, ki jih je Urad obravnaval zaradi razlogov za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja ali financiranja terorizma.

Tabela 5: Pregled odprtih in zaključenih zadev v Uradu v obdobju 2010 – 2018

LETO	PREJETO	OBVESTILA	INFORMACIJE	ZAKLJUČENO V URADU	ZAKLJUČENO SKUPAJ	ŠTEVILO POSREDOVANIH PISNIH IZDELKOV ⁵
						OBVESTILA/ INFORMACIJE
2010	233	55	43	109	207	
2011	327	99	58	99	256	84/48
2012	559	175	73	130	378	132/64
2013	600	170	109	156	435	135/83
2014	480	190	124	207	521	157/111
2015	521	259	107	206	572	190/95
2016	449	245	151	136	531	185/128
2017	558	243	117	75	435	181/92
2018	787	328	149	82	559	253/129

Iz tabele je razvidno, da je leta 2018 Urad odprl **787** novih zadev in v istem obdobju zaključil **559** zadev.

V letu 2018 je bilo 559 zadev zaključenih na naslednje načine:

- **328 zadev smo v obliki 254 pisnih obvestil o sumljivih transakcijah odstopili v nadaljnjo obravnavo UKP MNZ in v nekaterih primerih tudi državnemu tožilstvu in drugim**

⁵ Podatki v tej koloni predstavljajo število pisnih obvestil ali informacij Urada pristojnim organom, ki je manjše od števila obravnavanih zadev, saj lahko Urad v enem obvestilu ali informaciji, ki jo pošlje pristojnim organom obravnava več zadev.

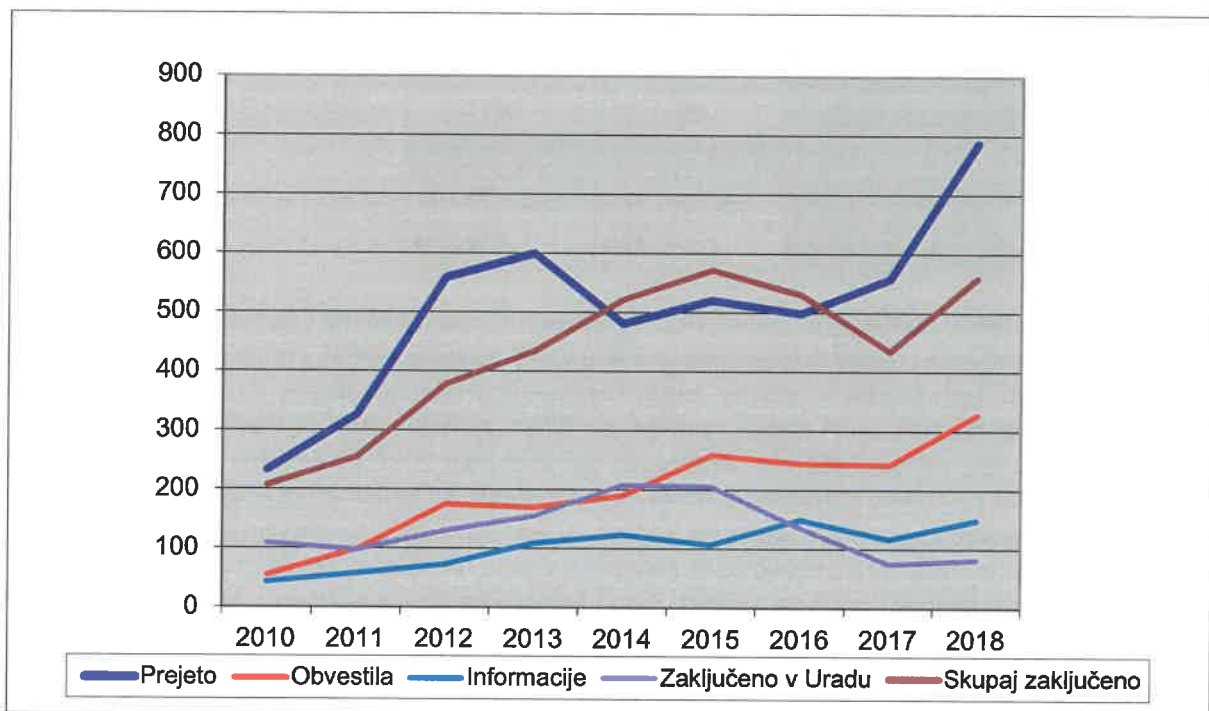

pristojnim institucijam, saj smo ugotovili, da pri njih obstajajo nekateri razlogi za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja ali financiranja terorizma, kar predstavlja 58,99% vseh v letu 2018 zaključenih zadev;

- *149 zadev smo zaključili s 128 pisnimi informacijami, saj smo ugotovili, da pri njih obstajajo nekateri razlogi za sum storitve drugih kaznivih dejanj, navedenih v 102. členu ZPPDFT-1, zato smo jih posredovali pristojnim organom (Policija, FURS). Z informacijami smo tako v letu 2018 zaključili 27,47 % vseh v tem letu zaključenih zadev;*
- *82 zadev smo zaključili in arhivirali v Uradu, saj pri njih nismo ugotovili razlogov za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja ali kakšnega drugega uradno pregonljivega kaznivega dejanja iz 102. členu ZPPDFT-1, kar predstavlja 13,54 % vseh v Uradu zaključenih zadev v letu 2018.*

V spodnjem grafu po letih prikazujemo podatke o številu prejetih zadev v razmerju do števila rešenih zadev, podanih obvestil o sumljivih transakcijah (glej točki 3.1.3 in 3.1.4. tega poročila) in informacij (glej točko 3.1.5 tega poročila) v obdobju 2010 – 2018.

Graf 3: Prikaz števila vseh odprtih zadev in posredovanih obvestil o sumljivih transakcijah in informacij v obdobju 2010 – 2018

Glede na podatke iz prejšnjih let lahko ugotovimo, da se je število prejetih prijav oziroma na njihovi podlagi odprtih zadev v letu 2018 glede na leto 2017 povečalo za 41 %, glede na povprečje zadnjih petih let pa za 50 %. Povprečje števila prijav v obdobju 2014 – 2017 znaša 559 zadev letno, kar je v primerjavi z letnim povprečjem števila prijav na prebivalca drugih držav še vedno zelo visoko povprečje. V nadaljevanju poročila navajamo podatke o zadevah, ki smo jih, v obliki obvestil o ugotovljenih sumih storitve kaznivega dejanja pranja denarja ali kaznivega dejanja financiranja terorizma in informacij o drugih kaznivih dejanjih, posredovali v nadaljnjo obravnavo pristojnim organom.

3.1.3 Zadeve, posredovane UKP MNZ in/ali državnemu tožilstvu zaradi suma storitve kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1

Med zaključenimi zadevami je Urad tiste zadeve, pri katerih je z dodatnim zbiranjem in analizo podatkov ugotovil, da obstajajo nekateri razlogi za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja, skupaj z dokumentacijo na podlagi 101. člena ZPPDFT-1 odstopil v nadaljnjo obravnavo UKP MNZ, v nekaterih primerih pa tudi pristojnemu državnemu tožilstvu.

Leta 2018 je Urad pri analiziranju 328 zadev ugotovil razloge za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja (obvestila vezana na sume kaznivega dejanja financiranja terorizma prikazujemo v točki 3.1.4), ki jih je v obliki 246 pisnih obvestil posredoval na UKP MNZ in/ali na državno tožilstvo. Razlog, da je število zadev večje od števila poslanih obvestil je v tem, da so nekatera obvestila vsebovala več med seboj povezanih zadev. Poleg omenjenih obvestil o sumljivih transakcijah smo leta 2018 na UKP MNZ in/ali državnemu tožilstvu posredovali tudi 39 dopolnitev že podanih obvestil o sumljivih transakcijah.

V nadaljevanju v Tabeli 6 za leti 2017 in 2018 prikazujemo število obravnavanih domačih in tujih fizičnih in pravnih oseb, ter kumulativne zneske izvršenih transakcij, pri katerih smo v Uradu ugotovili razloge za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja.

Tabela 6: Struktura in udeleženih oseb v zadevah, ki so bile leta 2017 in 2018 posredovane UKP MNZ in/ali državnemu tožilstvu zaradi sumov pranja denarja

VRSTA PODATKA	2017	2018
Št. domačih fizičnih oseb	107	118
Št. tujih fizičnih oseb	227	410
Št. domačih pravnih oseb	95	207
Št. tujih pravnih oseb	80	141
VALUTA	ZNESEK	ZNESEK
EUR	263.685.477	242.380.107
USD	4.139.489	2.734.639

Iz podatkov v tabeli je razvidno, da smo v Uradu v obvestilih o sumljivih transakcijah zaradi razlogov za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja v letu 2018 obravnavali 325 domačih fizičnih in pravnih oseb ter kar 551 tujih fizičnih in pravnih oseb. Prejšnje leto smo ugotavljali, da se je večletni trend naraščanja obravnavanih oseb ustalil, vendar pa lahko za leto 2018 ugotovimo skokovit porast obravnavanih oseb, saj smo skupno obravnavali kar 876 (leta 2017 509 in leta 2016 630) oseb. V obdobju 2012 do 2016 smo obravnavali od 447 do 630 oseb, pri čemer je povprečno število oseb na obravnavano zadevo znašalo 2,5 osebe na zadevo. V letu 2017 se je povprečno število obravnavanih oseb na zadevo le malenkost zmanjšalo in znaša 2,1 osebo na zadevo, medtem ko se je v letu 2018 povečalo na povprečno 2,7 oseb na zadevo. Trend naraščanja števila tujih oseb, ki jih Urad obravnava zaradi sumov pranja denar, se je nadaljeval tudi v letu 2018, ko je delež tujih oseb narasel na 62,9 %.

Znesek denarja, za katerega so v obravnavanih obvestilih o sumljivih transakcijah obstajali razlogi za sum, da je povezan s kaznivim dejanjem pranja denarja, se je v letu 2018 glede na prejšnje leto v valuti evro le malenkost znižal, medtem ko se je v valuti ameriški dolar skoraj prepolovil. V zvezi s tem ugotavljamo, da se je povprečno obravnavani znesek na zadevo znižal in znaša okoli 750.000 EUR na zadevo, kar je bistveno manj kot v obdobju 2012-2017, ko smo povprečno na zadevo obravnavali okoli 1.000.000 EUR na zadevo.

Urad v okviru pooblastil, ki jih ima pri odkrivanju razlogov za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja, ne more zagotovo ugotoviti, iz katerega predhodnega kaznivega dejanja ta sredstva izvirajo. Urad tako v 104 podanih pisnih obvestilih ni navajal predhodnega kaznivega dejanja, pri ostalih pa smo glede na zbrane podatke o okoliščinah izvedbe transakcij ocenili, katero predhodno kaznivo dejanje je bilo najverjetneje storjeno. Med predhodnimi kaznivimi dejanji, iz katerih najverjetneje izvira umazan denar, smo v letu 2018 v 24 primerih ugotovili sume storitve kaznivega dejanja goljufije po 211. členu KZ-1, v 5 primerih sume neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog po 186. členu KZ-1, v 4 primerih sume storitve davčne zatajitve po 249. členu KZ-1, v 3 primerih sume storitve kaznivega dejanja zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti po 240. členu KZ-1, in v posameznih

primerih sume storitve kaznivega dejanja zloraba negotovinskega plačilnega sredstva po 246. členu KZ-1, trgovine z ljudmi po 113. členu KZ-1, poneverbe in neupravičene uporabe tujega premoženja po 209. členu KZ-1, napada na informacijski sistem po 221. členu KZ-1, medtem ko smo v kar 56 primerih glede na zbrane podatke v pisnih obvestilih navedli, da sredstva najverjetneje izvirajo iz predhodnih kaznivih dejanj storjenih v tujini, pri čemer je šlo v 98 primerih za ugotovitve, da sredstva najverjetneje izvirajo iz kaznivih dejanj storjenih v tujini, od tega v 56 primerih v Italiji.

3.1.4 Zadeve, posredovane UKP MNZ in/ali državnemu tožilstvu zaradi suma storitve kaznivega dejanja financiranja terorizma po 109. členu KZ-1

Urad je v letu 2018 prejel tudi 22 prijav, v katerih so prijavitelji ugotovili transakcije, ki bi lahko bile povezane s financiranjem terorizma. Skoraj vse te prijave je Urad prejel od zavezancev, medtem ko so nam po eno prijavo posredovali MORS, SOVA in tuji sorodni urad.

V letu 2018 smo pri analiziranju 10 zadev ugotovili razloge za sum storitve kaznivega dejanja financiranja terorizma po 109. členu KZ-1 in jih v obliki 7 obvestil posredovali pristojnim organom. V teh obvestilih smo obravnavali 32 oseb, od katerih je bilo 15 tujih.

Tabela 7: Struktura udeleženih oseb v zadevah, ki so bile leta 2017 in 2018 posredovane UKP MNZ in/ali državnemu tožilstvu zaradi razlogov za sum financiranja terorizma

VRSTA PODATKA	2017	2018
Št. domačih fizičnih oseb	13	17
Št. tujih fizičnih oseb	13	14
Št. domačih pravnih oseb	4	0
Št. tujih pravnih oseb	2	1
VALUTA	ZNESEK	ZNESEK
EUR	299.025	1.591.264

V zvezi s preprečevanjem financiranja terorizma Urad za vse osebe, v zvezi s katerimi odpre zadeve, izvaja tudi sprotne redne preglede seznama oseb in organizacij s seznama EU, zoper katere na podlagi uredb EU in resolucij Združenih narodov veljajo določene finančne sankcije (Consolidated List of Persons, Groups, Entities subject to EU Financial Sanctions). Z uvedbo novega sistema poročanja sumljivih transakcij se ti pregledi opravljajo takoj ob prejemu prijave. Pri teh pregledih v letu 2018 nismo ugotovili, da bi katera od oseb s tega seznama opravila ali bila povezana s finančnimi transakcijami v Sloveniji.

3.1.5 Zadeve, posredovane UKP MNZ in drugim pristojnim državnim organom zaradi suma storitve drugih kaznivih dejanj⁶

Leta 2018 je Urad na podlagi 102. člena ZPPDFT-1 v 149 zadevah, pri katerih so bili ugotovljeni razlogi za sum storitve drugih kaznivih dejanj, posredoval pristojnim organom **129 pisnih informacij**. Glede na vrsto ugotovljenih kaznivih dejanj smo informacije posredovali naslednjim pristojnim državnim organom:

- UKP MNZ (42 zadev oz. 37 informacij),
- UKP MNZ, FURS (98 zadev oz. 83 informacij),
- UKP MNZ, MZZ, SDT, SOVA (4 zadeve oz. 4 informacije),
- UKP MNZ, SOVA (4 zadeve oz. 4 informacij),

⁶ Navajamo samo tiste zadeve, ki so bile posredovane pristojnim organom kot informacije zaradi sumov izvršitve drugih kaznivih dejanj. Informacije, ki smo jih posredovali FURS hkrati pa tudi kot obvestila na Policijo, smo statistično zajeli že med obvestili v točki 3.1.3.

- UKP MNZ, SDT (1 zadeva oz. 1 informacija).

Večina informacij, in sicer 81, se je nanašala na sum storitve kaznivega dejanja davčne zatajitve po 249. členu KZ-1, 27 se jih je nanašalo na sume goljufije po 211. členu KZ-1 in 5 na sum storitve kaznivega dejanja kršitev omejevalnih ukrepov po 374a. členu KZ-1. V posameznih primerih pa smo ugotovili tudi razloge za sum storitve naslednjih kaznivih dejanj: kršitev temeljnih pravic delavcev po 196. členu KZ-1, zloraba pravic iz socialnega zavarovanja po 203. členu KZ-1, oškodovanje tujih pravic po 223. členu KZ-1, oškodovanje upnikov po 227. členu KZ-1, ponarejanje in uporaba ponarejenih vrednotnic ali vrednostnih papirjev po 244. členu KZ-1, zloraba položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti po 240. členu KZ-1, uporaba ponarejenega negotovinskega plačilnega sredstva po 247. členu KZ-1, ponarejanje listin po 251. členu KZ-1, nedovoljena proizvodnja in promet orožja ali eksploziva po 307. členu KZ-1 in prepovedano prehajanje meje ali ozemlja države po 308. členu KZ-1.

Tabela 8: Struktura transakcij in udeleženih oseb v zadevah, ki so bile v letih 2017 in 2018 posredovane pristojnim organom zaradi suma storitve drugih kaznivih dejanj

VRSTA PODATKA	2017	2018
Št. domačih fizičnih oseb	117	119
Št. tujih fizičnih oseb	95	110
Št. domačih pravnih oseb	121	132
Št. tujih pravnih oseb	34	42
VALUTA	ZNESEK	ZNESEK
EUR	214.552.219	117.240.346
USD	554.910	4.861.677

Iz medletne primerjave števila udeleženih oseb in skupnega zneska transakcij, v zvezi s katerimi so bili podani razlogi za sum storitve zgoraj navedenih kaznivih dejanj, je ugotoviti, da se je glede na prejšnje leto število vseh vrst obravnavanih oseb malenkost zmanjšalo. Ugotavljamo, da zmanjšanje števila obravnavanih oseb ni bila posledica manjšega števila poslanih informacij, saj smo v zaključenih informacijah v letu 2016 obravnavali povprečno 2,77 oseb na informacijo in leta 2017 povprečno 3,14 oseb na informacijo. Glede samega zneska lahko ugotovimo, da gre kljub manjšemu številu informacij za precejšnje povečanje zneska, v zvezi s katerim smo ugotovili razloge za sum storitve kaznivih dejanj. V zvezi s povečanjem tega zneska ugotavljamo, da precejšen del tega povečanja predstavlja le ena zadeva, v kateri smo ocenili, da bi lahko bilo okoli 81.000.000 EUR sredstev povezanih s kaznivim dejanjem zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti po 240. členu KZ-1.

Kot je razvidno iz zgornjih podatkov je Urad o svojih ugotovitvah, ki se nanašajo na sume storitve kaznivega dejanja davčne zatajitve po 249. členu KZ-1, posredoval FURS-u 66 pisnih informacij. V teh informacijah smo ocenili, da v zvezi s sredstvi v višini 108.215.285 EUR obstajajo razlogi za sum storitve kaznivega dejanja davčne zatajitve, pri čemer naj bi ta znesek predstavljal osnovo za izračun davčnih obveznosti. V obdobju od 1. 1. 2001, ko smo tedanji Davčni upravi prvič posredovali informacijo zaradi suma davčne zatajitve, pa do 31. 12. 2017 je Urad FURS-u posredoval skupno že 730 informacij. Podrobnosti o ugotovitvah FURS v zvezi s temi informacijami Urada predstavljamo v točki 3.1.5.2.

3.1.5.1 Analiza informacij

Informacije o razlogih za sum storitve drugih kaznivih dejanj, ki niso pranje denarja, predstavljajo pomemben delež v izdelkih Urada, zato smo na Uradu v letu 2018 izdelali tudi analizo 129 poslanih pisnih informacij. Po opravljeni analizi le-teh smo ugotovili nekatere **skupne značilnosti**, ki se pojavljajo v več informacijah in predstavljajo tudi neko neobičajno ravnanje obravnavanih pravnih ali fizičnih oseb, ki bi lahko bilo povezano tudi s kaznivimi dejanji, zaradi katerih se odločimo za posredovanje informacije pristojnim organom (FURS, Policija, ...). Najbolj pogosto ugotovljene **skupne značilnosti** so naslednje:

- goljufije oz. poskusi goljufij ter zlorabe – ugotovljeno v 31 informacijah,

- neprijavljeni dohodki oz. prihodki iz neregistriranih dejavnosti – ugotovljeno v 25 informacijah,
- gotovinski dvigi z računa družbe – ugotovljeno v 23 informacijah,
- mednarodni davčni vrtiljaki oz. uporaba kanalskih podjetij – ugotovljeno v 12 informacijah,
- izogibanje plačevanja obveznosti – ugotovljeno v 12 informacijah,
- odlivi sredstev na račune fizičnih oseb, katerim sledijo dvigi gotovine – ugotovljeno v 8 informacijah,
- kršitev omejevalnih ukrepov – ugotovljeno v 5 informacijah,
- kroženje sredstev – ugotovljeno v 5 informacijah.

Skupni znesek sredstev, obravnavanih v informacijah, je znašal okoli 117.240.346 EUR in 4.861.677 USD. Natančni znesek sredstev je nemogoče ugotoviti, saj bi za to potrebovali predvsem natančne izračune utajenih davkov, ki jih lahko opravi zgolj FURS.

Goljufije oz. poskusi goljufij in zlorabe se izvršujejo na izredno različne načine. Pogosti so primeri goljufij povezanih z napadi na informacijske sisteme družb in pošiljanjem lažnih elektronskih sporočil (t.im. »direktorske goljufije«), sledijo primeri goljufij povezanih z lažno prodajo blaga in storitev (primeri t.im. »nigerijskih goljufij«), ter redkejši primeri organiziranja denarnih verig in nedovoljenih iger na srečo. Zaznani so bili tudi primeri fizičnih oseb, ki na finančnih institucijah predložijo v unovčitev čeke ali menice, tudi iz tujine, ki nimajo kritja in za katere se pri nadaljnjem preverjanju izkaže, da so ponarejeni. Novost predstavljajo primeri t.im. »ljubezenskih goljufij«, kjer storilci preko elektronskih sporočil ali socialnih omrežij zavedejo oškodovance, da jim neupravičeno nakažejo sredstva.

Neprijavljeni prihodki oz. prihodki iz neregistriranih dejavnost se običajno zaznajo v informacijah, kjer se iz analize prometa na računih fizičnih in pravnih oseb ugotovi nesorazmerje med prihodki, ki jih te osebe prijavijo pristojnim organom (FURS), in dejanskim prometom na računih. Razliko med tema kategorijama lahko predstavljajo neprijavljeni prihodki, ki lahko vsebujejo tudi elemente kaznivega dejanja davčne zatajitve. V teh primerih je iz prometa na računih fizičnih in pravnih oseb razvidno bistveno odstopanje od običajnega prometa, kot je viden na računih drugih fizičnih ali pravnih oseb. Pogosta zaznana oblika neprijavljenih prihodkov je tudi poslovanje na nerezidenčnih računih tujih pravnih ali fizičnih oseb v RS, kjer se s tem poslovanjem najverjetneje prikrijejo dejanski prihodki pred pristojnimi organi v državah, kjer je pravna oseba registrirana ali katere rezident je fizična oseba.

V obravnavanih primerih informacij, kjer je prišlo do **gotovinskih dvigov z računa družbe**, je bila po naši oceni zaznana tudi uporaba slamnatih družbe oziroma družb tipa »missing trader«, ki so lahko ustanovljene tudi za izvrševanje spornih transakcij, največkrat povezanih s kaznivimi dejanji davčne zatajitve ter zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti.

Mednarodni davčni vrtiljaki oz. uporaba kanalskih družb so ugotovljeni v informacijah, kjer zaznamo, da se preko slovenskega računa domače ali tuje družbe izvaja kroženje sredstev iz tujine v Slovenijo in nazaj v tujino. Pogosto zaznamo predvsem prilive sredstev iz sosednjih držav, katerim sledijo odlivi sredstev nazaj ali v druge države EU. Ocenjujemo, da se v teh primerih lahko izvajajo aktivnosti prenosov sredstev, ki so povezane z mednarodnimi davčnimi vrtiljaki, pri čemer so domače in tuje družbe, ki so vpletene v te aktivnosti, praviloma družbe tipa »kanalska družba«.

Izogibanje plačevanja obveznostim je skupna značilnost, ki je običajno ugotovljena v primerih, ko osebe, ki so bodisi lastniki ali zaposleni v dejavni in poslujoči družbe, del sredstev, ki najverjetneje izvira iz poslovanja družb, preusmerijo na svoj osebni račun ali na račun povezane fizične osebe, namesto na račun poslujoče družbe. Prav tako se to dogaja v primerih, ko pravne ali fizične osebe, ki imajo blokirane račune, svoje tekoče poslovanje izvajajo na računih povezanih pravnih ali fizičnih oseb (tudi mladoletnih). Razlogov za to je lahko več, najpogostejša sta po naši oceni prikrivanje prometa pred pristojnimi institucijami (FURS) ali blokada računov in izvršbe, katerim posledično sledi prenos prometa oz. poslovanja na druge račune.

Odlivi sredstev na osebne račune, katerim sledijo dvigi gotovine, so običajno zaznani v informacijah, ko se z računa družbe vršijo odlivi na račun fizične osebe, pri čemer ni jasna ekonomska in pravna podlaga za te odlive in bi tovrstni odlivi lahko pomenili tudi oškodovanje družbe ali

neupravičeno zmanjšanje davčne osnove družbe.

Kroženje sredstev kot skupna značilnost predstavlja primere informacij, kjer ugotovimo, da se med računi pravnih in fizičnih oseb izvršujejo transakcije kroženja sredstev, kjer se lahko ena in ista sredstva obrača med različnimi/istimi, večinoma povezanimi pravnimi in fizičnimi osebami. V primerih tovrstnih transakcij kroženja sredstev na Uradu ne ugotovimo nobenega ekonomskega smisla za izvrševanje teh transakcij, ocenjujemo pa, da gre lahko za fiktivno ustvarjanje obveznosti/terjatev do družb ali umetno prikazovanje večjega prometa družb, kot je dejanski, kjer so v ozadju lahko tudi pripravljalna dejanja za morebitne goljufije ali kakšna druga kazniva dejanja.

Kršitev omejevalnih ukrepov je skupna značilnost ugotovljena v informacijah, kjer zaznamo transakcije povezane z državami, zoper katere veljajo mednarodne gospodarske sankcije ali omejevalni ukrepi, ali z državami, preko katerih bi se lahko zaobšlo poslovanje z državami, zoper katere veljajo mednarodne gospodarske sankcije ali omejevalne ukrepi. Z omejevalnimi ukrepi želi mednarodna skupnost na miren način doseči, da države ali drugi subjekti, ki ogrožajo mednarodni mir ali varnost, s tem prenehajo. Najpogosteje se za ta namen uporabljajo finančne sankcije, embargo na orožje in drugo opremo ter »potovalni« embargo, s katerim se močno oteži gospodarsko sodelovanje in poslovanje z državami in subjekti, zoper katere veljajo omejevalni ukrepi.

3.1.5.2 Analiza informacij poslanih Finančni upravi RS (FURS)

Urad v primerih, ko na podlagi zbranih podatkov presodi, da so v zvezi z neko transakcijo, sredstvi ali osebo podani razlogi za sum storitve kaznivega dejanja davčne zatajitve po 249. členu KZ-1, o tem v skladu s 102. členom ZPPDFT-1 posreduje pisno informacijo FURS in Policiji.

Kot smo že navedli, je Urad v letu 2018 v zvezi z ugotovljenimi sumi storitve kaznivega dejanja davčne zatajitve po 249. členu KZ-1 FURS-u posredoval 83 pisnih informacij. Informacije Urada so se, podobno kot v preteklih letih, nanašale na ugotovljene sume zatajitve davčnih obveznosti tako fizičnih, kot pravnih oseb, in sicer tako na področju posrednih, kot tudi neposrednih davkov.

V zadevah, ki so bile povezane s sumi davčne zatajitve pri fizičnih osebah, so se naše ugotovitve največkrat nanašale na sume zatajitve dohodninskih obveznosti, prikritih izplačil dobičkov, utaj kapitalskih dobičkov, v več zadevah pa smo ugotovili razkorak med premoženjem davčnega zavezanca in prijavljenimi dohodki davčni upravi.

Že v preteklih letih se je Urad, ki deluje kot posrednik med finančnim sistemom in organi pregona, izkazal kot izredno uspešen in učinkovit pri odkrivanju različnih oblik davčnih utaj in davčnih goljufij. Podobno tudi letos ugotavljamo, da se je FURS na naše informacije odzval hitro in učinkovito. V zvezi z osebami iz informacij Urada v letu 2018 je FURS v delu zadev že uvedel določene ukrepe in postopke, preostali del zadev pa uvrstil v letne načrte. Ugotovitve in izvedene ukrepe finančne uprave opisujemo v nadaljevanju.

Urad od FURS-a enkrat letno prejme povratno informacijo o ugotovitvah in izvedenih ukrepih v zvezi z osebami, ki jih je v svojih izdelkih navajal Urad. Iz te povratne informacije FURS-a izhaja, da so bile v zvezi s 54 fizičnimi in pravnimi osebami, ki se pojavljajo tudi v izdelkih Urada, ugotovljene številne nepravilnosti, zaradi katerih je FURS izvedel več ukrepov:

- v 6 primerih je bila na Policijo podana kazenske ovadbe,
- v 59 primerih so bili podani predlogi za uvedbo postopka o prekršku,
- v 33 primerih so bile naknadno obračunane davčne obveznosti (predvsem iz naslova DDPO, DDV, dohodnine).

Naknadno ugotovljene in obračunane davčne obveznosti so v letu 2018 znašale 5.491.961,21 EUR, in sicer je šlo za neposredne finančne učinke v višini 4.960.546,53 EUR ter posredne finančne učinke v višini 531.414,68 EUR. V zvezi s kršitvami je bilo izrečenih 33 kazni v skupni višini glob 108.800 EUR.

Iz zgoraj opisanega izhaja, da Urad poleg temeljne vloge odkrivanja in preprečevanja kaznivega dejanja pranja denarja, igra pomembno vlogo tudi pri odkrivanju in preprečevanju drugih kaznivih dejanj, med drugim tudi davčnih zatajitev. Sodelovanje Urada s FURS lahko ocenimo kot zgledno in učinkovito.

3.1.6 Izvajanje pooblastila za začasno ustavitev izvršitve transakcij

ZPPDFT-1 v 96. členu določa, da lahko Urad, če oceni, da je podan utemeljen sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja, odredi začasno ustavitev izvršitve transakcije, vendar največ za tri delovne dni. Urad je navedeno pooblastilo v letu 2018 uporabil v 12 zadevah, ko je v breme 19 bančnih računov 2 domačih in 3 tujih fizičnih oseb ter 8 domačih ter 1 tuje pravne osebe zaustavil izvršitev transakcij v skupni višini 3.103.340 EUR in 283.676 USD. V delu teh primerov je tožilstvo pred potekom začasne zaustavitve transakcije predlagalo začasno prepoved razpolaganja z vsemi sredstvi na računih, sodišča pa so na predlog tožilstva izdala odredbe o začasnem zavarovanju sredstev na računu.

3.1.7 Vrednost začasno zavarovanega premoženja v zadevah s področja pranja denarja

V letu 2018 so sodišča na predlog tožilstev v zadevah, v katerih se obravnava kaznivo dejanje pranja denarja, začasno zavarovala premoženje v skupni višini 705.178 EUR, ki se nanaša na 2 domači fizični osebi, 1 tujo fizično osebo, 3 domača podjetja ter 1 tuje. Ugotavljamo, da število izdanih odredb za začasno zavarovanje kot tudi število oseb ter skupni znesek ni upadlo glede na prejšnje leto.

V nadaljevanju v Tabeli 9 prikazujemo vrednost premoženja, ki je še vedno zavarovano z odredbami sodišč po stanju na dan 31. 12. 2018, ne glede na to, kdaj je pričel veljati ukrep začasnega zavarovanja. Zneske začasno zaseženega denarja v valutah, ki več ne obstajajo, smo pretvorili v sedaj veljavne valute (valute SIT, DEM, ITL in ATS smo pretvorili v EUR).

Tabela 9: Pregled začasno zaseženega premoženja v Sloveniji in tujini na dan 31. 12. 2018, po valutah in vrsti premoženja

VRSTA ZASEŽENEGA PREMOŽENJA		ZNESEK	VALUTA
Nepremičnin+VP+delež podjetij+vozila		7.837.906	EUR
Druge oblike premoženja		1.107.000	USD
Denarna sredstva	Gotovina in sredstva na bančnih računih	26.749.113	EUR
		318.423	USD
		61.055	CHF
SKUPAJ		35.996.138	EUR

Iz tabele je razvidno, da je konec leta 2018 znašal **znesek začasno zavarovanega premoženja 35.996.138 EUR** (tuje valute preračunane po srednjem tečaju ECB na dan 31. 12. 2018, oziroma po tečaju, ki je veljal ob zamenjavi valut). Največji del tega premoženja se nanaša na začasno zavarovanje premoženja v obliki knjižnega denarja in v manjši meri gotovine v skupni višini **26.749.113 EUR**, ter na prepoved razpolaganja z vrednostnimi papirji, nepremičninami, vozili in deleži podjetij v skupni vrednosti **7.837.906 EUR**, medtem ko se začasen zaseg premoženja v višini **1.107.000 USD** nanaša na znesek, s katerim je bila kupljena terjatev.

Dejanskega zneska začasno zavarovanega premoženja ni mogoče podati. V nekaterih primerih se namreč odredbe sodišč o začasnem zavarovanju nanašajo tudi na nepremičnine ali vrednostne papirje, katerih vrednost niha, kot tudi vrednostne papirje, ki ne kotirajo na ljubljanski borzi, in deleže družb, katerih vrednost lahko ocenimo le po knjigovodski vrednosti. Hkrati tožilstva in sodišča določajo znesek začasnega zavarovanja na podlagi vrednosti protipravno pridobljene premoženjske koristi, ki pa je v večini primerov precej višja kot je dejanska vrednost premičnega in nepremičnega premoženja, na katerega se ukrep nanaša.

V zvezi s skupnim zneskom naj dodamo, da lahko navedeni znesek precej odstopa od dejanskega stanja tudi zaradi neobstoječe centralne baze, v kateri bi se ti podatki ažurno zbirali. Vrhovno državno tožilstvo je v letu 2019 posodobilo svoj elektronski vpisnik prav s podatki, ki se nanašajo na začasno zavarovanje sredstev, zato pričakujemo, da bomo v naslednjem letu razpolagali z natančnejšimi podatki.

3.1.8 Vrednost odvzetega premoženja v zadevah s področja pranja denarja

Sodišča so v letu 2018 v 5 pravnomočnih sodbah zaradi storitve kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1 odredila poleg zapornih kazni tudi odvzem in vrnitev premoženja, ki izvira iz kaznivih dejanj, ter hkrati izrekla tudi stranske denarne kazni. Na tem mestu navajamo le podatke o finančnih učinkih sodb, medtem ko ostale podatke iz pravnomočnih sodb predstavljamo v poglavju 4.1.5.

S sodbami izrečenimi v letu 2018 ni bilo odvzetega nobenega premoženja, niti sodišča niso odredila vračila protizakonito pridobljenih sredstev, so pa sodišča v teh sodbah izrekla stranske denarne kazni v skupni višini **23.428 EUR**.

Skupno so sodišča do konca leta 2018 v vseh pravnomočnih obsodilnih sodbah zaradi storitve kaznivega dejanja pranja denarja, skupaj z zadevami, ki se niso končale s pravnomočno sodbo, vendar pa je bilo v njih premoženje odvzeto na podlagi 498a. člena ZKP, odvzela 4.513.377 EUR, odredila vrnitev 29.252.494 EUR protipravno pridobljene koristi in izrekla za 1.030.900 EUR stranskih denarnih kazni.

Kljub zadovoljivemu skupnemu številu sodb ter odvzetih sredstev na Uradu opažamo precejšen razkorak med višino začasno zaseženih sredstev na letni ravni ter zneskom odvzetega premoženja. Hkrati ugotavljamo, da v nekaterih sodbah ni izrekov o odvzemu sredstev kljub temu, da so bile v teh zadevah izdane odredbe o začasnem zavarovanju sredstev.

3.1.9 Tipologija sumljivih transakcij

Na podlagi opravljene analize 253 obvestil o sumljivih transakcijah (zadeva), ki smo jih posredovali pristojnim organom (policija/tožilstvo) smo ugotovili, da se tipologija obravnavanih sumljivih transakcij v primerjavi s prejšnjim letom ni bistveno spremenila. Med pojavnimi oblikami in tehnikami pranja denarja so bile pri večini obravnavanih zadev še vedno uporabljene nekatere klasične tehnike, ki so značilne za prvo (*»placement«*) in drugo (*»layering«*) fazo pranja denarja, v nekaterih primerih pa so bile po naših ugotovitvah uporabljene vse tri faze pranja denarja.

O določeni **tipologiji** pranja denarja govorimo takrat, ko zaznamo vzorec ali serijo podobnih **postopkov (metod)** prikrievanja nezakonitega izvora denarja ali drugega premoženja, ki vključujejo naslednje **osnovne elemente tipologije**:

- **mehanizem pranja denarja predstavlja okolje oziroma sistem, kjer se delno ali v celoti izvajajo aktivnosti pranja denarja** in ga predstavljajo predvsem naslednje kategorije: finančne institucije (banke, hranilnice, borzno posredniške družbe, leasing hiše), notarji, odvetniki, fizične osebe, pravne osebe oziroma družbe (domače in tuje družbe, slamnate in off-shore družbe), sistemi za prenos denarja (Western Union, MoneyGram), trgovina s plemenitimi kovinami, igralnice in casinoji, ipd.;
- **tehnika pranja denarja je način izvajanja aktivnosti pranja denarja**, ki jo predstavljajo predvsem naslednje kategorije: dvigi gotovine, pologi gotovine, elektronski prenosi sredstev med računi (*»wire transfers«*), uporaba alternativnih sistemov za prenos sredstev, prenos sredstev med državami, prenos gotovine preko državne meje, menjava valut, drobljenje zneskov, prikrievanje preko tretjih oseb, ipd.;
- **instrument pranja denarja je nosilec vrednosti, ki se uporablja za aktivnosti pranja**

denarja in ga predstavljajo predvsem naslednje kategorije: gotovina (denar), čeki, menice, vrednostni papirji, naložbeno zlato ali plemenite kovine, nepremičnine, vozila in plovila, podjetja, ipd..

Za razumevanje predstavljenih tipologij pranja denarja ter z njimi povezanih osnovnih elementov je potrebno poudariti, da se lahko v posamezni zadevi pojavlja več osnovnih elementov tipologije, zato seštevek le-teh ne predstavlja tudi skupnega števila zadev, saj je v posamezni zadevi lahko ugotovljenih več osnovnih elementov tipologije. Glede na prisotnost posameznih osnovnih elementov tipologij pranja denarja v letu 2018 smo ugotovili naslednje:

Najbolj pogosto uporabljeni **mehanizmi pranja denarja** v letu 2018 so naslednji:

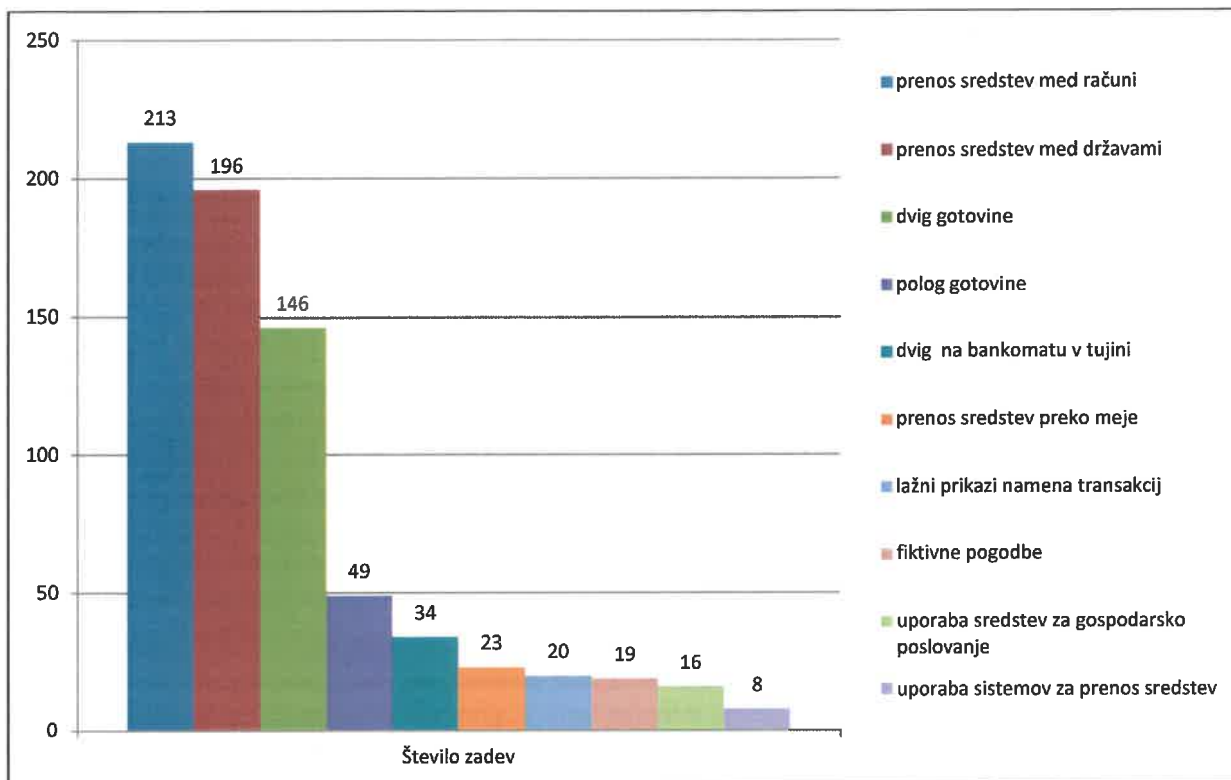
- **finančne institucije** (banke in hranilnice): ugotovili smo, da je bil v 245 od 253 zadevah uporabljen finančni (bančni) sistem. V preostalih zadevah smo zaznali posamezne uporabe alternativnih sistemov za prenos sredstev kot sta MoneyGram in Western Union, uporabe igralnic in casinojev, uporabo dejavnosti prometa s plemenitimi kovinami (naložbeno zlato) ter uporabo sefov. Med storitvami finančnih (bančnih) institucij oziroma finančnega sistema, so bili večinoma uporabljeni računi družb in fizičnih oseb pri bankah, od tega so bili v najmanj 162 zadevah uporabljeni računi v tujini, kar pomeni, da so tuje pravne ali fizične osebe uporabljale račune v Sloveniji ali pa so slovenske pravne in fizične osebe uporabljale račune v tujini;
- **fizične osebe** so bile uporabljene v 195 zadevah. Način uporabe je bil različen, bodisi kot lastno pranje (*angl. »self laundering«*), kadar fizična oseba izvrši tako predhodno kaznivo dejanje kakor tudi kaznivo dejanje pranja denarja, bodisi uporaba fizičnih oseb kot pooblaščenec ali uporaba fizičnih oseb kot tretjih oseb, preko katerih so se izvrševale aktivnosti pranja denarja;
- **pravne osebe** so bile uporabljene v 158 zadevah, od tega so bile v najmanj 32 zadevah uporabljene slamnate družbe ter v najmanj 9 zadevah off shore družbe;

V letu 2018 se med najpogosteje zaznanimi **tehnikami** pranja denarja pojavljajo naslednje tehnike pranja (ugotovljene v več kot v eni zadevi):

- **prenos sredstev med računi** (ugotovljeno v približno 84 % zadev),
- **prenos sredstev med državami** (ugotovljeno v približno 77 % zadev),
- **dvigi gotovine z računov** (ugotovljeno v približno 57 % zadev),
- **pologi gotovine** (ugotovljeno v približno 19 % zadev),
- **dvigi gotovine na bankomatih v tujini** (ugotovljeno v približno 13 % zadev),
- **prenosi sredstev preko državne meje** (ugotovljeno v približno 9 % zadev),
- **lažni prikazi namena transakcij** (ugotovljeno v približno 8 % zadev),
- **uporaba fiktivnih pogodb** (ugotovljeno v približno 7 % zadev),
- **uporaba sredstev za gospodarsko poslovanje** (ugotovljeno v približno 6 % zadev),
- **uporaba pooblaščenec** (ugotovljeno v približno 3 % zadev),
- **uporaba sistemov za prenos denarja (MoneyGram, Western Union)** (ugotovljeno v približno 3 % zadev),
- **prikrivanje preko tretjih oseb** (ugotovljeno v približno 3 % zadev),
- **investiranje v nepremičnine** (ugotovljeno v približno 3 % zadev),
- **investiranje v virtualne valute** (ugotovljeno v približno 3 % zadev),
- **uporaba predplačniških plačilnih kartic** (ugotovljeno v približno 2 % zadev).

Največkrat uporabljene tehnike pranja denarja v letu 2018 predstavljamo v nadaljevanju tudi grafično v Grafu 4.

Graf 4: Največkrat uporabljene tehnike pranja denarja v letu 2018

Poleg zgoraj navedenih tehnik pranja denarja smo v posameznih zadevah ugotovili še nekatere druge tehnike pranja denarja, kot so: **investiranje v zlato in vrednostne papirje, uporaba sefa, uporaba čekov ali menic, drobljenje zneskov in izmikanje identifikaciji, ustvarjanje lažnih obveznosti, menjava valut ter bankovcev, dvigi gotovine na bankomatih.**

Kot največkrat uporabljen **instrument** pranja denarja, ki ga zasledimo pri skoraj vseh obravnavanih zadevah sumov pranja denarja v letu 2018, se ponovno pojavlja **denar**. Poleg denarja smo v posameznih zadevah zaznali še uporabo **predplačniških kartic, nepremičnin, naložbenega zlata oziroma zlatih palic, čeka ter virtualnih valut.**

Kot že omenjeno je bila analiza navedenih tipologij izdelana na podlagi ugotovitev Urada v zadevah, ki smo jih zaradi nekaterih razlogov za sum pranja denarja posredovali v nadaljnjo obravnavo policiji/tožilstvu, kar pa ne pomeni, da policija je ali bo v zadevi potrdila sume Urada in na tožilstvo podala kazensko ovadbo za pranje denarja. Upoštevati je treba, da lahko kriminalistična preiskava, ki jo izvede policija, tudi ovrže razloge za sum Urada. Ugotavljamo tudi, da se v posamezni zadevi običajno pojavlja več različnih tehnik, oziroma različne kombinacije zgoraj naštetih tehnik pranja denarja, ki jih pogosto uporabljajo med seboj povezane pravne in fizične osebe.

Skupne značilnosti obravnavanih sumljivih transakcij (**tipologije**), ki so bile z našimi 253 obvestili o sumljivih transakcijah leta 2018 posredovane policiji/tožilstvu, lahko razvrstimo po naslednjih področjih:

- **zloraba/uporaba bančnih računov fizičnih oseb** (ugotovljeno v približno 64 % vseh zadev),
- **zloraba/uporaba bančnih računov pravnih oseb** (ugotovljeno v približno 59 % vseh zadev), od tega:
  - **zloraba/uporaba računov slamnatih družb** (ugotovljeno v približno 12 % vseh zadev),
  - **zloraba/uporaba računov off-shore družb** (ugotovljeno v približno 3 % vseh zadev),
- **zloraba/uporaba računov slamnatih družb in fizičnih oseb v povezavi s sredstvi in družbami iz sosednjih držav** (ugotovljeno v približno 22 % vseh zadev),
- **goljufije in tatvine povezane tudi z zlorabo internetnega bančništva ali elektronske pošte** (ugotovljeno v približno 8 % vseh zadev),
- **uporaba sistemov za prenos sredstev/denarja** (ugotovljeno v približno 3 % vseh zadev),
- **drobljenje zneskov in izmikanje identifikaciji** (ugotovljeno v približno 1 % vseh zadev),

Podrobne značilnosti zgoraj navedenih ugotovljenih tipologij smo že opisali v prejšnjih letnih poročilih o delu Urada, prav tako pa se njihova obrazložitev nahaja na spletni strani Urada. Ugotavljamo namreč, da se glavne značilnosti tipologij bistveno ne spreminjajo, spreminja se samo pogostost zaznave posamezne tipologije.

3.2 ŠTEVILO DRUGIH ZADEV, ODSTOPLJENIH V OBRAVNAVO PRISTOJNIM ORGANOM

V zgornjih poglavjih smo navedli in analizirali zadeve, ki sodijo v pristojnost Urada. Poleg zadev, povezanih s sumom pranja denarja, smo v Uradu leta 2018 prejeli tudi 24 prijav sumov storitve različnih kaznivih dejanj, za katere Urad ni pristojen, hkrati pa iz njih niso izhajali dovolj utemeljeni razlogi za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1. Vse te prijave smo na podlagi 145. člena Zakona o kazenskem postopku odstopili v nadaljnjo obravnavo UKP MNZ in/ali drugim pristojnim organom.

4 SODELOVANJE Z DRUGIMI DRŽAVNIMI ORGANI PRI ODKRIVANJU, PREISKOVANJU IN PREGONU PRANJA DENARJA

V Uradu smo v obravnavanem obdobju pri odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj pranja denarja aktivno sodelovali predvsem z UKP MNZ (Policijo), Specializiranim državnim tožilstvom, Banko Slovenije, ATVP, FURS in SOVO. V konkretnih zadevah smo sodelovali tudi s kriminalisti iz več policijskih uprav ter celo policijskih postaj in drugimi državnimi tožilci. Sodelovanje z navedenimi državnimi organi je potekalo na ravni predstojnikov in na operativni ravni med pooblaščenimi predstavniki organov.

Urad je v letu 2018 izdal 9 soglasij za sodelovanje v specializiranih preiskovalnih skupinah, ki so bile kasneje tudi ustanovljene. V 6 primerih se je sodelovanje v teh skupinah nanašalo na finančno preiskovalno skupino v okviru ZOPNI. Do konca leta 2018 je Urad skupno sodeloval v 60 specializiranih skupinah, od katerih jih je bilo 44 ustanovljenih v skladu z ZOPNI. Sodelovanje s Policijo lahko na splošno ocenimo kot dobro, saj je sodelovanje potekalo tako na ravni konkretnih zadev, kot tudi na ravni medsebojnega usposabljanja in skupnega usposabljanja zavezancev po ZPPDFT-1.

Iz prejetih podatkov s strani Policije in tožilstva izhaja, da je Policija v letu 2018 podala **21 kazenskih ovadb zaradi utemeljenega suma storitve kaznivega dejanja pranja denarja**, medtem ko je tožilstvo v letu 2018 samostojno pričelo en predkazenski ali kazenski postopek povezan s sumi storitve kaznivega dejanja pranja denarja. V 2 zadevah, v katerih je že potekal kazenski postopek, pa so se sodišča odločila, da bodo postopek zoper nekatere osebe izločila. **V letu 2018 so se tako pričeli postopki v 24 zadevah, v katerih so se v predkazenskem ali kazenskem postopku obravnavali sumi storitve kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1.**

V nadaljevanju podajamo podrobnejšo oceno delovanja tistega dela boja proti pranju denarja, ki se nanaša na policijo, državno tožilstvo in pravosodje, medtem ko smo sodelovanje s FURS že opisali v poglavju 3.1.5.2.

4.1 KAZNIVA DEJANJA IN IZVAJANJE 121. ČLENA ZPPDFT-1

Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma v 121. členu ZPPDFT-1 določa, da so zaradi centralizacije in analize vseh podatkov s področja pranja denarja sodišča, državna tožilstva in drugi državni organi Uradu dolžni posredovati podatke o kaznivih dejanjih pranja denarja in kršitev ZPPDFT-1. Državni organi so na podlagi tega člena Uradu dolžni določene podatke posredovati tekoče in enkrat letno Urad obvestiti o ugotovitvah v zvezi s prejetimi obvestili in informacijami, državna tožilstva in sodišča pa o osebah in postopkih, zoper katere teče predkazenski ali kazenski postopek ali postopek o prekršku.

Kot smo že navedli sta Policija in tožilstvo v okviru svojih pooblastil v letu 2018 podala kazenske ovadbe ali pričela s kazenskimi postopki v 22 zadevah. V teh postopkih, ki se nanašajo na sume storitve kaznivega dejanja pranja denarja, je bilo obravnavanih 25 fizičnih in 1 pravna oseba, medtem ko so sodišča iz že 2 obstoječih kazenskih postopkov izločila pregon zoper dve fizični osebi. Tako so bili v Sloveniji v obdobju 1995-2016 zaradi utemeljenih sumov storitve kaznivega dejanja pranja denarja pričeti predkazenski ali kazenski postopki v 583 zadevah.

V letu 2018 se je tako pričelo 24 postopkov v zvezi s kaznivim dejanjem pranja denarja, pri katerih je z 18 obvestili in informacijami sodeloval tudi Urad. Ugotavljamo, da se je trend stabilnega povečevanja števila na novo uvedenih predkazenskih in kazenskih postopkov, povezanih s kaznivim dejanjem pranja denarja, ki smo ga zaznavali vse od leta 2010 dalje, ustavil oziroma zadnja tri leta opazamo strm padec na novo začetih postopkov (leta 2016 56 novih zadev, leta 2017 46 in leta 2018 le še 24). Letno povprečje novih zadev v obdobju 2010-2015 je namreč znašalo skoraj 60 novih zadev, medtem ko v obdobju 2016-2018 to povprečje znaša le še 42 zadev. Urad bo o trendu zmanjševanja na novo pričetih postopkov seznanil tako tožilstvo kot tudi Policijo in skupaj z njima poskušal ugotoviti razloge za ta upad

začetih postopkov v zvezi s kaznivim dejanjem pranja denarja po 245. členu KZ-1.

Kljub navedenemu lahko ugotovimo, da se je v zadnjih šestih letih pričelo 317 postopkov v zvezi s pranjem denarja, kar je več kot polovica od vseh 582 postopkov od 1995 dalje.

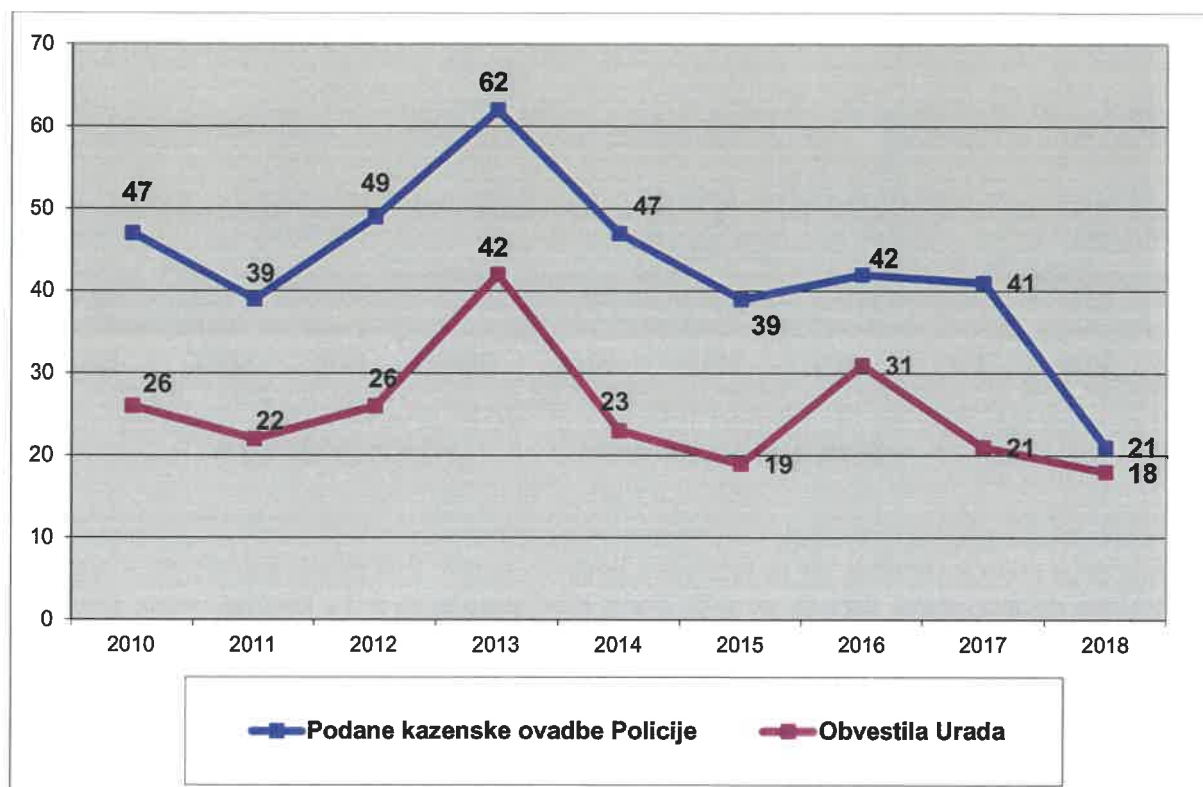
V nadaljevanju ločeno navajamo podatke o vloženi kazenski ovadbi Policije in samostojno začetih postopkih tožilstva ter pojasnjujemo sodelovanje Urada v teh zadevah.

4.1.1 Statistični podatki Policije o kaznivih dejanjih pranja denarja

Na podlagi podatkov o podanih kazenskih ovadbah, ki jih mora Policija tekoče posredovati Uradu, ugotavljamo, da je Policija v letu 2018 podala 24 kazenskih ovadb za kaznivo dejanje pranja denarja, kar je precej manj kot prejšnja leta.

V obdobju 2010 – 2018 je Policija skupno podala **387 kazenskih ovadb** (od tega 253 na podlagi obvestil in informacij Urada) zaradi utemeljenega suma storitve kaznivega dejanja pranja denarja, kar predstavlja 82,80 % vseh začetih postopkov (471) po kaznivem dejanju pranja denarja v tem obdobju. Preostale postopke je pričelo tožilstvo samostojno oziroma so nastali z izločitvami oseb iz kazenskih postopkov. Število podanih kazenskih ovadb Policije zaradi utemeljenih razlogov za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja v posameznem letu za obdobje 2010 – 2018 prikazujemo v naslednjem grafu.

Graf 5: Število podanih kazenskih ovadb Policije za kaznivo dejanje pranja denarja v obdobju 2010 – 2018

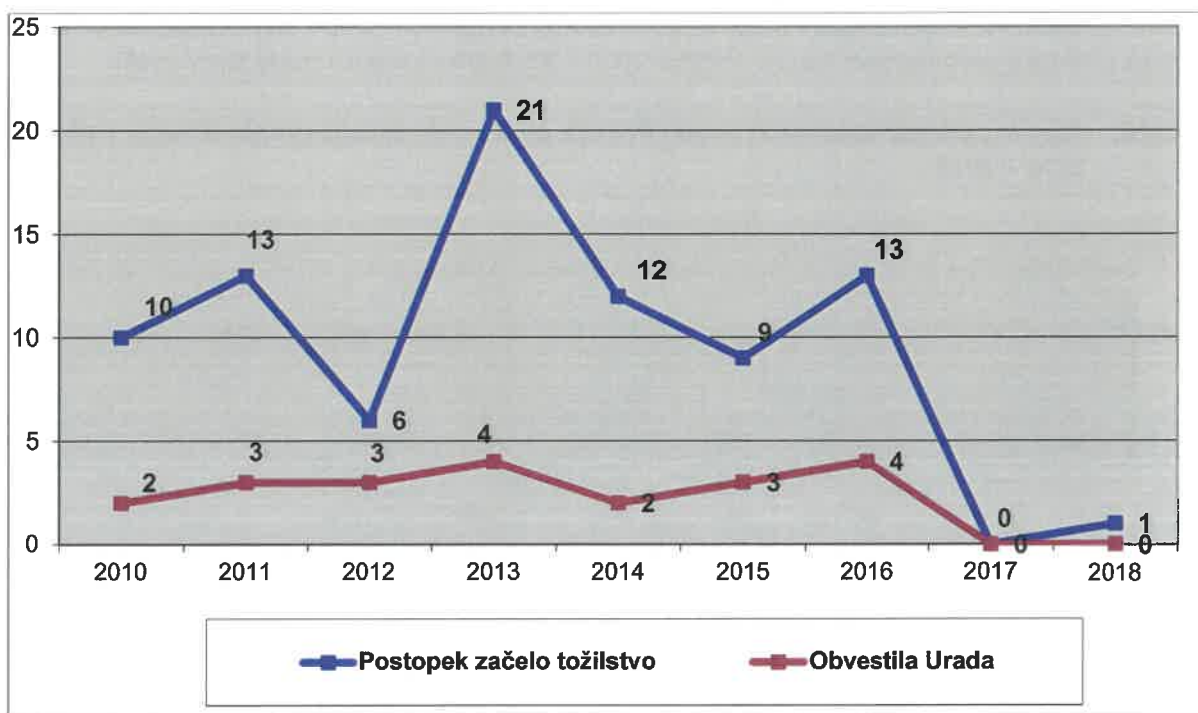
Policija je v letu 2018 podala skupno 21 kazenskih ovadb zaradi utemeljenih sumov storitve kaznivega dejanja pranja denarja. Iz grafa je razvidno, da je v prejšnjih letih približno polovica vseh podanih kazenskih ovadb zaradi utemeljenih sumov storitve kaznivega dejanja pranja denarja temeljila na obvestilih Urada, z nekaterimi izjemami (2016) se je to razmerje ohranilo oziroma celo povečalo tudi v letu 2018.

4.1.2 Statistični podatki tožilcev o kaznivih dejanjih pranja denarja

Tožilstvo v predkazenskem postopku pri odkrivanju kaznivih dejanj usmerja delo Policije, kot organ pregona pa na podlagi kazenskih ovadb Policije preiskovalnemu sodniku predlaga uvedbo sodne preiskave ali pa zoper osumjence vloga neposredne obtožnice. Tožilstvo tako sodeluje v vseh fazah predkazenskega in kazenskega postopka kot je razvidno iz točke 4.1.4, v kateri opisujemo faze postopkov v zadevah povezanih s kaznivim dejanjem pranja denarja. V nadaljevanju navajamo le podatke, ko so tožilstva sama začela postopek brez predhodne kazenske ovadbe Policije za pranje denarja.

Iz podatkov tožilstva posredovanih Uradu je razvidno, da so tožilstva v letu 2018 sama, brez predhodne kazenske ovadbe Policije, pričela 1 nov predkazenski ali kazenski postopek. Tožilstva so v obdobju 2010 - 2018 brez predhodne ovadbe Policije sama začela postopke v **85 zadevah** (od tega 21 na podlagi obvestil ali informacij Urada), kar prikazujemo po posameznih letih v naslednjem grafu.

Graf 6: Število samostojno začelih postopkov s strani tožilstva za kaznivo dejanje pranja denarja (brez predhodno podane kazenske ovadbe Policije za pranje denarja) v obdobju 2010 – 2018

Iz zgornjega grafa je razvidno, da so tožilstva v prejšnjih sedmih letih pričela samostojno s pregonom kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1 povprečno v 12 zadevah letno. Urad nima podatkov, na podlagi katerih bi lahko ugotovili vzroke za ta precejšen padec. O naših ugotovitvah bomo seznanili Vrhovno državno tožilstvo. Navedeni podatek, vsaj za enkrat, ne moremo opredeliti kot zmanjšanje dela tožilcev v zvezi s pregonom kaznivega dejanja pranja denarja. Povsem mogoče je namreč, da so tožilstva v zvezi s pranjem denarja dajali Policiji bolj natančne usmeritve, ki so se odrazile v ovadbah Policije.

V letu **2018 se je tako pričelo 24 postopkov v zvezi s kaznivim dejanjem pranja denarja**, pri katerih je z 18 obvestili in informacijami sodeloval tudi Urad. Ugotavljamo, da se je trend povečevanja predkazenskih in kazenskih postopkov, povezanih s kaznivim dejanjem pranja denarja, ki smo ga zaznavali vse od leta 2010 dalje, ustavil. Letno povprečje novih zadev v obdobju 2010-2017 je namreč znašalo okoli 57 zadev, kar za leto 2018 pomeni skoraj 50 % padec od tega povprečja. Kot smo že navedli pri zgornjih ugotovitvah v zvezi s tožilstvi, bo Urad o trendu zmanjševanja na novo pričetih postopkov seznanil tako tožilstvo kot tudi Policijo in skupaj z njima poskušal ugotoviti razloge za ta upad začelih postopkov v zvezi s kaznivim dejanjem pranja denarja po 245. členu KZ-1.

Kljub navedenemu lahko ugotovimo, da se je v zadnjih šestih letih pričelo 318 postopkov v zvezi s pranjem denarja, kar je več kot polovica od vseh 583 postopkov od 1995 dalje.

4.1.3 Kazenske ovadbe in postopki povezani s pranjem denarja glede na vir začetnega podatka

V skladu z ZKP je za odkrivanje kaznivih dejanj, med katerimi so tudi kazniva dejanja pranja denarja, pristojna Policija, medtem ko je tožilstvo pristojno za pregon kaznivih dejanj. Kaznivo dejanje pranja denarja je bilo v Sloveniji prvič opredeljeno v Kazenskem zakoniku iz leta 1995. Istega leta je pričel veljati tudi prvi Zakon o preprečevanju pranja denarja. Zakon je v skladu z mednarodnimi standardi v Sloveniji uveljavil sistem boja proti pranju denarja, ki je določeno vlogo pri odkrivanju pranja denarja namenil tudi zavezancem (finančnim in nefinančnim institucijam), in sicer predvsem kot obveznost sporočanja sumljivih transakcij Uradu. S tem se je obveznost zaznavanja razlogov za sum pranja denarja prenesla tudi na zavezance in Urad. To pomeni, da je za učinkovito odkrivanje, preiskovanje in pregon kaznivih dejanj pranja denarja pomembno dobro sodelovanje zavezancev in Urada na eni strani ter Urada, Policije in tožilstva na drugi strani. V nadaljevanju zato navajamo statistične podatke o številu in deležu zadev, pri katerih je s svojimi obvestili sodeloval tudi Urad, kot posrednik med zavezanci po ZPPDFT-1 ter organi odkrivanja in pregona (Policija, tožilstvo). V Tabeli 10 prikazujemo število vseh začelih predkazenskih ali kazenskih postopkov v letu 2018 zaradi utemeljenih razlogov za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja glede na izvor začetnega podatka o razlogih za sum pranja denarja, ki je sprožil preiskovanje Policije in pregon tožilstva v smeri dokazovanja storitve kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1.

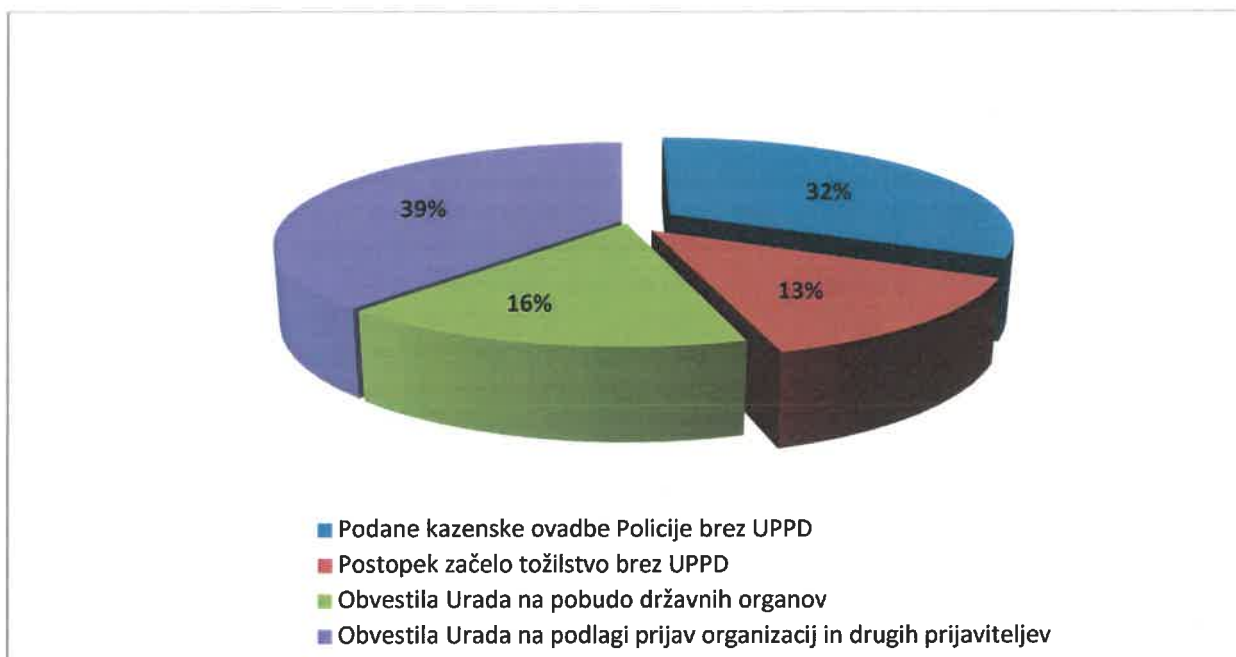
Tabela 10: Število vseh začelih postopkov zaradi utemeljenih sumov storitve kaznivega dejanja pranja denarja v letu 2018 glede na vir podatkov (zaznave razlogov za sum)

Vir podatkov	Prijavitelj Uradu	Število zadev	Delež
Obvestila in informacije Urada	Zavezanci	15	62,50 %
	Pobuda Policije/Tožilstva	2	8,33 %
Sodišče – izločitev		2	8,33 %
Tožilstvo		1	4,17 %
Policija samostojno		4	16,67 %
SKUPAJ		24	100,00 %

Iz tabele je razvidno, da je **17 zadev (ali 70,83 %)** od skupno 24 novih zadev v letu 2018 zaradi utemeljenih razlogov za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja **temeljilo na obvestilih in informacijah Urada**. Od vseh zadev s področja pranja denarja v letu 2018 se jih je 15 začelo na podlagi sporočenih podatkov, ki so jih Uradu v obliki sporočenih sumljivih transakcij posredovali zavezanci iz ZPPDFT-1, medtem ko je Urad v 2 primerih pričel z zbiranjem podatkov na pobudo Policije ali tožilstva. Policija je v letu 2018 povsem samostojno (brez sodelovanja Urada) pričela predkazenski postopek zaradi pranja denarja v 4 zadevah, tožilstvo pa v 1 primeru, medtem ko še 2 postopka beležimo zaradi odločitev sodišč o izločitvi kazenskega pregona. V letu 2018 se je 62,50 % predkazenskih postopkov začelo na podlagi informacij, ki so jih Uradu sporočili zavezanci.

V spodnjem grafu predstavljamo deleže vseh začelih postopkov zaradi utemeljenih razlogov za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja v obdobju 2010 – 2018 glede na izvor podatkov, na podlagi katerih se je v tem obdobju pričelo 482 postopkov. Na tem mestu posebej ne predstavljamo 16 zadev, ki so nastale kot posledica izločitve oseb iz posameznih kazenskih zadev, saj so se tudi ti pričeli na podlagi spodaj predstavljenih virov. Hkrati število tako nastalih zadev bistveno ne vpliva na celotno število kazenskih zadev, saj po drugi strani sodišča kazenske zadeve tudi združujejo.

Graf 7: Delež vseh začelih postopkov za kaznivo dejanje pranja denarja v obdobju 2010 – 2018 glede na državni organ izvora podatkov

Iz grafa je razvidno, da se je v obdobju 2010 – 2018 več kot polovica predkazenskih in kazenskih postopkov za kaznivo dejanje pranja denarja, oziroma 55 %, pričelo na podlagi obvestil ali informacij Urada poslanih pristojnim organom. Navedena struktura je skoraj povsem enaka že vrsto let, pri čemer pa lahko v primerjavi s prejšnjimi obdobji ugotovimo, da se delež kazenskih zadev, ki temeljijo na podatkih iz obvestil ali informacij Urada, ponovno malenkostno zvišuje. V obdobju 2009 – 2013 je tako na izdelkih Urada temeljilo 55 % vseh na novo začelih predkazenskih zadev, medtem ko je bilo v obdobju 2014 – 2017 takih zadev 49 %. Na Uradu menimo, da je tak trend spodbuden, saj gre vendar za odkrivanje in pregon kaznivega dejanja, za katerega sta v prvi vrsti pristojna Policija in tožilstvo.

Policija Uradu tudi enkrat letno posreduje ugotovitve, do katerih je prišla na podlagi prejetih obvestil in informacij Urada⁷. Iz podatkov prejetih od Policije za leto 2018 je razvidno, da je Policija poleg ovadb zaradi sumov storitve kaznivega dejanja pranja denarja na podlagi več obvestil in informacij Urada podala še več kazenskih ovadb za druga kazniva dejanja, ki niso pranje denarja. Največkrat gre za gospodarska kazniva dejanja (davčna zatajitev, zloraba položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti, goljufije). Navedeni podatki kažejo na pomembno vlogo Urada pri zaznavanju sumov pranja denarja, kakor tudi drugih kaznivih dejanj. Poleg tega je Policija v letu 2018 v zvezi z več izdelki Urada (obvestila in informacije) v skladu s 148. členom ZKP državnim tožilstvom poslala poročilo, ker na osnovi zbranih obvestil ni ugotovila utemeljenih razlogov za sum kateregakoli kaznivega dejanja.

4.1.4 Statistični podatki o predkazenskih in kazenskih postopkih za kaznivo dejanje pranja denarja

Iz podatkov, ki smo jih za leto 2018 prejeli od državnih tožilstev in sodišč, je razvidno, da je bilo na dan 31. 12. 2018 v različnih fazah pregona (od podane kazenske ovadbe do vključno končnih odločitev sodišč) 583 zadev zoper 1.025 domačih in 223 tujih fizičnih in pravnih oseb. V naslednji tabeli prikazujemo število zadev v posamezni fazi ter število in tip osumljenih, obdolženih ali obsojenih oseb.

⁷ Za navedeno sporočanje povratnih informacij Uradu o ugotovitvah, do katerih je prišla Policija v zvezi s preiskovanjem kaznivega dejanja pranja denarja, se je mednarodno uveljavil angleški izraz »feedback«. Povratne informacije predstavljajo pomemben kazalec učinkovitosti tako Urada in Policije, kot tudi tožilstva.

Tabela 11: Faze postopkov, v katerih so se na dan 31. 12. 2018 nahajale zadeve povezane s storitvijo kaznivega dejanja pranja denarja

FAZE POSTOPKOV	Število zaved	Domače FO	Tuje FO	Domače PO	Tuje PO
Tožilstvo: še ni odločitve	141	182	84	28	4
Tožilstvo: Ovadba zavržena	87	132	42	31	5
Tožilstvo: Odložen pregon	1	1			
Tožilstvo: Zahteva za preiskavo	34	90	16	9	7
Preiskovalni sodnik: Preiskava uvedena	57	131	9	19	1
Sodišče: Obtožnica	78	128	10	9	3
Sodišče: Obsodilna sodba	83	105	9	4	
Sodišče: Pravnomočna oprostilna sodba	27	35	9	7	1
Tožilstvo: Odstop od pregona	31	70	9	3	
Sodišče: Zaustavitev kazenskega postopka	21	28	6	1	
Sodišče: Odstop pregona v tujino	6		8	1	
Prekvalifikacija kaznivega dejanja	5	11			
Združitev postopkov	12				
SKUPAJ	583	927	206	115	20

Iz Tabele 11 izhaja, da se je do dne 31. 12. 2018 od 583 zaved povezanih s kaznivim dejanjem pranja denarja **pravnomočno končalo že 272 zaved** na naslednje načine:

- **v 87 zavedah je tožilstvo zavržlo kazensko ovadbo,**
- **v 27 zavedah je bila izrečena pravnomočna oprostilna sodba,**
- **83 zaved se je končalo s pravnomočno obsodilno sodbo,**
- v 52 zavedah je tožilstvo odstopilo od pregona ali pa je sodišče ustavilo kazenski pregon,
- 6 zaved je bilo v nadaljnje reševanje odstopljeno v tujino,
- 5 zaved se je končalo s prekvalifikacijo v drugo kaznivo dejanje,
- v 12 zavedah so tožilstva ali sodišča sklenila, da združijo predkazenske ali kazenske postopke.

V nadaljnjih **141 zavedah tožilstvo še ni sprejelo odločitve** o kazenskem pregonu in v **1 zavedi je odložilo pregon**, medtem ko je v **169 zavedah tožilstvo že pričelo s predkazenskimi in kazenskimi postopki** na sodišču, ki so se na dan 31. 12. 2018 nahajali v naslednjih fazah:

- **34 zaved je bilo v fazi zahteve za preiskavo,**
- **v 57 zavedah je bila preiskava že uvedena,**
- **78 zaved je bilo v fazi obtožnice.**

V naslednji tabeli prikazujemo število vseh zaved, v katerih potekajo kazenski postopki zaradi kaznivega dejanja pranja denarja, na zadnji dan posameznega leta. Iz nje je razvidno, da so se v zadnjih osmih letih na leto začeli postopki povprečno v 53 novih zavedah povezanih s storitvijo kaznivega dejanja pranja denarja.⁸

Tabela 12: Primerjava števila zaved povezanih s storitvijo kaznivega dejanja pranja denarja po fazah postopkov na zadnji dan posameznega leta za obdobje 2010 – 2018

FAZE POSTOPKOV	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tožilstvo: še ni odločitve	59	75	64	80	104	94	112	135	141
Tožilstvo: Ovadba zavržena	15	17	50	55	55	65	74	82	87
Tožilstvo: Odložen pregon			1	1	1	1	1	1	1
Tožilstvo: Zahteva za preiskavo	15	30	21	27	20	27	31	31	34

⁸ Zaradi naknadno pridobljenih sodb ter štetja zgolj pravnomočnih sodb, smo v letu 2014 dodali eno izločeno zadevo in natančneje opredelili pravnomočne sodbe po letih, kar pa ni imelo vpliva na naše končne ugotovitve.

POROČILO UPPD ZA LETO 2018

Preiskovalni sodnik: Preiskava uvedena	23	25	37	54	60	53	57	58	57
Sodišče: Obtožnica	17	27	39	50	60	73	77	74	78
Sodišče: Obsodilna sodba	3	5	9	26	42	60	68	78	83
Sodišče: Pravnomočna oprostilna sodba	10	10	13	15	16	19	22	26	27
Tožilstvo: Odstop od pregona	11	15	24	29	20	25	28	30	31
Sodišče: Zaustavitev kazenskega postopka					13	17	20	21	21
Sodišče: Odstop pregona v tujino	4	4	4	5	6	6	6	6	6
Prekvalifikacija kaznivega dejanja			3	3	5	5	5	5	5
Združitev postopkov				3	6	12	12	12	12
SKUPAJ	158	210	265	348	408	457	513	559	583

Iz tabele je razvidno, da je naraslo število zadev, v katerih se tožilstvo še odloča o pregonu, vendar je ta porast še vedno manjši od celoletnega pripada. Število zavrženih zadev se je močno povečalo samo v letu 2012, kar smo pripisali spremembi kazenske zakonodaje, ki inkriminira davčno zatajitev v znesku, ki presega 50.000 EUR utajenih davščin, kar je močno vplivalo na število odstopov od pregona. Samo v letu 2018 so tožilstva zavrгла 5 kazenskih ovadb.

V letu 2018 so se tožilstva v 13 zadevah odločila za kazenski pregon in te zadeve se nahajajo v fazah zahteve za preiskavo, preiskave ali obtožnice⁹, kar pomeni, da je bilo skupno konec leta 2018 169 zadev v teh fazah pregona. V letu 2018 so sodišča v 6 zadevah izrekla pravnomočne sodbe v zvezi s kaznivim dejanjem pranja denarja (v 1 zadevi oprostilna sodba in v 5 zadevah obsodilne sodbe), oziroma v celotnem obdobju, ko je kaznivo dejanje inkriminirano v slovenski zakonodaji, že v 110 zadevah. Od tega so bile pravnomočno izrečene sodbe v 83 zadevah in pravnomočno oprostilne v 27 zadevah. Število zadev, ki so se zaključile na drugačne načine, se ni spremenilo. Natančneje obsodilne sodbe predstavljamo v nadaljevanju, saj na tem mestu statistično predstavljamo podatke le po zadevah, pri tem pa ne zajemamo pravilnega števila sodb, saj je lahko v eni zadevi izrečenih več sodb.

4.1.5 Podatki o izrečenih pravnomočnih sodbah zaradi storitve kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1 in 252. členu KZ

Kot je navedeno zgoraj, so bile do konca leta 2018 izrečene pravnomočne obsodilne sodbe zaradi storitve kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1 v 83 zadevah. V teh zadevah je bilo skupno izrečenih 88 pravnomočnih obsodilnih sodb zoper 105 domačih fizičnih oseb, 9 tujih fizičnih oseb ter 4 domače pravne osebe. V 20 primerih so bile sodbe potrjene na višjih sodiščih in v 5 primerih tudi na Vrhovnem sodišču. V nadaljevanju podrobneje predstavljamo te sodbe, pri čemer smo upoštevali samo tisti del izrekov, ki se nanaša osebe spoznane za krive storitve kaznivega dejanja pranja denarja, brez morebitnih izrekov, ki se nanašajo na predhodna kazniva dejanja.

V teh 88 pravnomočnih sodbah so sodišča izrekla 50 zapornih kazni in 64 pogojnih zaporni kazni. Povprečna kazen zopora znaša 18 mesecev, pri čemer je najmanjša izrečena kazen zopora 6 mesecev in najvišja 5 let. Pet kazni zopora je bilo spremenjenih v udeležbo pri družbeno koristnem delu. Povprečna pogojna kazen zopora znaša 11 mesecev pogojno na 2 leti in pol. Kazni izrečene pravnim osebam se nanašajo na plačilo denarnih kazni, v enem primeru pa je sodišče izreklo kazen prenehanja pravne osebe.

V zvezi s pridobljeno protipravno premoženjsko koristjo so sodišča v 18 primerih izrekla odvzem premoženja v skupni vrednosti 2.612.678 EUR¹⁰, ki se je nanašalo na gotovino, sredstva na bančnih računih ter premično in nepremično premoženje. Hkrati s tem so sodišča v 32 sodbah odredila vračilo sredstev, ki so bila pridobljena s kaznivim dejanjem, v višini 29.252.494 EUR ter izrekla 72 stranskih denarnih kazni v skupni višini 1.169.919 EUR.

⁹ Statistično gledano se število zadev v aktivnih fazah (zahteva za preiskavo, preiskava in obtožnica) ni spremenilo glede na leto 2017, vendar pa so bili na drugi strani na tak ali drugačen način (sodbe, odstopi...) zaključeni postopki v 5 zadevah, zato lahko zaključimo, da je prav toliko novih zadev v aktivnih fazah postopkov.

¹⁰ Na tem mestu ne upoštevamo odvzetega premoženja na podlagi 498.à člena ZKP.

Večina fizičnih oseb je bila v 62 izrekih sodb spoznana za krive storitve tako kaznivega dejanja pranja denarja, kot tudi predhodnega kaznivega dejanja. V 56 primerih se izreki sodbe nanašajo samo na storilce kaznivega dejanja pranja denarja, medtem ko so bili storilci predhodnih kaznivih dejanj druge osebe. Kot predhodno kaznivo dejanje v sodbah največkrat nastopa kaznivo dejanje velike tatvine po 205. členu KZ-1 v 13 primerih, ki mu sledi kaznivo dejanje zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti po 240. členu KZ-1 v 9 primerih. Med predhodnimi kaznivimi dejanji, ki se pojavljajo v 7 sodbah, izstopajo še naslednja kazniva dejanja: neupravičena proizvodnja in promet s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog po 186. členu KZ-1, goljufije po 211. členu KZ-1, poneverbe po 209. členu KZ-1 ter zloraba uradnega položaja po 257. členu KZ-1. V treh primerih izrekov sodb zaradi storitve kaznivega dejanja pranja denarja predhodna kazniva dejanja sploh niso navedena oziroma so navedeni le objektivni znaki teh kaznivih dejanj.

Večji del pravnomočnih sodb zaradi storitve kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu KZ-1 je bil izrečen od leta 2013 dalje. Do 31.12.2013 je bilo skupno izdanih 10 pravnomočnih sodb, medtem ko je bilo v obdobju od 1.1.2014 do 31.12.2018 izrečenih 78 pravnomočnih sodb. Na Uradu ugotavljamo, da je k temu trendu največ prispeval kazensko pravni institut sporazuma o priznanju krivde, ki močno poenostavi sam kazenski postopek in izrek samih kazni, vključno z izrekom o odvzemu ali vrnitvi premoženja. Omenjeni institut pa ima za posledico tudi vse več zadev, ki nastanejo zaradi izločitve iz kazenskih postopkov posameznih oseb, ki krivdo priznajo. Samo v letu 2017 in 2018 je bilo takih zadev 6, od leta 1995 pa skupno 16.

Na Uradu ugotavljamo, da je statistično spremljanje predkazenskih in kazenskih postopkov na obstoječi način (posredovanje podatkov na pisnih obrazcih) postalo zelo nepregledno in dolgotrajno tako za pošiljatelje (Policijo, tožilstvo in sodišča), kot na drugi strani za Urad kot prejemnika. V letih 2017 in 2018 je Urad pričel z dogovori s Policijo, Vrhovnim državnim tožilstvom ter Vrhovnim sodiščem v smeri posredovanja podatkov o predkazenskih zadevah povezanih s pranjem denarja in financiranjem terorizma v elektronski obliki. Za leto 2018 smo tako poskusno prvič od Vrhovnega državnega tožilstva ter Vrhovnega sodišča pridobili podatke iz njihovih elektronskih vpisnikov.

4.2 PREDLOG UKREPOV

Glede na zgoraj navedene podatke v Uradu ugotavljamo, da je bilo stanje na področju odkrivanja in pregona kaznivih dejanj pranja denarja in financiranja terorizma, vsaj po številu podanih kazenskih ovadb in začelih kazenskih postopkov, vse od leta 2010 do konca leta 2015 stabilno. V tem obdobju je Policija podala predlog ali tožilstvo samostojno pričelo s pregonom v povprečju v več kot 59 zadevah letno. V zadnjih treh letih je število teh postopkov močno upadlo, in sicer s 56 zadev v letu 2016 na samo 24 v letu 2018.

Hkrati ugotavljamo, da se je v letu 2018 **39 %** predkazenskih in kazenskih zadev s področja pranja denarja začelo na podlagi podatkov, ki so jih Uradu v obliki prijav sumljivih transakcij posredovali zavezanci za izvajanje ZPPDFT-1. ***S strani zavezancev sporočene sumljive transakcije tako še vedno prispevajo velik delež k obravnavanim zadevam policije in tožilstva. Navedeno dokazuje, da je sistem boja proti pranju denarja preko zaznavanja sumljivih transakcij v finančnem in nefinančnem sektorju učinkovit.***

V zvezi z delovanjem tožilstev in sodišč ugotavljamo, da se je **število sodnih preiskav in obtožnic v letu 2018 v primerjavi z letom 2017 povečalo za šest zadev, skupno pa so tožilstva začela s predkazenskim ali kazenskim pregonom v 13 zadevah (leta 2017 v 15 zadevah).** ***Edini očitnejši upad je tako opazen samo v manjšem številu kazenskih ovadb s strani Policije. V kakšni meri bo manjše število ovadb Policije vplivala ne celotno sliko pregona kaznivega dejanja pranja denarja, se bo verjetno pokazalo šele v naslednjih letih.***

Kot smo že navedli, bo Urad o trendu zmanjševanja na novo pričetih postopkov seznanil tako tožilstvo kot tudi Policijo in skupaj z njima poskušal ugotoviti razloge za ta upad.

Hkrati na Uradu v obvestilih, ki jih posredujemo Policiji, ugotavljamo zaskrbljujoč trend povečevanja števila oseb, ki v Sloveniji nimajo prebivališča ali sedeža. V letu 2014 je bilo od skupnega števila obravnavanih oseb 40 % tujih oseb, v letu 2017 že 61 % in leta 2018 63 %. Na Uradu ocenjujemo, da bo tudi navedeni trend imel precejšen vpliv na uspešnost kazenskega pregona.

Čeprav so kazenske zadeve pranja denarja običajno zelo kompleksne, pogosto povezane z mednarodnim elementom in zahtevne za dokazovanje, **ocenjujemo, da so postopki v zvezi s kaznivim dejanjem pranja denarja od časa vložitve kazenske ovadbe do končne odločitve sodišča predolgi.** Povprečen čas trajanja predkazenskega in kazenskega postopka med podajo kazenske ovadbe Policije in sodbe na prvi stopnji je nekaj več kot 3 leta, kar pomeni, da se je glede na povprečni čas prejšnjih obdobj celó povečal. Za leti 2016 in 2017 je povprečen čas znašal več kot 5 let, v letu 2018 pa 6 let, pri čemer je bila v letu 2016 na prvi stopnji izrečena obsodilna sodba, v zvezi s katero je Policija podala kazensko ovadbo v letu 2004.

V zadevah, v katerih so sodišča odredila začasno zavarovanje premoženja, morajo slednja v skladu s 506.a členom ZKP postopati še **»posebej hitro«**. Kljub temu ugotavljamo, da še vedno potekajo postopki v nekaj zadevah, ki so se pričeli pred letom 2003 in v katerih je začasno zavarovano ali zaseženo premoženje. **Mnenja smo, da ima trajanje postopkov lahko negativen učinek na hitrost vzpostavljanja sodne prakse v Republiki Sloveniji, kot tudi na zelene učinke samih sodb.**

V letu 2018 je opaziti prve znake pešanja precej vzpodbudnih trendov, ki smo jih zaznavali vse od leta 2010 dalje, zato je za izboljšanje stanja na področju boja proti pranju denarja in financiranju terorizma po našem mnenju potrebno izvesti naslednje ukrepe:

- zagotoviti prednostno obravnavo kaznivih dejanj pranja denarja in financiranja terorizma pri organih odkrivanja kaznivih dejanj;
- dodatno izobraževanje policistov, kriminalistov, tožilcev in sodnikov s poudarkom na vsebinah, ki se nanašajo na izvajanje finančnih preiskav in odvzema premoženja nezakonitega izvora ter izvajanje skupnih seminarjev, delavnic in izobraževanj;
- sodišče in organi odkrivanja kaznivih dejanj, morajo posvetiti večjo pozornost odkrivanju, zavarovanju in odvzemu protipravne premoženjske koristi, ki izvira iz kaznivih dejanj;
- zagotoviti je potrebno dosledno izvajanje in skozi daljše obdobje tudi povečati število finančnih preiskav, ki bi morale vzporedno potekati s preiskovanjem kaznivih dejanj z namenom, da se odkrije, zavaruje in odvzame protipravna premoženjska korist in ugotovi, ali v zvezi z morebitnim prikrivanjem tega premoženja obstajajo tudi elementi kaznivega dejanja pranja denarja;
- ustanovitev posebne strokovne skupine ali kontaktne točke za izmenjavo izkušenj na področju preiskav, pregona in sojenja v zadevah pranja denarja in financiranja terorizma oz. financiranja terorističnih aktivnosti;
- skozi pritožbene postopke je potrebno doseči jasne in trdne dokazne standarde pri dokazovanju predhodnega kaznivega dejanja v primerih avtonomnega pranja denarja, ki jih lahko s svojimi odločitvami pomagajo izoblikovati pritožbene instance, pri čemer je potrebno imeti v vidu posebno vlogo, ki jo ima s svojimi odločitvami Vrhovno sodišče;
- potrebno je okrepiti nadzor predvsem nad gotovinskimi transakcijami, prenosi gotovine ter transakcijami, ki so kakorkoli povezane z visoko tveganimi državami in območji, ki se nahajajo na seznamih, ki jih sestavljajo mednarodne organizacije in Urad.

Navedene predloge ukrepov in druge ukrepe v zvezi s celotnim sistemom boja proti pranju denarja je Urad v sodelovanju z ostalimi organi in institucijami vključil v dva akcijska načrta, in sicer za izboljšanje zakonodajne usklajenosti z mednarodnimi standardi in zakonodajo s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ter za povečanje učinkovitosti sistema boja proti pranju denarja in financiranju terorizma, ki ju je sprejela Vlada RS na svoji zadnji decembrski seji v letu 2017¹¹.

¹¹ Republika Slovenija je bila kot članica odbora Strokovnjakov Sveta Evrope za ocenjevanje učinkovitosti sistema preprečevanja 36/59

5 PREVENTIVA IN NADZOR

Delo Urada na področju preventive in nadzora je v letu 2018 obsegalo:

- pripravo podzakonskih aktov, izdanih na podlagi novega ZPPDFT-1;
- pripravo smernic za posamezne kategorije zavezancev, pri katerih je Urad edini nadzorni organ, ter sodelovanje z drugimi nadzornimi organi pri pripravi smernic za kategorije zavezancev pod njihovim primarnim nadzorom;
- pripravo mnenj in stališč v zvezi z izvajanjem ZPPDFT-1 in podzakonskih aktov, izdanih na njegovi podlagi;
- sodelovanje v odborih mednarodnih teles (Evropska unija, Svet Evrope), ki se ukvarjajo s preprečevanjem in odkrivanjem pranja denarja;
- sodelovanje pri poročanju po ocenjevanju Slovenije v 5. krogu Moneyvala, ter pripravi in implementaciji akcijskega načrta;
- nadzor nad izvajanjem zakonskih določil pri zavezancih iz 4. člena ZPPDFT-1;
- sodelovanje pri izobraževanju in strokovnem usposabljanju zaposlenih pri zavezancih, uslužbencev v domačih državnih organih in nosilcev javnih pooblastil;
- sodelovanje pri pripravi in usklajevanju predpisov drugih pristojnih organov;
- pripravo odgovorov in dokumentacije na vprašanja s strani medijev, na poslanska vprašanja ter na vprašanja in zahteve s strani preiskovalnih komisij Državnega zbora;
- vsebinsko pripravo nadgradnje informacijskega sistema Urada ter vodenje postopkov in dokumentacije v zvezi z nadgradnjo informacijskega sistema, vezano na črpanje sredstev EU;
- tekoče urejanje spletne strani Urada v skladu z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja.

5.1 ZAKONODAJA TER POMOČ PRI NJENEM IZVAJANJU**5.1.1 Priprava podzakonskih aktov, izdanih na podlagi ZPPDFT-1**

Aktivnosti Urada so bile po sprejemu ZPPDFT-1 v veliki meri usmerjene tudi v pripravo podzakonskih aktov, in sicer so bili v letu 2018 sprejeti naslednji pravilniki in uredba:

- Pravilnik o dejavnih neznatnega in povečanega tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma (Uradni list RS, št. 6/18),
- Pravilnik o določitvi pogojev, pod katerimi za nekatere stranke ni treba sporočiti podatkov o gotovinskih transakcijah (Uradni list RS, št. 31/18),
- Pravilnik o tehničnih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati video elektronska identifikacijska sredstva (Uradni list RS, št. 32/18),
- Uredba o izvzemu prirediteljev klasičnih iger na srečo iz izvajanja ukrepov za odkrivanje in preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 66/18).

Poleg navedenega so bile v letu 2018, na podlagi novega ZPPDFT-1, izdane tudi Smernice za posamezen segment zavezancev, kjer so sodelovali tudi primarni nadzorni organi iz 151. člena ZPPDFT-1. Z namenom, da se zagotovi enotno izvajanje določb ZPPDFT-1 in na njegovi podlagi sprejetih predpisih so bile izdane naslednje Smernice:

- Smernice za dajalce kreditov in kreditne posrednike (8.11.2018),
- Smernice ATVP za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma (10.10.2018),
- Smernice za izvajanje ZPPDFT-1 za notarje (11.9.2018),
- Smernice za izvajanje ZPPDFT-1 za računovodske servise in davčne svetovalce (21.8.2018).

pranja denarja in financiranja terorizma (MONEYVAL) ocenjena v petem krogu ocenjevanja tega odbora, obisk ocenjevalcev je potekal od 7. 11. do 19. 11. 2016. Poročilo petega kroga ocenjevanja je bilo sprejeto na 53. plenarni seji odbora MONEYVAL v juniju 2017. Sistem preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma je bil ocenjen kot zadovoljiv, vendar pa so ocenjevalci ugotovili določene pomanjkljivosti ter priporočili aktivnosti za odpravo le-teh. Priporočila ocenjevalcev so bila v celoti vključena v oba omenjena akcijska načrta – za izboljšanje zakonodajne usklajenosti ter učinkovitosti sistema preprečevanja PD/FT naše države.

5.1.2 Pisna mnenja in stališča v zvezi z izvajanjem ZPPDFT-1

V letu 2018 je Urad podal pisna mnenja in stališča v zvezi z izvajanjem določb ZPPDFT-1 v 392 zadevah, kar predstavlja skoraj 26 % povečanje števila zadev iz tega naslova glede na leto 2017. Razlog tako izrazitega povečanja je potrebno iskati v številnih novostih, ki jih je ZPPDFT-1 uvedel, pri čemer se je tudi razširil sam krog zavezancev, ki so postali dolžni izvajati ukrepe za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma. Povečalo se je tudi število zadev, v katerih je bilo potrebno predhodno uskladiti stališča v zvezi z izvajanjem zakona v okviru sodelovanja med nadzornimi organi. Na splošno je prepoznano, da so postavljena vprašanja oziroma zaprosila za pomoč pri izvajanju zakonskih določb čedalje bolj zahtevna in kompleksna, kar na eni strani zahteva vključevanje več resursov v okviru Urada, na drugi strani pa predstavlja kakovostni razvoj, vsaj v nekaterih kategorijah zavezancev, pri izvajanju ukrepov za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma v okviru svojih poslovnih procesov.

Vsebinska področja, ki so bila posebej izpostavljena pri izdaji mnenj in stališč v zvezi z izvajanjem ZPPDFT-1, so se nanašala na:

- vzpostavitev registra dejanskih lastnikov in ugotavljanje dejanskega lastnika stranke,
- uveljavitev Uredbe EU 2015/847 o informacijah, ki spremljajo prenose sredstev,
- novo kategorijo zavezancev, ki izvajajo dejavnost, povezano z virtualnimi valutami,
- ugotavljanje politične izpostavljenosti domačih oseb,
- izvajanje pregleda stranke na podlagi 17. člena ZPPDFT-1,
- izvajanje pregleda stranke preko tretje osebe,
- izvajanje poenostavljenega pregleda stranke,
- zahtevo za opustitev izvajanja določb ZPPDFT-1,
- imenovanje pooblaščenca in namestnika pooblaščenca,
- omejitve gotovinskega poslovanja,
- hrambo podatkov in dokumentacije.

Navodila za izvajanje določb ZPPDFT-1 v zvezi s politično izpostavljenimi osebami ter dejanskimi lastniki so objavljena tudi na spletni strani Urada.

5.2 DELO V OKVIRU MEDNARODNIH TELES

5.2.1 Svet Evrope

Delo Urada je bilo v letu 2018 v veliki meri osredotočeno na delovanje Odbora strokovnjakov Sveta Evrope za ocenjevanje učinkovitosti ukrepov preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma (MONEYVAL).

5.2.1.1 *Odbor strokovnjakov Sveta Evrope za ocenjevanje ukrepov s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma (MONEYVAL)*

*V letu 2018 sta bili v Strasbourgu sklicani dve zasedanji **odbora MONEYVAL**, katerih so se udeležili tudi predstavniki Urada, njihova vsebina pa je podrobneje prikazana v nadaljevanju:*

56. plenarno zasedanje (1.7. – 6. 7. 2018): Na tem zasedanju sta se obravnavali ocenjevalni poročili Latvije in Albanije, pri čemer so bila izpostavljena predvsem področja nacionalne ocene tveganja, mednarodnega sodelovanja, nadzornikov, izrečenih sankcij, financiranja terorizma ter zasega in zaplembe nezakonito pridobljenega premoženja. Vrsta držav (Bolgarija, Hrvaška, Poljska, Slovaška, Črna gora, Makedonija, Liechtenstein, Romunija, Armenija ter Isle of Man) je predstavila svoj napredek s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma v skladu s priporočili ocenjevalcev. Podrobneje je bila predstavljena tudi Peta direktiva s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, predstavnik Sekretariata FATF je predstavil spremembe metodologije pri FATF priporočilih št. 18 in 21 (R18 in R21), ki se nanašata na izmenjavo informacij, medtem ko je predstavnik Gibraltarja govoril o tehnologiji »Blockchain (Distributed Ledger)«. Diskusija je tekla tudi o tveganju

financiranja terorizma v finančnih centrih, ki se običajno soočajo s pomanjkanjem informacij ter zadev s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, ki bi pripomogle k boljšemu razumevanju ter zmanjšanju tveganja za omenjeni kaznivi dejanji. Pri financiranju terorizma gre običajno za manjše zneske denarja, finančni centri pa ne želijo biti tranzitne točke za transfer sredstev za namen financiranja terorizma.

54. plenarno zasedanje (3. 12. – 7. 12. 2018): Na tem zasedanju sta se obravnavali in bili sprejeti poročili Češke in Litve. Pri češkem poročilu so bila obravnavana predvsem področja: ozaveščenosti finančnih inštitucij ter samostojnih nefinančnih dejavnosti in poklicev (odvetnikov, notarjev, računovodij itd.) v zvezi s pranjem denarja in financiranjem terorizma; dejanskih lastnikov, implementacije usmerjenih finančnih sankcij VS ZN ter proliferacije. Pri litvanskem poročilu pa je beseda tekla predvsem o: mednarodnem sodelovanju pristojnih inštitucij; transparentnosti pravnih oseb; zasegu in nizkemu številu prijavljenih sumljivih transakcij s področja financiranja terorizma itd... Vrsta držav (Andora, Madžarska, Srbija, Črna gora, Hrvaška Romunija, Liechtenstein, Makedonija in tudi Slovenija) je predstavila poročila o napredku njihovih sistemov preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma upoštevajoč ugotovitve ocenjevalcev. Slovenija je predstavila svoje poročilo o napredku v okviru »poglobljenega postopka poročanja« ter izboljšala oceno pri priporočilu FATF št. 16 (R16 – »Wire Transfers«) – o svojem napredku pa bo zopet morala poročati na decembrskem zasedanju MONEYVAL v letu 2019. Diskusija na tem plenarnem zasedanju je tekla tudi o dopolnitvah priporočil FATF, ki se nanašajo na virtualno premoženje (R15- »New Technologies«); International Center for Asset Recovery (ICAR) je predstavil tečaj operativne analitike; profesorja univerze iz Amsterdama sta predstavila skupni projekt MONEYVAL/GRECO, ki se nanaša na korupcijo ter pranje denarja in sicer z vidika spolov. Posebna pozornost na zasedanju pa je bila namenjena tihotapljenju ljudi, v kateri je sodelovala vrsta inštitucij (Urad za preprečevanje pranja denarja iz Liechtensteina, FATF, EGMONT, Wolfsberg Group, GRETA itd.). Tihotapljenje ljudi naj bi bilo eno izmed najhitreje rastočih kaznivih dejanj, saj so na primer njegovi »prihodki« v letu 2013 znašali 32 mia USD, v letu 2018 pa že 150 mia USD.

5.2.2 Evropska unija

5.2.2.1 *Skupina strokovnjakov za pranje denarja in financiranje terorizma*

Predstavniki Urada so se v letu 2018 udeležili 5 zasedanj Skupine strokovnjakov za pranje denarja in financiranja terorizma (»Expert Group on Money Laundering and Terrorist Financing« - EGMLTF) pri Evropski Komisiji. Poleg rednih zasedanj je skupina izvedla tudi posebno delavnico, namenjeno implementaciji določb evropske zakonodaje v zvezi z registrom dejanskih lastnikov, ter posebno zasedanje, namenjeno pripravi nove nadnacionalne ocene tveganja.

Na zasedanjih EGMLTF so se v letu 2018 obravnavale naslednje teme:

- izmenjava stališč in pogledov med Evropsko komisijo in vodji delegacij pri FATF in Moneyvalu v zvezi s pravnim statusom FATF, priporočilom št. 13 glede nadnacionalne ocene tveganja, napredkom držav v postopku ICRG (Iran, Pakistan, Bahami, Bocvana, Gana, in Isle of Man) priporočilom 6 pri ocenjevanju Madžarske, ocenjevanjem poročila Bahrajna, Saudove Arabije, Združenega kraljestva in Albanije, poročilom o nadaljnjem spremljanju Belgije in Švedske, ter pristopom k obravnavi virtualnih valut in ponudnikov kripto sredstev;
- sprememba delegiranega akta o visoko-tveganih tretjih državah;
- implementacija 4. evropske direktive v nacionalne pravne rede in postopki za ugotavljanje kršitve prenosa določb;
- finalizacija besedila sprememb 4. evropske direktive, ki je rezultirala v 5. evropsko direktivo;
- možnosti za zakonodajno iniciativo v zvezi z omejitvijo gotovinskega poslovanja;
- obravnava predloga besedila Direktive (EU) 2018/1673 o boju proti pranju denarja z uporabo kazenskega prava;
- predlog uredbe o vzajemnem priznanju odredb o zamrznitvi in zasegu premoženja;
- predlog uredbe o omejitvi vnosa in iznosa gotovine (t.im. cash-control uredba);
- predlog besedila Direktive (EU) 2019/713 o boju proti goljufijam in ponarejanju v zvezi z negotovinskimi plačilnimi sredstvi;
- nova metodologija Evropske komisije o določiti visoko-tveganih tretjih držav;

- zakonodajna iniciativa o določitvi pravil za lažjo uporabo finančnih in drugih informacij za namene preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja ali pregona nekaterih kaznivih dejanj;
- izvedba prvih oziroma dodatnih/dopolnilnih nacionalnih ocen tveganja in priprava nove nadnacionalne ocene tveganja Evropske komisije;
- izboljšanje sodelovanja med nadzorniki s področja preprečevanja pranja denarja in bonitetnimi nadzorniki;
- sodelovanje predstavnikov EGMLTF v strokovni skupini za elektronsko identifikacijo in postopek oddaljenega pregleda stranke;
- priprava statističnih podatkov na podlagi 44. člena direktive;
- priprava predloga spremembe uredb evropskih nadzornih organov, s katero se pristojnosti na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma osredotočijo pri EBA; in
- sodelovanje finančnih obveščevalnih enot držav članic EU.

a) *Prenos Direktive 2015/849/EU o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja in financiranje terorizma v nacionalne zakonodaje in uveljavitev Direktive 2018/843/EU o spremembi Direktive 2015/849/EU*

Države članice so poročale o fazi procesa prenosa Direktive 2015/849/EU, ki jo je bilo treba prenesti v nacionalne zakonodaje do 26. 6. 2017. Slovenija je Direktivo implementirala pred tem rokom in med prvimi, in sicer že novembra 2016 s sprejetjem novega Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-1).

Navedena direktiva (t.im. 4. evropska direktiva) je bila v letu 2018 spremenjena s t.im 5. evropske direktivo (Direktiva 2018/843/EU), ki je uvedla zavezanca s področja virtualnih valut ter obveznost njihove registracije, nadalje je dopolnila določbe o izvedbi nacionalne ocene tveganja ter o izjemah v zvezi z elektronskim denarjem. V okviru določb o dejanskih lastnikih se spremembe in dopolnitve nanašajo tudi na izrecno obveznost razkrivanja statusa skrbnika v primeru skladov in podobnih pravnih ureditev tujega prava,

b) *Visoko tvegane tretje države*

Evropska komisija je skladno z resolucijo Evropskega parlamenta pripravila lastno metodologijo za določitev držav, ki se jih uvršča na seznam visoko-tveganih tretjih držav v okviru delegiranega akta. Namen lastne metodologije je, da se seznama držav, ki ga pripravlja FATF, dopolni s seznamom, izdelanem na podlagi lastne ocene tveganja z vidika ogroženosti integritete finančnega sistema EU. Metodologija pri izdelavi ocene upošteva med drugim stopnjo kriminala, podatke EUROPOLA, seznam nekooperativnih držav s področja davkov, itd..

c) *Uredba (EU) 2018/1672 o kontroli gotovine, ki se vnaša v Unijo ali iznaša iz nje, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1889/2005*

Predstavljen je bil predlog navedene uredbe, ki je bila sprejeta 23.10.2018 in prinaša naslednje novosti:

- vključitev prenosa gotovine po pošti in s tovorom prek zunanjih meja EU na področje uporabe uredbe;
- širitev opredelitve gotovine na blago, ki se uporablja kot visoko likviden hranilec vrednosti in na predplačniške kartice;
- nove določbe organom omogočajo, da gotovino začasno zadržijo, če ni bila podana prijava ali če obstajajo znaki kaznivega dejanja, ne glede na znesek;
- sistematična izmenjava podatkov s FIU ter med pristojnimi organi držav članic.

d) *Direktiva (EU) 2018/1673 o boju proti pranju denarja z uporabo kazenskega prava*

Predstavljen je bil predlog direktive, ki je bila sprejeta 23.10.2018 in prinaša pravno ureditev iz Konvencije Sveta Evrope o pranju, odkrivanju, zasegu in zablembi premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, in o financiranju terorizma (2005, CETS št. 198, t.im. Varšavska konvencija) ter upošteva priporočila FATF. Cilj te direktive je izvajanje mednarodnih zahtev konvencije, na nekaterih področjih pa predlog navedene zahteve presega. Uvaja najnižje ravni najvišjih kazni in inkriminira lastno pranje denarja, npr. v primerih, v katerih je oseba, ki opere premoženje, pridobljeno s kriminalno dejavnostjo tudi storilec temeljnega predhodnega kaznivega dejanja, čeprav je lastno pranje denarja omejeno na preoblikovanje, prenos ali prikrivanje. Poleg splošnih kategorij kaznivih dejanj iz seznama predhodnih kaznivih dejanj, ki sta ga določila FATF in Varšavska konvencija, vsebuje seznam iz te

direktive še kibernetško kriminaliteto in kazniva dejanja, za katera predhodna kazniva dejanja določa zakonodaja na ravni EU tako, da se sklicuje na zadevne zakonodajne akte EU.

5.2.2.2 Sestanki EU – FIU platform v organizaciji Evropske komisije

V Bruslju so v letu 2018 potekali štiri sestanki FIU Platform v organizaciji Evropske komisije. Glavne teme sestankov FIU Platform v letu 2018 so bile: združevanje dveh informacijskih sistemov za izmenjavo podatkov FIU.NET in SIENA, operativne izvedbe čezmejnega poročanja sumljivih transakcij (t.i. XBR), operativne izvedbe izmenjave sumljivih transakcij (t.i. XBD), vzpodbujanje uporabe tehnologije anonimnega ujemanja podatkov (t.i. Ma3tch), zakonodajne pobude Evropske komisije in področje varstva osebnih podatkov.

5.3 SODELOVANJE PRI STROKOVNEM USPOSABLJANJU

Na podlagi 6. točke prvega odstavka 79. člena ZPPDFT-1 in Pravilnika o izvajanju notranje kontrole, pooblaščenca, hrabri in varstvu podatkov, strokovnem usposabljanju ter upravljanju evidenc pri zavezancih (Uradni list RS, št. 54/17) morajo zavezanci iz 4. člena ZPPDFT-1 zagotavljati redno strokovno usposabljanje v zvezi z odkrivanjem in preprečevanjem pranja denarja in financiranjem terorizma vseh zaposlenih, ki opravljajo naloge po ZPPDFT-1. Pri strokovnem usposabljanju na podlagi 4. točke 114. člena ZPPDFT-1 sodeluje tudi Urad. Na tej podlagi so predstavniki Urada v letu 2018 izvedli skupno 20 ur predavanj na različnih seminarjih v Sloveniji.

5.3.1 Strokovna usposabljanja in predavanja v Sloveniji

Predavanja, ki so jih predstavniki Urada izvedli v Sloveniji, so bila namenjena predvsem zaposlenim v bankah, menjalnicah, ter družbah za upravljanje. Iz nefinančnega sektorja so bila usposabljanja izvedena za davčne svetovalce, računovodje, ter za zaposlene pri prirediteljih in koncesionarjih, ki prirejajo igre na srečo. Poleg omenjenih pa je Urad v letu 2018 svoje naloge in pooblastila predstavil tudi Komisiji za preprečevanje korupcije, Ministrstvu za javno upravo, Centru za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij ter Ministrstvu za notranje zadeve. Med pomembnejšimi predavanji naj omenimo naslednje:

- v februarju in decembru 2018 je v okviru Združenja bank Slovenije (v nadaljevanju: ZBS) potekalo izobraževanje na temo preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma za zaposlene v menjalnicah (1h 30min);
- v mesecu marcu sta predstavnika Urada izvedla usposabljanje za bančni sektor, in sicer glede poročanja podatkov v informacijski sistem Urada (2 h);
- na povabilo Finančne uprave Republike Slovenije sta se predstavniki Urada v mesecu marcu udeležili usposabljanja iz področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma za področje iger na srečo (2h);
- v mesecu aprilu so se predstavniki Urada udeležili Posveta o odkrivanju in preprečevanju pranja denarja, ki ga vsako leto organizira ZBS. Na Posvetu so bile predstavljene izkušnje in izzivi izvajanja ZPPDFT-1, načini sporočanja podatkov Uradu, tipologije pranja denarja. V okviru okrogle mize pa so se dotaknili tudi problematike v zvezi z kriptovalutami. (2h 30 min);
- v mesecu maju so predstavniki Urada izvedli izobraževanje za uslužbence Komisije za preprečevanje pranja denarja, kjer so predstavili naloge in pristojnosti Urada, izvajanje nadzora nad ZPPDFT-1, tipologije pranja denarja, mednarodno izmenjavo podatkov ter sodelovanje z drugimi organi (2 h);
- na povabilo ZBS sta predstavnika Urada v mesecu septembru bančnemu sektorju predstavila zakonsko ureditev preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, primere sumljivih transakcij, indikatorje ter tipologije pranja denarja (1 h 30 min);
- na povabilo Centra za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij se je predstavnik Urada v mesecu oktobru udeležil izobraževanja, kjer je predstavil pregled delovanja sistema za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, delovanje Urada, rezultat dela Urada ter rezultat dela celotnega sistema preprečevanja pranja denarja (45 min);
- v mesecu oktobru je predstavnik Urada v okviru Ministrstva za javno upravo sodeloval tudi na

- izobraževanju namenjenem uslužbencem upravne enote. V ta namen je predstavil delo Urada in aktivnosti za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma (45 min);
- na povabilo Ministrstva za notranje zadeve je predstavnik Urada v mesecu oktobru sodelovala na specialističnem usposabljanju z naslovom Odkrivanje in preiskovanje finančne kriminalitete – Pranje denarja in mednarodno sodelovanje Urada (30min);
- na povabilo Davčno izobraževalnega inštituta je predstavnik Urada v mesecu novembru predstavila obveznosti računovodij pri preprečevanju pranja denarja (45 min);
- na povabilo Združenja družb za upravljanje sta predstavnik Urada v mesecu novembru sodelovala na posvetu, ter predstavila naslednje teme: novosti ZPPDFT-1, izkušnje oziroma izzive veljavnega zakona ter tipologije pranja denarja (2h);
- na povabilo Pravne fakultete je predstavnik Urada v mesecu novembru študentom predstavil pooblastila in naloge Urada (2h).

5.4 NADZOR NAD IZVAJANJEM DOLOČIL ZPPDFT-1 PRI ZAVEZANCIH

5.4.1 Inšpekcijski postopki

Urad je šele z novim ZPPDFT-1, ki je stopil v veljavo dne 19.11.2016, pridobil pristojnost izvajanja inšpekcijskih nadzorov. Urad nikoli do tedaj ni imel pravne podlage za izvajanje inšpekcijskih nadzorov, zato je v okviru svoje organizacije v letu 2017 pričel z izvajanjem osnovnih aktivnosti za začetek opravljanja te nove naloge. Organizacijsko je naloga izvajanja inšpekcijskih nadzorov umeščena v Sektor za preventivo in nadzor, v katerega poleg inšpekcijskih nadzorov spada še vrsta drugih delovnih nalog. Zaradi šibke kadrovske zasedenosti (v začetku leta 2017 so bile tri zaposlene v sektorju), sta bila izvedena razpisa za zasedbo dveh delovnih mest inšpektorjev za preprečevanje pranja denarja, ki sta bila realizirana v mesecu septembru. Pomanjkanje kadrovskih kapacitet ostaja poleg bistveno večjega pripada zadev na področju izvajanja strokovne pomoči ter ostalih nalog v okviru sektorja, ključna ovira za bolj učinkovito izvajanje nadzornih pristojnosti.

Skladno s sprejetimi strateškimi usmeritvami in prioritetami inšpekcijskega nadzora za leto 2018 je Urad nadaljeval z izvedbo inšpekcijskih nadzorov pri pravnih in fizičnih osebah, ki opravljajo posle v zvezi z dejavnostjo računovodskih storitev ter storitev davčnega svetovanja. Ta skupina poklicev spada med zavezanca že od začetka vzpostavitve sistema preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, vendar nadzorne pristojnosti doslej niso bile določene, zaradi česar tudi nadzor nad njimi ni bil izveden. Za to skupino zavezancev je značilno, da imajo podroben vpogled v poslovanje svojih strank in imajo s tega vidika lahko pomembno vlogo tako pri preprečevanju pranja denarja, kot tudi pri njegovem odkrivanju. V letu 2018 je Urad za omenjene zavezanca sprejel Smernice za izvajanje ZPPDFT-1 ter nadaljeval z izvajanjem samostojnih inšpekcijskih nadzorov, ki jih je pričel v letu 2017, pri naključno izbranih zavezancih, ki izvajajo dejavnost računovodskih storitev ali storitev davčnega svetovanja. V letu 2018 je bilo tako izvedenih 73 inšpekcijskih nadzorov. Ugotovitve opravljenih nadzorov se skladajo s predvidevanji o stanju izvajanja zakonodaje s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma pri zavezancih na terenu. Glede na izvedena usposabljanja v nefinančnem sektorju in zaznana raven ozaveščenosti zavezancev iz nefinančnega sektorja je bilo pričakovano, da je zaradi praktično neobstoječega nadzora v preteklosti poznavanje obveznosti pri teh zavezancih izrazito pomanjkljivo ter da je potrebno tudi v prihodnje izvajati aktivnosti tako v smislu usposabljanja in strokovne pomoči, kot tudi nadzora.

Poleg omenjenega je Urad v letu 2018 izvajal nadzor tudi nad spoštovanjem 44. člena ZPPDFT-1, po katerem so morali poslovni subjekti do 19.1.2018 v Register dejanskih lastnikov vpisati podatke o svojem dejanskem lastniku. Iz tega naslova je Urad izdal 17 opozoril po Zakonu o prekrških.

Številčnejša je bila izvedba skupnih nadzorov z drugimi pristojnimi nadzornimi organi. Tako je Urad izvedel nadzore skupaj s Tržnim inšpektoratom RS na področjih dajanja kreditov oziroma posojil, finančnega zakupa in posredovanja pri sklepanju kreditnih in posojilnih poslov, in sicer je bilo teh nadzorov 10. Obravnavane ugotovitve v nadzorih so bili Uradu in Tržnemu inšpektoratu tudi v pomoč pri pripravi ter sprejemu posebnih smernic za to kategorijo zavezancev.

Skupaj s Finančno upravo Republike Slovenije je Urad izvedel pet nadzorov pri igralnicah oziroma igralnih salonih. Tudi v teh primerih se je takšno sodelovanje izkazalo za dobro, zato poteka tudi nadaljnje izvajanje.

Dva skupna nadzora pa sta bila izvedena tudi z Agencijo za trg vrednostnih papirjev, in sicer pri borznoposredniški družbi in banki v delu, ki se nanaša na storitve in dejavnost investicijskega bančništva zavezanca, za katerega se uporabljajo določbe zakona, ki ureja trg finančnih instrumentov. Izvedba skupnega nadzora se je pokazala kot učinkovit način za zagotavljanje izvajanja zakonskih določb pri zavezancih, kot tudi za razumevanje specifične problematike izvajanja teh določb s strani inšpektorjev Agencije za trg vrednostnih papirjev ter inšpektorjev Urad.

Glede na obseg zavezancev za izvajanje določb ZPPDFT-1 ter številčnost in raznolikost nadzornih organov, ki nadzorujejo posamezne vrste zavezancev (Banka Slovenije, Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor, Finančna uprava RS, Tržni inšpektorat RS, Agencija za javni nadzor nad revidiranjem, Slovenski inštitut za revizijo, Odvetniška zbornica in Notarska zbornica) Urad v okviru obstoječih kadrovske možnosti tudi v prihodnje predvideva izvajanje inšpekcijskega nadzora na način, ki vključuje tako samostojne inšpekcijske nadzore predvsem pri zavezancih, ki primarnega nadzornika nimajo, kot tudi skupne inšpekcijske nadzore z drugimi nadzorniki za namenom poenotenja nadzorniških praks in izboljšanja izvajanja določb ZPPDFT-1 v praksi.

5.4.2 Urad kot prekrškovni organ

5.4.2.1 *Splošno*

ZPPDFT-1 ima podrobno opredeljene kršitve zakona, pri čemer je tudi krog oseb, katerih ravnanja so sankcionirana, bolj natančno določen oziroma definiran (opredeljene so kršitve registriranih overiteljev kvalificiranih digitalnih potrdil, kršitve tretjih oseb, kršitve oseb, ki opravljajo dejavnost prodaje blaga, kršitve poslovnih subjektov, ki so obvezani ugotoviti in vpisati podatke o svojem dejanskem lastniku itd.).

Kršitve ZPPDFT-1 so strukturirane glede na težo prekrška na:

- najtežje (zagrožena globa za pravno osebo je od 12.000 do 120.000 EUR, za odgovorno osebo je od 800 do 4.000 EUR, za samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost pa je od 4.000 do 40.000 EUR),
- težje (zagrožena globa za pravno osebo je od 6.000 do 60.000 EUR, za odgovorno osebo je od 400 do 2.000 EUR, za samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost pa je od 2.000 do 20.000 EUR),
- in lažje kršitve (zagrožena globa za pravno osebo je od 3.000 do 30.000 EUR, za odgovorno osebo je od 200 do 1.000 EUR, za samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost pa je od 1.000 do 10.000 EUR).

Skladno z evropsko direktivo so zagrožene sankcije pri najtežjih kršitvah v določenih okoliščinah oziroma za določene kategorije zavezancev v ZPPDFT-1 opredeljene še višje. Posebej so izpostavljeni prekrški, ki so posebno hude narave, ali so povzročili izrazito višino škode oziroma protipravno pridobljene premoženjske koristi, ali so posebni zaradi storilčevega naklepa oziroma njegovega namena koristljivosti, ali zaradi ponavljanja ali sistematičnosti njegove storitve prekrška. Ob ugotovitvi tovrstnih okoliščin se pravno osebo lahko kaznuje z globo do 1 milijona eurov (samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost do pol milijona eurov) ali do dvakratnega zneska premoženjske koristi. Višje globe so določene tudi za odgovorne osebe.

V kolikor je v teh primerih storilec prekrška pravna oseba, ki je kreditna ali finančna institucija, je zagrožen kazen še višja, in sicer znaša do 5 milijonov eurov ali do deset odstotkov skupnega letnega prometa v predhodnem poslovnem letu, če je ta znesek višji. Dodatna sankcija predstavlja poleg izreka globe tudi trajen ali začasen umik dovoljenja za opravljanje dejavnosti, ter zoper odgovorno osebo tudi začasna prepoved izvrševanja vodstvenih nalog.

V skladu z ZPPDFT-1 Urad ni edini nadzornik nad izvajanjem določil zakona pri zavezancih, ampak so nadzorniki tudi organi, ki izvajajo t.i. primarni nadzor tudi na podlagi področne zakonodaje posameznih skupin zavezancev. Drugi nadzorni organi po ZPPDFT-1 so Banka Slovenije, Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za zavarovalni nadzor, Finančna uprava RS, Tržni inšpektorat RS, Agencija za javno revidiranje in Slovenski inštitut za revizijo, Odvetniška zbornica ter Notarska zbornica, ki v skladu s svojimi pooblastili nadzirajo poslovanje in posledično tudi ustrezno izvajanje določil ZPPDFT-1 pri posameznem segmentu zavezancev. Nadzorniki imajo pristojnost pri ugotovljenih kršitvah zakonodaje s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma odrediti ukrepe za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti, pri čemer lahko izvedejo tudi prekrškovni postopek, in o vseh svojih ukrepih obvestiti Urad.

Urad kot osrednji nacionalni organ za področje preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ima nadzorne pristojnosti nad celotnim krogom zavezancev, vendar do uveljavitve ZPPDFT-1 ni imel inšpekcijskih pooblastil, na podlagi katerih sedaj lahko izvaja nadzorne aktivnosti pri zavezancih na kraju samem. Naloge inšpekcijskega nadzora Urada opravljajo uradne osebe, to so inšpektorji za preprečevanje pranja denarja, ki samostojno opravljajo naloge nadzora po ZPPDFT-1, vodijo postopke ter izdajajo odločbe in sklepe v upravnem in prekrškovnem postopku. Pooblastila inšpektorjev izhajajo iz 146. člena ZPPDFT-1. V letu 2018 je Urad izdal štiri odločbe o prekršku z izrekom globe ter dve odločbi z izrekom opomina.

5.4.2.2 Zaznane kršitve

V letu 2018 je Urad pri zavezancih iz 4. člena ZPPDFT-1 evidentiral 11 kršitev v zvezi z zamudo pri poročanju podatkov o gotovinskih transakcijah nad 15.000 EUR, ter nakazilih v tvegane države (68. člen ZPPDFT-1). V omenjenih primerih je šlo za manjše prekoračitve zakonsko določenega roka, ali pa so le te nastale zaradi tehničnih težav, kar so zavezanci samoiniciativno tudi obrazložili. Urad je glede na navedeno presodil, da gre za prekršek neznatnega pomena, postopek v omenjenih zadevah pa ne bi bil smotr. V letu 2017 je bilo zaznanih 7 kršitev. Razlog za povečanje kršitev v letu 2018, izhaja iz večjega števila poročanj podatkov Uradu, saj se je glede na pretekla leta z novim ZPPDFT-1 zmanjšal mejni znesek iz 30.000 EUR na 15.000 EUR.

V zvezi z izvajanjem nadzornih aktivnosti drugih pristojnih nadzornih organov, je Urad prejel naslednje podatke o izvedenih nadzorih in ugotovljenih kršitvah v letu 2018:

- Inšpektorji Tržnega inšpektorata RS so v septembru in oktobru 2018 pregledali skupno 28 zavezancev na področju dela zastavljalic in kreditodajalcev oz. lizingodajalcev. V 12 primerih ni bilo ugotovljenih nepravilnosti, zato je bil postopek s sklepom ustavljen. V 4 primerih je bila izdana upravna odločba, zaradi ugotovljenih nepravilnosti oz. pomanjkljivosti. Z namenom odprave nepravilnosti je bilo izrečenih 6 opozoril po Zakonu o inšpekcijskem nadzoru. Zavezancem je bilo izrečenih tudi 6 opozoril po ZP-1 in en opomin.
- Banka Slovenije je v letu 2018 Uradu poročala o opravljenem pregledu poslovanja pri hranilnici. Slednji je bila izdana Odredba za odpravo kršitev, poleg tega je v letu 2018 posredovala obvestilo o izdani odločbi v postopku o prekršku zoper banko, odločbo o ugotovitvi, da so bile kršitve odpravljene, ter dve izdani nadzorniški pismi.
- V letu 2018 je Finančna uprava RS obvestila Urad, da je koncesionarju za igralni salon izdala odločbo za odpravo ugotovljenih nepravilnosti zaradi kršitve prvega odstavka 68. člena ZPPDFT-1, ter obvestilo, da so za ugotovljeno nepravilnost podali predlog za izdajo odločbe o prekršku na Prekrškovni kompetenčni center. Poročala je še, da je koncesionarju za igralni salon izdala odločbo za odpravo ugotovljenih nepravilnosti, ki je bila izdana zaradi opustitve pregleda stranke v skladu s 3. točko prvega odstavka 17. člena ZPPDFT-1.
- Agencija za trg vrednostnih papirjev je Uradu posredovala obvestilo o pregledu poslovanja borzno-posredniške hiše, pri katerem niso bile ugotovljene kršitve.

5.4.3 Analiza podatkov iz letnih poročil o notranji kontroli zavezancev iz 4. člena ZPPDFT-1

V skladu s 5. členom Pravilnika o izvajanju notranje kontrole, pooblaščenca, hrambi in varstvu podatkov ter upravljanju evidenc pri organizacijah, odvetnikih, odvetniških družbah in notarjih (Uradni list RS št. 10/08) ter prav tako 5. členom Pravilnika o izvajanju notranje kontrole, pooblaščenca, hrambi in varstvu podatkov, strokovnem usposabljanju ter upravljanju evidenc pri zavezancih (Uradni list RS št. 54/17) morajo zavezanci, če Urad tako zahteva, v pisni obliki sestaviti letno poročilo o izvajanju notranje kontrole in ukrepov v preteklem letu in ga Uradu posredovati najkasneje v 15 dneh od prejema zahteve. V Uradu so bili analizirani podatki iz poročil, ki so jih banke pripravile za leto 2018:

Primerjava podatkov za **bančni sektor** iz poročil bank za leti 2017 in 2018 kažejo, da je pri osmih bankah prišlo do povečanja števila izvedenih gotovinskih transakcij, ki so presegale vrednost 15.000 EUR in so bile sporočene Uradu. Razlog za povečanje števila gotovinskih transakcij, ki jih je prejel Urad izhaja iz novega ZPPDFT-1, ki je znižal mejo za poročanje iz 30.000 EUR na 15.000 EUR. O gotovinskih transakcijah nad 15.000 EUR, od skupno 14 bank nista poročali 2 banki, saj ne izvajata storitev plačilnega prometa ali niti ne opravljata storitev za fizične osebe.

Iz prejetih podatkov je nadalje razvidno, da so banke v letu 2018 sporočile Uradu podatke o sumljivih transakcijah na 561 obrazcih¹², torej na 134 obrazcih več kot leta 2017.

Pooblaščenec se na podlagi diskrecijske pravice, ki mu jo daje podzakonski akt, lahko odloči, da transakcije ali stranke ne prijavi Uradu, če presodi, da v zvezi z določeno transakcijo ali stranko niso podani razlogi za sum pranja denarja in financiranja terorizma. V letu 2018 je bilo takšnih primerov 169, v letu 2017 pa 127.

ZPPDFT-1 v 24. členu dopušča možnost, da zavezanci iz 4. člena ZPPDFT-1 prepustijo pregled stranke tretji osebi. To možnost je v letu 2018 koristilo 9 bank, in sicer je bilo opravljenih 382 pregledov strank preko tretjih oseb. V letu 2017 je bilo takih primerov 593, in sicer pri 10 bankah.

5.5 OBVEŠČANJE JAVNOSTI PREKO MEDIJEV

Urad obvešča javnost oziroma komunicira z mediji izključno preko Službe za odnose z javnostmi Ministrstva za finance. Slednja je v letu 2017 Uradu posredovala preko 50 vprašanj različnih TV postaj, dnevnikov, tednikov ter Urada Vlade za komuniciranje. Vprašanja so se nanašala na naslednja področja oziroma teme:

- seznam držav v zvezi s katerimi obstaja večja verjetnost za pranje denarja in financiranje terorizma;
- naloge in pristojnosti Urada;
- naloge zavezancev po ZPPDFT-1;
- vpis podatkov v Register dejanskih lastnikov;
- nadzor nad poslovnimi subjekti in pravilnostjo vpisanih podatkov v Register dejanskih lastnikov;
- vprašanje vezano na letni proračun Urada;
- izvedene transakcije v Luksemburg;
- vprašanja vezana na Uredbo (EU) 2015/847 in njeno izvajanje;
- stroški povezani s svetovalnimi pogodbami;
- stroški nakupa programske in licenčne opreme;
- vprašanja vezana na službena vozila;
- objava nakazil v tvegane države;
- uporaba kriptovalut (rudarjenje, davčni vidik, reguliranost);
- statistika prijav sumljivih transakcij;

---

¹² Podatke o sumljivih transakcijah zavezanci posredujejo Uradu na predpisanih obrazcih, ki pa so lahko medsebojno povezani ali po osebah ali produktu. Urad lahko na podlagi več obrazcev odpre samo eno zadevo in tudi šteje, da je prejel od zavezanca samo eno prijavo. Zaradi navedenega se podatki o številu prijav, ki jih navajamo v točki 3.1.1 in številu obrazcev iz točke 5.4.3.2 ne ujemajo.

- izredno zapiranje poslovnih računov (tujim državljanom), ter zavrnitev odprtja bančnega računa s strani bank;
- vprašanja glede projekta ePPD – nadgradnja informacijskega sistema Urada;
- problematika poslovanja slovenskih podjetij preko Amazona;
- morebitno povečanje tveganja za pojav pranja denarja ali financiranja terorizma v zvezi z osebami ali transakcijami povezanimi z Malto;
- letni pregled stroškov za naročnino na medije za zadnjih 5 let

Poleg omenjenega je Urad v letu 2018 prejel tudi 7 vprašanj, ki so se nanašala na točno določene primere, zato je v zvezi njimi lahko posredoval le pojasnilo, da ne more razkrivati podatkov o konkretnih zadevah, ki so označene z ustrežno stopnjo tajnosti po Zakonu o tajnih podatkih.

5.6 INFORMACIJE JAVNEGA ZNAČAJA

Skladno s 4. členom Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/2006-UPB2, 117/06 – ZDavP-2 in 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US, 102/15 in 7/18; v nadaljevanju: ZDIJZ) je informacija javnega značaja vsaka informacija, ki izvira iz delovnega področja organa, nahaja pa se v obliki dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali drugega dokumentarnega gradiva, ki ga je organ izdelal sam, v sodelovanju z drugim organom, ali pridobil od drugih oseb.

Na podlagi 5. člena ZDIJZ so informacije javnega značaja prosto dostopne pravnim in fizičnim osebam, pri čemer ima vsak prosilec na svojo zahtevo pravico pridobiti od organa informacijo javnega značaja tako, da jo pridobi na vpogled, ali pa pridobi njen prepis, fotokopijo, ali njen elektronski zapis. Organ lahko v skladu z določbo 26. člena ZDIJZ v celoti ali delno zavrne zahtevo prosilca samo, če ugotovi, da zahtevani podatek oziroma dokument pomeni izjemo iz 5.a in 6. člena ZDIJZ, razen če je javni interes do razkritja informacije močnejši od javnega interesa ali interesa drugih oseb za omejitev dostopa do zahtevane informacije.

V skladu s 37. členom ZDIJZ in 27. členom Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 24/16) je Urad do konca meseca januarja tekočega leta dolžan pripraviti letno poročilo o izvajanju ZDIJZ za preteklo leto.

Urad v letu 2018 ni prejel nobene zahteve za posredovanje informacij javnega značaja.

6 MEDNARODNO SODELOVANJE

Pravna podlaga za mednarodno delovanje Urada je določena s členi 105., 106 in 108 ZPPDFT-1, ki pooblaščajo Urad, da izmenjuje podatke s tujimi organi, pristojnimi za preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma. Poglavje omenjenega zakona, ki se nanaša na mednarodno sodelovanje tudi določa pogoje, pod katerimi lahko Urad začasno ustavi transakcijo na pobudo tujega organa oz. mu omogoča, da v okviru svojih nalog preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma pošlje pisno pobudo tujemu organu za zaustavitev transakcije v primeru utemeljenega suma pranja denarja ali financiranja terorizma.

Urad ima določene pristojnosti tudi na podlagi Konvencije Sveta Evrope št. 198 o pranju, odkrivanju, zasegu in odvzemu premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem in o financiranju terorizma, ki jo je Slovenija podpisala 28. 3. 2007, ratificirala 26.4.2010, veljati pa je pričela 1.8.2010. Urad je v konvenciji predviden kot centralni organ, preko katerega bi šla vsa zaprosila in zahtevki, ki se nanašajo pranje denarja, odkrivanje, zaseg in odvzem premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem pranja denarja in financiranjem terorizma.

V nadaljevanju prikazujemo aktivnosti Urada na področju mednarodnega sodelovanja, in sicer ločeno za področje multilaterale in bilaterale.

6.1 MULTILATERALNO SODELOVANJE

V tem delu predstavljamo aktivnosti Urada, ki so se leta 2018 (kot tudi v preteklih letih) nanašale predvsem na sodelovanje v mednarodni skupini EGMONT, medtem ko so aktivnosti Urada v okviru Sveta Evrope in Evropske unije podrobneje opisane v poglavju »Preventiva in nadzor«.

6.1.1 Aktivnosti v okviru mednarodne skupine EGMONT¹³

V letu 2018 sta bila organizirana dva sestanka predstavnikov uradov, članov skupine EGMONT, in sicer v Buenos Airesu (10. 3. – 15. 3. 2018) ter v Sydneyu (24.9. – 27. 9. 2018), na katerih ni bilo predstavnikov Urada.

V letu 2018 so bile aktivnosti predsedstva skupine EGMONT usmerjene v sprejem novih uradov v skupino in sicer iz Zambije, Konga, Benina in Azerbejdžana. V teku je bilo več projektov, ki so se nanašali na operativno neodvisnost uradov, ki v posameznih državah predstavlja pereč problem. Francija je predstavila zaključke zasedanja »NO MONEY FOR TERROR«, ki je potekalo v aprilu 2018, usmerjeno pa je bilo predvsem v boj proti financiranju terorističnih organizacij Islamske države ter Al-Qaide. Naslednje zasedanje z enakim nazivom bo potekalo v letu 2019 v Avstraliji. Ravno tako je bilo poudarjena tudi pomembnost sodelovanja uradov s privatnim sektorjem z namenom zbiranja ter boljše uporabe informacij ter povečanja učinkovitosti delovanja sistemov preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma. Pri tem se uradi srečujejo z vrsto izzivov, o katerih bo tekla diskusija tudi na srečanjih skupine EGMONT.

Kratek opis aktivnosti posameznih delovnih skupin skupine EGMONT je razviden v nadaljevanju.

Delovna skupina za politiko in postopke je razvijala okvire prihodnjega strateškega načrta skupine EGMONT za obdobje 2018-2021, ki so ga sprejeli direktorji uradov na plenarnem zasedanju v Sydneyu. Skupina se je poleg strateškega načrtovanja ukvarjala še s spremembo postopkovnih pravil skupine

¹³ Skupina EGMONT je bila ustanovljena 8. 6. 1995 v Bruslju z namenom izboljšanja mednarodnega sodelovanja med sorodnimi uradi na področju boja proti pranju denarja, naš Urad pa je bil eden izmed njenih ustanovnih članov. Konec leta 2011 je skupina EGMONT združevala 127 uradov iz celega sveta. Cilj skupine je vzpostavljanje in razvijanje sodelovanja med članicami, izmenjava informacij, izobraževanje in razvoj novih uradov po svetu. Pod njenim okriljem delujejo štiri delovne podskupine, in sicer za pravne zadeve, za izobraževanje (s podskupino za informacijsko tehnologijo), za pomoč tistim državam, ki ustanavljajo sorodne urade, in podskupina za operativne zadeve.

EGMONT ter postopka za izbiro predsedujočega skupine.

Delovna skupina za članstvo, podporo ter skladnost presoja, ali so posamezni uradi, ki želijo postati član skupine EGMONT, izpolnili vse (pravne in operativne) pogoje za članstvo. V letu 2018 so bili tako v skupino EGMONT sprejeti uradi iz Zambije, Konga, Benina in Azerbejdžana. Nigerijskemu uradu je bilo že v letu 2017 poslano opozorilno pismo pred izključitvijo iz skupine zaradi pomanjkljivosti v zvezi z zakonodajo s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, ki jih bi morala država morala odpraviti v najkrajšem možnem času. Ker Nigerija tega ni storila, je bil izrečen suspenz na njeno članstvo v skupini EGMONT. V letu 2017 je bilo poslano opozorilno pismo tudi uradu iz El Salvadorju z zvezi z njegovo operativno neodvisnostjo ter aktivnostmi, ki jih izvaja. Kot nigerijskemu uradu je bil tudi salvadorskemu uradu izrečen suspenz na njegovo članstvo v skupini EGMONT, dokler ugotovljene pomanjkljivosti ne bodo odpravljene.

Delovna skupina za izmenjavo podatkov je razpravljala predvsem o virtualnih valutah ter FinTech, pa tudi posodobitvah zaščitenega računalniškega sistema ESW za izmenjavo podatkov med uradi, člani skupine EGMONT, ki jih je predstavil ameriški urad kot skrbnik ESW. Ta delovna skupina je nadaljevala svoje delo po vrsti projektov, predvsem v zvezi z vprašalnikom »Biennial Census« (ki ga morajo uradi izpolnjevati vsaki 2 leti – naslednji v letu 2019); vzdrževanju spletne strani skupine EGMONT; sodelovanju uradov z organi odkrivanja in pregona itd...

Delovna skupina za tehnično pomoč in izobraževanje je planirala svoje aktivnosti v zvezi z organizacijo usposabljanj s področja strateške in taktične analitike, virtualnih valut, sodelovanja s privatnim sektorjem, informacijske tehnologije itd. kot podlage za uspešen boj uradov proti pranju denarja in financiranju terorizma.

6.2 BILATERALNO SODELOVANJE

V skladu z dosedanja prakso so bili za bilateralno sodelovanje v letu 2018 ravno tako značilni številni stiki med Uradom ter sorodnimi uradi iz drugih držav z namenom izmenjave podatkov v konkretnih zadevah, kot sledi v nadaljevanju.

6.2.1 Mednarodno sodelovanje na podlagi določil ZPPDFT-1

Leta 2018 je Urad na podlagi 105. člena ZPPDFT-1 **poslal** 144 *zaposil* v 103 zadevah v 40 držav (v letu 2017 276 *zaposil* v 159 zadevah v 102 državah), poleg tega pa na podlagi 108.člena ZPPDFT-1 še 186 *spontanih informacij* v 19 držav (v letu 2017 70 *spontanih informacij* v 19 državah). V primerjavi z letom 2017 lahko torej opazimo kar 48 % nižje število poslanih *zaposil* Urada, obenem pa 265% višje število *spontanih informacij* Urada.

Na osnovi 106. člena ZPPDFT-1 je Urad v letu 2018 **prejel** 159 *zaposil* v 139 zadevah iz 46 držav (v letu 2017 170 *zaposil* v 134 zadevah iz 46 držav) ter 50 *spontanih informacij* iz 16 držav (v letu 2017 23 *spontanih informacij* iz 13 držav). V primerjavi z letom 2017 lahko torej opazimo 6,5% nižje število prejetih *zaposil* tujih uradov, medtem ko se je število prejetih *spontanih informacij* povišalo za 217%.

Tabela 13: Število *zaposil*/spontanih informacij, ki jih je UPPD leta 2018 na podlagi določil ZPPDFT-1 *poslal* /prejel po posameznih državah

Zap. št.	Država	Skupno število POSLANIH <i>zaposil</i> /spontanih informacij v to državo	Število zadev	Skupno število PREJETIH <i>zaposil</i> /spontanih informacij iz te države	Število zadev
1	ALBANIJA	1	1	1	1
2	AVSTRALIJA	1	1	-	-
3	AVSTRIJA	14	14	29	25
4	BELGIJA	1	1	2	2

POROČILO UPPD ZA LETO 2018

5	BIH	14	14	5	5
6	BOLGARIJA	5	5	2	2
7	CIPER	6	6	4	3
8	ČEŠKA	7	7	6	5
9	ČRNA GORA	1	1	6	5
10	DANSKA	-	-	2	2
11	EGIPT	-	-	1	1
12	ESTONIJA	2	2	-	-
13	FRANCIJA	4	4	6	4
14	GANA	-	-	1	1
15	GIBRALTAR	3	1	1	1
16	GRČIJA	-	-	1	1
17	HONG KONG	2	2	2	1
18	HRVAŠKA	23	21	13	13
19	INDIJA	-	-	1	1
20	ITALIJA	103	95	28	28
21	IZRAEL	-	-	1	1
22	KONGO	-	-	1	1
23	KOSOVO	1	1	3	3
24	LATVIJA	6	5	2	2
25	LIECHTENSTEIN	1	1	1	1
26	LITVA	6	5	3	3
27	LUXEMBOURG	1	1	2	2
28	MADŽARSKA	15	13	4	4
29	MAKEDONIJA	5	5	7	7
30	MALEZIJA	3	2	-	-
31	MALTA	-	-	5	5
32	MOLDAVIJA	1	1	1	1
33	NEMČIJA	6	5	17	16
34	NIZOZEMSKA	5	5	2	2
35	NOVA ZELANDIJA	1	1	-	-
36	PARAGVAJ	-	-	1	1
37	POLJSKA	6	6	1	1
38	ROMUNIJA	1	1	5	3
39	RUSIJA	10	10	6	6
40	SAN MARINO	-	-	1	1
41	SINGAPUR	-	-	1	1
42	SIRIJA	-	-	1	1
43	SLOVAŠKA	9	9	9	9
44	SRBIJA	16	16	6	6
45	ŠPANIJA	12	10	-	-
46	ŠVEDSKA	2	2	-	-
47	ŠVICA	4	3	3	3
48	TURČIJA	1	1	-	-
49	TURKMENISTAN	-	-	1	1
50	UKRAJINA	11	9	4	4
51	UZBEKISTAN	-	-	1	1
52	VELIKA BRITANIJA	14	12	5	5
53	ZDA	4	4	4	4
54	ZAE	2	2	-	-
	SKUPAJ	330	305	209	196

Pri prejetih zaposlih tujih sorodnih uradov v letu 2018 je potrebno omeniti, da je bilo izmed 209 prejetih zaposil oziroma spontanih informacij 147 takšnih, pri katerih Urad ni ugotovil suma kaznivega dejanja

pranja denarja, zaradi česar je nanje sicer odgovoril, vendar niso bila knjižena v Uradovo bazo sumljivih transakcij.

Kot je razvidno iz zgornje tabele, smo v letu 2018 največ podatkov izmenjali s pristojnimi uradi Italije, Hrvaške, Avstrije, Madžarske, Velike Britanije, Bosne in Hercegovine, Srbije in Španije.

6.2.1.1 *Sklenjena pisma o izmenjavi podatkov*

Obstoječe sodelovanje s tujimi uradi se lahko še dodatno nadgradi z izmenjavo oziroma podpisom formalno neobvezujočih pisnih dogovorov (tako imenovanih "pisem o izmenjavi podatkov" – Memorandum of Understanding – MOU).

V letu 2018 je Urad podpisal tovrstni sporazum s sorodnim organom iz Grčije.

Urad je od začetka svojega delovanja v letu 1995 pa do konca leta 2018 tako podpisal že 48 pisem o izmenjavi podatkov.

6.2.2 Mednarodno sodelovanje na podlagi Konvencije Sveta Evrope št. 198

V okviru Sveta Evrope sprejeta Konvencija o pranju, odkrivanju, zasegu in zaplombi premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, in o financiranju terorizma (v nadaljevanju Konvencija SE 198), ki jo je Slovenija ratificirala leta 2010, je namenjena boju proti pranju denarja in financiranju terorizma. Vsebuje temeljno načelo, da morajo države podpisnice sprejeti take ukrepe, da se lahko odkrije, sledi, prepozna, zamrzne, zaseže in odvzame predmete, premoženjsko korist ali premoženje nezakonitega izvora, ki se uporablja ali je v celoti ali delno in na kakršen koli način namenjeno za financiranje terorizma, ali premoženjsko korist iz tega kaznivega dejanja, in da v ta namen zagotovi sodelovanje v najširšem možnem obsegu. Eden njenih temeljnih elementov je tudi, da podpira neposredno komuniciranje med državami pogodbenicami in njihovimi strokovnimi organi, ter predpisuje dolžnost obveščanja med sodelujočimi organi držav pogodbenic. V Sloveniji je osrednji organ, ki je odgovoren za pošiljanje zaprosil v okviru IV. poglavja (mednarodno sodelovanje) in odgovore nanje, za izvršitev zaprosil ali za njihovo pošiljanje organom, pristojnim za njihovo izvršitev, Urad za preprečevanje pranje denarja.

Na podlagi Konvencije SE 198 je Urad v letu 2018 s strani slovenskih sodišč prejel 8 zaprosil, ki so se nanašala na izvršitev njihovih odločb prvenstveno glede odvzema premoženjske koristi. Vsa zaprosila so bila posredovana pristojnim tujim organom v nadaljnjo obravnavo.

V času od 30.-31.10.2018 je v Strasbourgu potekala 10. konferenca držav pogodbenic Konvencije SE 198, ki se je udeležila uslužbenka Urada kot članica slovenske delegacije. V okviru konference je bil opravljen pregled aktualnega stanja držav podpisnic oz. pogodbenic konvencije, ki jo je v zadnjem letu ratificirala Danska, možnost pristopa pa so izrazili Izrael, Maroko, Tunizija, Belorusija in Kazahstan. Obravnavano je bilo poročilo o napredku v zvezi z izvajanjem akcijskega načrta o transnacionalnem organiziranem kriminalu. Sprejeto je bilo tematsko poročilo o spremljanju izvajanja 11. člena in ter drugega in tretjega odstavka 25. člena konvencije horizontalno v vseh državah pogodbenicah. Obravnavani in sprejeti sta bili tudi poročili o napredku Belgije in Malte. Z namenom zagotoviti večjo učinkovitost pri izvajanju ocenjevanj posameznih držav je bilo dokončno sprejeto pravilo, po katerem se omogoči ciljni pregled implementacije posameznih določb Konvencije SE 198 v vseh državah pogodbenicah. Naslednje tematsko spremljanje izvajanja konvencije se bo osredotočilo na 14. člen in tretji odstavek 9. člena.

6.2.3 Ostale oblike mednarodnega sodelovanja

Regionalna konferenca predstojnikov uradov za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma iz Češke, Avstrije, Poljske, Slovaške, Madžarske in Slovenije je potekala od 17.5. – 18. 5. 2018 v Budimpešti. Udeležila sta se je tudi predstavnika Urada. Diskusija na konferenci je bila namenjena predvsem goljufijam, povezanih s pranjem denarja, virtualnim valutam ter strateški analitiki in

mednarodni zakonodaji s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma. Regionalna konferenca predstojnikov uradov za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma iz Hrvaške, Srbije, Črne gore, Makedonije, Bosne in Hercegovine, Albanije ter Slovenije je potekala od 3.- 4. 10.2018 v Mostarju. Udeležila sta se je tudi predstavnika Urada. Na dogodku je tekla beseda predvsem o virtualnih valutah v povezavi s Paypal-om, migrantsko krizo, financiranjem terorističnih dejavnosti ter udeležbo tujih borcev na območjih spopadov... Poleg tega so si udeleženci tudi izmenjali izkušnje v zvezi s Petim krogom ocenjevanja odbora MONEYVAL ter implementacijo 5. Direktive s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma v nacionalno zakonodajo.

V Haagu je od 28. 11. – 29. 11. 2018 potekala delavnica FIU.NET, na kateri sta bila prisotna tudi predstavnika Urada. Udeleženci so bili seznanjeni s spremembami in novostmi te zaščitene računalniške mreže za izmenjavo podatkov med EU državami v zadevah, kjer se je pojavil sum pranja denarja in/ali financiranja terorizma.

6.2.4 Bilateralno sodelovanje Urada RS za preprečevanje pranja denarja

Projekt Bilateralne tehnične pomoči Makedoniji

Urad je že od leta 2013 vključen v projekt Bilateralne tehnične pomoči Makedoniji, ki poteka na podlagi sklenjenega sporazuma med vladama obeh držav. Sodelovanje na podlagi tega projekta se je nadaljevalo tudi v letih 2014, 2015, 2016, 2017 in tudi v 2018. V obdobju od 18.4-20.4.2018 je bil izveden delovni obisk predstavnikov Urada v makedonskem Uradu za preprečevanje pranja denarja. V letu 2018 je bila posebna pozornost namenjena implementaciji določb Pete direktive s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma v nacionalno zakonodajo; izmenjavi izkušenj v zvezi z novimi trendi, tipologijami pranja denarja in financiranja terorizma ter sodelovanjem uradov z organi odkrivanja in pregona; izmenjavi izkušenj v zvezi z izvajanjem neposrednega nadzora nad zavezanci na podlagi relevantne zakonodaje s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ter izmenjavi izkušenj v zvezi z analizo tveganja neprofitnega sektorja za pojava pranja denarja in financiranja terorizma.

Dosedanje sodelovanje se je izkazalo za izjemno koristno, zaradi česar pričakujemo, da se bo omenjeni projekt nadaljeval tudi v letu 2019.

Twinning projekt »Podpora v boju proti pranju denarja – IPA BIH (Bosna in Hercegovina)

V omenjenem projektu nujenja pomoči BIH (ki se je začel februarja 2017) sodelujejo predstavniki pristojnih inštitucij/organov Avstrije ter Slovenije. V Sloveniji je nosilec projekta Policija, Urad pa je podizvajalec. Projekt ima deset komponent, ki zajemajo različna področja (pravno podlago preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma; boj proti organiziranemu kriminalu; vzpostavljanje Registra bančnih računov fizičnih oseb v BIH; zaseg in zaplembo; mednarodno sodelovanje; preventivo in nadzor; informacijsko podporo; projekt Nacionalne ocene tveganja itd...). Predstavniki Urada je v tem projektu srednjeročni strokovnjak, medtem ko sta predstavnici Urada vodji dveh komponent. V letu 2018 je bila organizirana vrsta izobraževanj in seminarjev za predstavnike pristojnih inštitucij BIH, na katerih so aktivno sodelovali tudi predstavniki Urada. Projekt IPA-BIH naj bi se zaključil konec leta 2019.

7 DELO NA PODROČJU LOGISTIKE IN INFORMATIKE

7.1 ORGANIZACIJSKO - KADROVSKE ZADEVE

7.1.1 Gibanje in struktura kadrov

V Uradu je bilo na dan 31.12.2018 skupaj z direktorjem zaposlenih 23 uslužbencev, enako kot 31.12.2017. Na podlagi Akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Uradu RS za preprečevanje pranja denarja je v Uradu sistemiziranih 30 delovnih mest, kar pomeni, da je bila konec leta 2018 zasedenost delovnih mest 77 %.

Izobrazbena struktura uslužbencev Urada na dan 31. 12. 2018 je razvidna iz spodnje tabele.

Tabela 14: Število zaposlenih po izobrazbi v obdobju 1995 - 2018

Datum	Število zaposlenih	Stopnja izobrazbe			
		Magisterij	Univerzitetna/ Visoka	Višja	Srednja
01.01.1995	5		4		1
01.04.1995	7		5		2
01.09.1995	8		6		2
01.06.1996	10		8		2
31.12.1997	12	1	9		2
31.12.1998	12	1	9		2
31.12.1999	14	1	10		3
31.12.2000	14	2	9		3
31.12.2001	15	2	10		3
31.12.2002	15	2	10	1	2
31.12.2003	15		12	1	2
31.12.2004	17	1	13	1	2
31.12.2005	17	2	13		2
31.12.2006	16	1	13		2
31.12.2007	17	1	14		2
31.12.2008	18	1	15		2
31.12.2009	18	2	14		2
31.12.2010	18	2	14		2
31.12.2011	16	1	13		2
31.12.2012	16	1	13		2
31.12.2013	16	1	13		2
31.12.2014	19	1	16		2
31.12.2015	16	1	15		
31.12.2016	19	1	18		
31.12.2017	23	1	22		
31.12.2018	23	3	20		

Kot je razvidno iz zgornje tabele, so bili na dan 31. 12. 2018 v Uradu zaposleni trije delavci z znanstvenim magisterijem (13,04 % delež) in 20 delavcev z univerzitetno oziroma visoko strokovno izobrazbo pravne, ekonomske, upravne in elektrotehniške smeri (86,96 % delež).

7.2 FINANČNO MATERIALNO POSLOVANJE

Višina proračunskih sredstev, dodeljenih Uradu, je za leto 2017 znašala 952.923 EUR. Od navedenih sredstev je Urad za plače in druge izdatke zaposlenim, za blago in storitve, za investicije in investicijsko vzdrževanje ter za plačilo članarine organizacije EGMONT porabil 897.197 EUR. Kot je razvidno, je

Urad za izvedbo svojih nalog v letu 2017 porabil 94,15 % vseh načrtovanih sredstev.

7.3 INFORMATIKA

V letu 2018 je Služba za informatiko Urada začela, nadaljevala oz. zaključila naslednje aktivnosti oziroma projekte:

7.3.1 Izvedba javnega naročila po projektu ePPD (EU sredstva)

V Službi za informatiko smo v letu 2018 začeli izvajati naslednja javna naročila (JN), po projektu ePPD:

- JN nadgradnja obstoječega IT sistema in izvedbi nove aplikativne rešitve ePPD
- JN digitalizacija arhivskega gradiva in priprava notranjih pravil za delo z dokumentarnim gradivom.

7.3.2 Izvajanje sporazuma (SLA) z Ministrstvom za javno upravo in priprava na migracijo uporabnikov v Državni računalniški oblak (DRO)

V Službi smo sodelovali pri izvajanju SLA, ki ga je Urad konec leta 2017 sklenil z Direktoratom za informatiko pri Ministrstvu za javno upravo. Sporazum natančno opredeljuje poslovna razmerja med državlima organoma.

7.3.3 Vzdrževanje podatkovne baze in evidenčnega sistema Urada

Skozi vse leto so potekale aktivnosti administriranja podatkovne baze in boljše organizacije podatkov zaradi stalno se spreminjajočega obsega sporočanja s strani zavezancev po ZPPDFT-1. Aktivnosti so najbolj intenzivne v prvih mesecih leta, ko je potrebno sporočene podatke urediti zaradi izdelave statistike za letno poročilo Urada. Hkrati z aktivnostmi, ki potekajo na podatkovni bazi se izvajajo aktivnosti vzdrževanje sporočilnega sistema za sporočanje podatkov, ki poteka preko preko komunikacijskega vmesnika. Aktivnosti obsegajo zamenjavo pretečenih certifikatov, preverjanje pravilnosti sporočenih sporočil ter odpravljanje morebitnih napak pri sporočanju, nadzorovanje sporočilnega sistema, ki se nahaja na centralni infrastrukturi državnih organov.

7.3.4 Zbiranje, hranjenje in objava podatkov o transakcijah, ki jih sporočajo zavezanci na podlagi drugega odstavka 68. člena ZPPDFT-1

V preteklosti smo se z zavezanci dogovorili, na kakšen način bodo sporočali podatke o transakcijah Uradu. V Službi za informatiko smo pripravili podatkovno strukturo in določili način pošiljanja, ki smo ga uskladili z zavezanci. Za namen hranjenja podatkov smo na podlagi dogovorjene podatkovne strukture kreirali podatkovno zbirko. V letu 2018 smo še dopolnili programske procedure za analizo podatkov v podatkovni zbirki. Prejem, shranjevanje in obdelava prejetih podatkov ter njihova objava na spletni strani Urada je naloga, ki jo v celoti zagotavlja Služba za informatiko.

7.3.5 Priprava statističnih podatkov in analiza gotovinskih transakcij za letno poročilo

Zaradi priprave letnega poročila Urada Vladi Republike Slovenije je bilo potrebno pripraviti podrobno statistično analizo sporočenih transakcij Urada s strani zavezancev v letu poprej. Skozi celo leto se izvaja tudi preverjanje pravih zapisov podatkov v podatkovno zbirko.

7.3.6 Administriranje in vzdrževanje notranjih strežnikov Urada

Na notranjem omrežju Urada se izvaja redno spremljanje log datotek in opravljanje servisnih del zaradi programskih napak in strojnih okvar, ko se pojavijo. Takšen pregled se je vršil tedensko, po potrebi tudi pogosteje.

7.3.7 Vzpostavitev varnostnega kopiranja virtualiziranih strežnikov

V letu 2018 smo prešli na nov način izdelave varnostnih kopij virtualnih strežnikov, ki se hranijo na namenskem strežniku za hranjenje varnostnih kopij. Takšen način hranjenja varnostnih kopij bo omogočil prehod na neprekinjeno poslovanje.

7.3.8 Arhiviranje prejetih zaupnih podatkov

7.3.8.1 *Egmont (ESW)*

Arhiviranje poteka v precejšnji meri avtomatizirano, tako da se ob zapustitvi seje izvede pripravljena skripta, ki poskrbi da se vsakodnevni arhiv zapiše na zunanji podatkovni nosilec. Periodično se arhiv prenese na trajnejše podatkovne nosilce.

7.3.8.2 *Podatki o sporočenih gotovinskih transakcijah*

Ločeno poteka arhiviranje podatkov o gotovinskih transakcijah in nakazilih (podatkovne zbirke) prejetih s strani zavezancev. Takšen način je nujen zaradi tega, ker je zakonska obveza Urada, da se podatki hranijo v nespremenjeni obliki, kot so bili sporočeni s strani posameznih zavezancev.

7.3.8.3 *Podatki o prenosih gotovine čez državno mejo*

Podatke, ki jih Urad prejme od FURS, je potrebno še obdelati in arhivirati.

7.3.9 Vključevanje novih sodelavcev v delovni proces Urada

V letu 2018 smo v Službi za informatiko sodelovali pri tehnično informacijski vključitvi novih sodelavcev v delovni proces. Sodelavcem smo priskrbeli ter konfigurirali vso potrebno informacijsko komunikacijsko opremo in jih seznanili z varnostno politiko Urada.

7.3.10 Aktivnosti izobraževanja uporabnikov

Sodelovanje pri pripravi navodil in postopkov dela ter izvedbi izobraževanja uporabnikov evidenčnega sistema Urada.

8 POVZETEK

Poročilo o delu Urada za leto 2018 je triindvajseto poročilo Vladi Republike Slovenije, nanaša pa se na obdobje od dne 1.1.2018 do dne 31.12.2018. V poročilu so predstavljeni podatki iz vseh temeljnih področij delovanja Urada (delo na področju sumljivih transakcij, preventive in nadzora ter mednarodnega sodelovanja), podatki o poslovanju Urada na finančnem in kadrovskem področju ter na področju informatike, kot tudi nekateri statistični podatki o delovanju ostalih državnih organov, ki so prejemniki izdelkov Urada, oziroma Urad z njimi sodeluje pri izvajanju predpisov s področja preprečevanja in odkrivanja pranja denarja.

8.1 GOTOVINSKE TRANSAKCIJE, NAKAZILA POVEZANA S TVEGANIMI DRŽAVAMI IN PRENOSI GOTOVINE ČEZ MEJO SKUPNOSTI

V letu 2018 je Urad prejel podatke o **44.537** gotovinskih transakcijah nad 15.000 EUR. Primerjava podatkov o sporočenih gotovinskih transakcijah za zadnja leta kaže na trend umirjanja (pred tem smo v obdobju od 2008 do 2015 zaznali trend upadanja) skupnega števila sporočenih transakcij, medtem ko se povprečen znesek na sporočeno gotovinsko transakcijo v zadnjih treh letih celo znižuje. Struktura sporočenih gotovinskih transakcij glede na sektor pošiljatelja ostaja enak. Največ sporočenih gotovinskih transakcij je Urad, tako kot že vsa leta poprej, prejel iz bančnega sektorja, pri tem pa zaznavamo precejšen upad sporočenih transakcij iz sektorja igralnic. Urad od 1.9.2017 dalje prejema podatke o gotovinskih transakcijah, kot tudi vseh drugih transakcijah, od vseh zavezancev po kriptozашčiteni elektronski pošti.

V zvezi s transakcijami, ki so jih ki so jih družbe z bančnih računov odprtih v Republiki Sloveniji izvršile družbam s sedežem v tvegani državi ali na bančne račune odprte v tvegani državi so nam v letu 2018 zavezanci sporočili podatke o 17.618 transakcijah (leta 2017 9.733) v skupnem znesku 1.212.809.508 EUR (preračunano po tečaju na dan 31.12.2018). Večji del teh nakazil oziroma 14.164 transakcij so izvršile slovenske družbe, medtem ko so 2.524 transakcije izvršile tuje družbe z računom odprtim pri slovenski banki. Celoten porast števila nakazil lahko pripišemo uvrstitvi Srbije na seznam tveganih držav v letu 2018.

V letu 2018 je bilo na slovenskem delu meje Skupnosti skupno prijavljeno 140 prenosov gotovine čez mejo, in sicer 83 vnosov in 57 iznosov gotovine. Skoraj 60 % vseh iznosov se nanaša na prenos gotovine na ladje, medtem ko se 18 % vseh vnosov v Skupnost nanaša na nakup vozila, kot razlog vnosa pa je bilo v 10 % navedeno tudi, da bodo sredstva namenjena investicijam in v 10 % za nakup premočnin.

8.2 SUMLJIVE TRANSAKCIJE

Na področju sumljivih transakcij smo v Uradu leta 2018 prejeli skupno 787 prijav, in sicer: 753 prijav sumljivih transakcij ali sumljivih aktivnosti, ki so se nanašale na razloge za sum pranja denarja, 29 prijav, ki so se nanašale na razloge za sum financiranja terorizma, medtem ko smo 5 prijav, prejeli od tožilstvo, ki je po predhodnem strinjanju Urada, odredilo finančno preiskavo v skladu z ZOPNI. V zvezi z vsemi temi prijavami smo odprli zadeve in pričeli z zbiranjem podatkov. Skupno smo v Uradu v obdobju 1995 - 2018 odprli že 6.199 zadev. Med prijavitelji so tudi leta 2018 prevladovalе banke (566 prijav oziroma 71,91 % delež vseh prijav). V letu 2018 se je število prijav zopet precej zvišalo in sicer za 41 %, medtem ko je struktura prijaviteljev ostala enaka.

Urad je leta 2018 zaključil z obravnavo v 559 zadevah, kar je 8 % več kot je znašalo povprečje zaključenih zadev v obdobju od leta 2014 do leta 2017 (514). Od vseh teh zaključenih zadev smo v 328 primerih policiji/državnemu tožilstvu posredovali obvestilo o sumljivih transakcijah zaradi suma pranja denarja ali financiranja terorizma, v nadaljnjih 149 zadevah smo pristojnim organom posredovali informacije zaradi ugotovljenega suma storitve nekaterih drugih kaznivih dejanj, medtem ko v 82 zadevah z analizo nismo potrdili v začetku izkazanih razlogov za sum pranja denarja. Med predhodnimi kaznivimi dejanji, iz katerih najverjetneje izvira umazan denar, je bilo v leta 2018 največ kaznivih dejanj goljufije, ki so jim sledila kazniva dejanja neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi

drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog zlorabe položaja ali zaupanja pri opravljanju gospodarske dejavnosti in davčne zatajitve. V letu 2018 je delež obvestil, pri katerih smo ocenili, da gre za predhodna kazniva dejanja storjena v tujini, znašal skoraj 30 %, kar pa je precej manj kot v letih 2016 in 2017, ko se je ta delež gibal okoli 45 %.

Urad je v zadevah, v katerih je obravnaval sume storitve kaznivega dejanja pranja denarja, v letu 2018 odredil začasno zaustavitev transakcije za tri delovne dni v 12 zadevah, ko je v breme 19 bančnih računov 2 domačih in 3 tujih fizičnih oseb ter 8 domačih ter 1 tuje pravne osebe zaustavil izvršitev transakcij v skupni višini 3.103.340 EUR in 283.676 USD.

V nekaterih zadevah, v katerih je Urad izdal odredbo o začasni zaustavitvi transakcij, so tudi sodišča izdala odredbe o začasnem zavarovanju sredstev. V letu 2018 so sodišča v 6 zadevah začasno zavarovala premoženje v skupni vrednosti 705.178 EUR.

Med zaznanimi tehnikami pranja denarja prednjačijo prenosi sredstev med računi in državami ter dvigi gotovine, hkrati pa je zaznana tudi nova tehnika uporabe virtualnih valut.

8.3 FAZE POSTOPKOV V ZVEZI S PODANIMI KAZENSKIMI OVADBAMI ZA PRANJE DENARJA

Iz statističnih podatkov, ki jih Urad prejema od policije, državnih tožilstev in sodišč je razvidno, da je bilo leta 2018 s strani Policije podanih 21 novih kazenskih ovadb zaradi utemeljenega suma storitve kaznivega dejanja pranja denarja, medtem ko so tožilstva v letu 2018 sama, brez kazenske ovadbe Policije, začela en predkazenski postopek. Glede na to, da so sodišča iz že obstoječih 2 kazenskih postopkov izločila pregon zoper nekatere osebe, so se v letu 2018 skupno pričeli predkazenski ali kazenski postopki v 24 zadevah, kar je najmanj v obdobju zadnjih devet let, v katerem se je pričelo povprečno 53 postopkov na leto. Od leta 1995 dalje so se skupno pričeli postopki v 583 kazenskih zadevah povezanih s kaznivim dejanjem pranja denarja.

V zvezi z vsemi temi zadevami je postopek že končan v 272 zadevah (87 zadev se je končalo s pravnomočno obsodilno sodbo, v 27 zadevah so bile izrečene oprostilne sodbe, v 83 zadevah se tožilec ni odločil za pregon, v 31 zadevah je tožilec odstopil od pregona, v 21 zadevah je postopek zaustavilo sodišče, 6 zadev so sodišča odstopila v reševanje v tujino, medtem ko je v 12 primerih prišlo do združitve postopkov in v 5 do prekvalifikacije kaznivega dejanja). V predkazenskem ali kazenskem postopku je še 311 zadev, in sicer se tožilstvo v 141 zadevah še odloča o pregonu, v 1 zadevi je tožilstvo pregon odložilo, medtem ko se 169 zadev nahaja v različnih fazah obravnave (zahteva za preiskavo, preiskava, obtožnica). Ugotavljamo, da se je število zavrženih kazenskih ovadb s strani tožilstva malenkost povečalo, vendar je število zavrženih ovadb v skladu z številom zavrženj v prejšnjih letih, saj so tožilstva v zadnjih štirih letih povprečno letno zavrgla 10 kazenskih ovadb. V letu 2018 so se tožilstva v 13 zadevah odločila za kazenski pregon in se nahajajo v fazah zahteve za preiskavo, preiskave ali obtožnice. Na Uradu ugotavljamo, da se je trend povečevanja števila predkazenskih in kazenskih postopkov v zvezi s sumi storitve kaznivega dejanja pranja denarja nadaljeval tudi v letu 2018.

Sodišča so do konca leta 2018 v 83 zadevah izrekla 88 pravnomočno obsodilnih sodb zoper 105 domačih fizičnih oseb, 4 domače pravne osebe ter 9 tujih fizičnih oseb. V teh sodbah so sodišča izrekla 50 zapornih kazni in 64 pogojnih zapornih kazni. Povprečna kazen zopora znaša 18 mesecev, pri čemer je najmanjša izrečena kazen zopora 6 mesecev in najvišja 5 let. V 18 sodbah so sodišča izrekla kazen odvzema premoženja v skupni vrednosti 2.612.678 EUR, v 32 sodbah so odredila vračilo sredstev, ki so bila pridobljena s kaznivim dejanjem v višini 29.252.494 EUR ter izrekla 72 stranskih denarnih kazni v skupni višini 1.169.919 EUR.

V zvezi s sodelovanjem Urada pri odkrivanju kaznivih dejanj pranja denarja v obdobju 2010 – 2018 ugotavljamo, da je 55 % od skupno 482 predkazenskih in kazenskih postopkov s področja pranja denarja temeljilo na obvestilih Urada. Med temi zadevami se je kar 39 % zadev s področja pranja denarja začelo na samo podlagi podatkov, ki so jih Uradu v obliki prijav sumljivih transakcij posredovali zavezanci iz 4. člena ZPPDFT-1, medtem ko je Urad v 16 % primerih pričel z analizo na podlagi pobud državnih organov. Policija ali tožilstva so v 46 % zadev preganjala kaznivo dejanje pranja denarja

povsem samostojno. Navedena struktura jasno kaže na to, da sporočene sumljive transakcije zavezancev odločilno prispevajo k številu obravnavanih zadev policije in tožilstva. Navedeno dokazuje, da je sistem boja proti pranju denarja preko zaznavanja sumljivih transakcij v finančnem in nefinančnem sektorju učinkovit.

8.4 PREVENTIVA IN NADZOR

V letu 2018 je Urad podal 392 pisnih mnenj oziroma stališč v zvezi z razlago izvajanja posameznih določil ZPPDFT-1. Pri tem velja poudariti, da v teh primerih ni šlo za avtentično razlago zakona, saj le-to lahko poda samo zakonodajalec. Na splošno je prepoznano, da so postavljena vprašanja oziroma zaprosila za pomoč pri izvajanju zakonskih določb čedalje bolj zahtevna in kompleksna, kar na eni strani zahteva vključevanje več resursov v okviru Urada in usklajevanje z drugimi nadzornimi organi, na drugi strani pa predstavlja kazalnik kakovostnega razvoja, vsaj v nekaterih kategorijah zavezancev, pri izvajanju ukrepov za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma v okviru svojih poslovnih procesov.

Delo Urada je bilo tudi v letu 2018 v veliki meri vezano na delovanje Posebnega odbora pri Svetu Evrope MONEYVAL. V letu 2018 sta bili v Strasbourgu sklicani dve zasedanji odbora MONEYVAL, katerih so se udeležili, poleg predstavnikov Urada, tudi predstavniki Ministrstva za pravosodje, Ministrstva za notranje zadeve in Banke Slovenije.

Predstavniki Urada so v letu 2018 izvedli skupno 20 ur predavanj na različnih seminarjih v Sloveniji. Seminarji oziroma sodelovanje pri različnih oblikah izobraževanj so bili namenjeni predvsem zavezancem iz 4. člena ZPPDFT-1 in drugim državnim organom.

Skladno s sprejetimi strateškimi usmeritvami in prioritetami inšpekcijskega nadzora za leto 2018 je Urad načrtoval samostojne inšpekcijske nadzore predvsem pri tistih zavezancih, ki svojega primarnega nadzornika nimajo. V letu 2018 je bilo tako izvedenih 73 inšpekcijskih nadzorov, pri čemer je zaznano pomanjkljivo poznavanje obveznosti predvsem pri zavezancih, ki do uveljavitve ZPPDFT-1 niso imeli pristojnega nadzornega organa. Na podlagi ugotovljenega se bodo tudi v prihodnje izvajale aktivnosti tako v smislu usposabljanja in strokovne pomoči, kot tudi nadzora. V okviru sodelovanja z drugimi nadzornimi organi je Urad izvedel skupne s Tržnim inšpektoratom RS na področjih dajanja kreditov oziroma posojil, finančnega zakupa in posredovanja pri sklepanju kreditnih in posojilnih poslov, s Finančno upravo Republike Slovenije pri igralnicah oziroma igralnih salonih, ter z Agencijo za trg vrednostnih papirjev pri borznoposredniški družbi in banki v delu, ki se nanaša na storitve in dejavnost investicijskega bančništva. Tudi v teh primerih se je takšno sodelovanje izkazalo za dobro in se bo nadaljevalo z namenom poenotenja nadzorniških praks in izboljšanja izvajanja določb ZPPDFT-1 v praksi.

Izpostaviti velja tudi veliko število novinarskih vprašanj, na katera je Urad odgovoril preko Službe za odnose z javnostmi Ministrstva za finance. V letu 2018 Urad ni prejel nobene zahteve za posredovanje informacij javnega značaja.

8.5 MEDNARODNO SODELOVANJE

Pravna podlaga za mednarodno delovanje Urada je določena s členi 105., 106 in 108 ZPPDFT-1, ki pooblaščajo Urad, da izmenjuje podatke s tujimi organi, pristojnimi za preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma..

Urad ima določene pristojnosti tudi na podlagi Konvencije Sveta Evrope št. 198 o pranju, odkrivanju, zasegu in odvzemu premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem in o financiranju terorizma, ki jo je Slovenija podpisala 28. 3. 2007, ratificirala 26.4.2010, veljati pa je pričela 1.8.2010. Urad je v konvenciji predviden kot centralni organ, preko katerega bi šla vsa zaprosila in zahtevki, ki se nanašajo pranje denarja, odkrivanje, zaseg in odvzem premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem pranja denarja in financiranjem terorizma.

Leta 2018 je Urad na podlagi 105. člena ZPPDFT-1 poslal 144 *zaprosil* v 103 zadevah v 40 držav (v

letu 2017 276 zaprosil v 159 zadevah v 102 državah), poleg tega pa na podlagi 108.člena ZPPDFT-1 še 186 *spontanih informacij* v 19 držav (v letu 2017 70 spontanih informacij v 19 držav). V primerjavi z letom 2017 lahko torej opazimo kar 48 % nižje število poslanih zaprosil Urada, obenem pa 265 % višje število spontanih informacij Urada.

Na osnovi 106. člena ZPPDFT-1 je Urad v letu 2018 prejel 159 zaprosil v 139 zadevah iz 46 držav (v letu 2017 170 zaprosil v 134 zadevah iz 46 držav) ter 50 *spontanih informacij* iz 16 držav (v letu 2017 23 spontanih informacij iz 13 držav). V primerjavi z letom 2017 lahko torej opazimo 6,5 % nižje število prejetih zaprosil tujih uradov, medtem ko se je število prejetih spontanih informacij povišalo za 217 %.

V letu 2018 smo največ podatkov izmenjali s pristojnimi uradi Italije, Hrvaške, Avstrije, Madžarske, Velike Britanije, Bosne in Hercegovine, Srbije in Španije.

Obstoječe sodelovanje s tujimi uradi se lahko še dodatno nadgradi z izmenjavo oziroma podpisom formalno neobvezujočih pisnih dogovorov (tako imenovanih "pisem o izmenjavi podatkov" – Memorandum of Understanding – MOU). V letu 2018 je Urad podpisal tovrstni sporazum s sorodnim organom iz Grčije. Urad je od začetka svojega delovanja v letu 1995 pa do konca leta 2018 tako podpisal že 48 pisem o izmenjavi podatkov.

8.6 INFORMATIKA

Tudi v letu 2018 je Služba za informatiko Urada izvajala aktivnosti, ki se v večji meri nanašajo na upravljanje evidenčnega sistema Urada ter administriranje notranjega omrežja Urada. Te aktivnosti so bile operativne, izobraževalne in administrativne narave. Med temi velja izpostaviti sodelovanje pri izvajanju sporazuma (SLA) z Direktoratom za Informatiko pri Ministrstvu za javno upravo, kjer smo pripravili podlago za migracijo zunanega omrežja na centralno infrastrukturo (DRO), nadaljevanje izvajanja JN po projektu ePPD, financiranem iz EU sredstev.

Operativne aktivnosti pa so bile:

- vzpostavitev novega načina hranjenja varnostnih kopij;
- periodično preverjanje ustreznosti shranjevanja podatkov;
- skozi vse leto trajajoče aktivnosti upravljanja podatkovnih zbirk z namenom boljše organizacije podatkov v zbirkah gotovinskih transakcij in podatkov o transakcijah v tvegane države;
- vzdrževanje strojne in programske opreme ter administracijo notranjega omrežja Urada.

8.7 KADROVSKE ZADEVE

V Uradu je bilo na dan 31. 12. 2018 skupaj z direktorjem zaposlenih 23 delavcev. Na podlagi Akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Uradu RS za preprečevanje pranja denarja je v Uradu sistemiziranih 30 delovnih mest, kar pomeni, da je bila konec leta 2018 zasedenost delovnih mest 77 %.

8.8 FINANČNO MATERIALNO POSLOVANJE

Višina proračunskih sredstev, dodeljenih Uradu, je za leto 2018 znašala 1.090.808 EUR. Od navedenih sredstev je Urad za plače in druge izdatke zaposlenim, za blago in storitve, za manjše investicije in investicijsko vzdrževanje, za plačilo članarine organizacije EGDMONT in za slovensko udeležbo v projektu nadgradnje informacijskega sistema Urada porabljenih skupno 1.015.888 EUR oziroma 93,13% vseh načrtovanih sredstev.

mag. Ivan KOPINA
vršilec dolžnosti direktorja

Poslano:

1x Vlada Republike Slovenije

1x zbirka dokumentarnega gradiva

